

Aika: Maanantai 13.12.2021 klo 18.00 – 20.13

Paikka: Kunnantalo, valtuustosali

Läsnä: LIITE 1

Pietilä Ulla, Khall jäsen
Silvast Marjut, kunnanjohtaja
Ahmaoja Marianne, vt. talous- ja henkilöstöjohtaja
Puronhaara Markku, sivistysjohtaja
Repo Ville, tekninen johtaja
Haikola Piia, pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjantarkastajat: Marko Pohlman ja Jarkko Savola

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä: 17.12.2021

Sisällys

1. KOKOUKSEN AVAUS JA NIMENHUUTO
 2. KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS
 3. PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJIEN VALITSEMINEN
 4. KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN
 5. TALOUSARVIO JA TALOUSSUUNNITELMA 2022-2024
 6. TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT VUODEN 2020 ARVIOINTIKERTOMUKSESSA
 7. LAAJA HYVINVOINTIKERTOMUS
 8. REISJÄRVEN LÄMPÖ OY:N ESITYS LIIKETOIMINTAKAUPPALAINAN MUUTTAMISESTA PÄÄOMALAINAKSI
 9. VARHAISKASVATUKSEN MÄÄRÄRAHA
 10. ILMOITUSASIAT
 11. KIIREELLISET ASIAT
 12. MUUT MAHDOLLISET ASIAT
-

1. KOKOUKSEN AVAUS JA NIMENHUUTO

VALT § 135
13.12.2021

Valtuuston puheenjohtaja avaa kokouksen ja suorittaa nimenhuudon. Nimenhuuto- ja äänestysluettelo on liitteenä 1.

Päätös: Avattuaan keskustelun puheenjohtaja totesi seuraavaa:

- valtuutettu Oili Kiviranta on ilmoittanut olevansa estynyt tulemaan kokoukseen, tilalla 1. varavaltuutettu Heidi Kesänen
- valtuutettu Arto Vähäsöyrinki on ilmoittanut olevansa estynyt tulemaan kokoukseen, tilalla 2. varavaltuutettu Tero Nyman
- valtuutettu Mikko Kinnunen on ilmoittanut olevansa estynyt tulemaan kokoukseen, varavaltuutetu on estynyt, joten tilalle ei ole varavaltuutettua.

2. KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

VALT § 136
13.12.2021

Kuntalain 94 §:n mukaan kutsu valtuuston kokoukseen on vähintään neljä päivää ennen kokousta toimitettava erikseen kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus. Valtuustossa 18.10.2021 hyväksytyn Reisjärven kunnan hallintosäännön § 89 mukaan kutsu on lähetettävä vähintään kuusi päivää ennen kokousta.

Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava yleisessä tietoverkossa (kuntalaki 94 §). Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kuntalain 103 §:n mukaan valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä.

Kokouskutsu on toimitettu valtuutetuille sekä annettu tiedoksi sähköpostitse kunnanhallituksen jäsenille, kunnanjohtajalle ja hallintosihteerille 7.12.2021. Kokouksen asialista on asetettu nähtäville kunnan internetsivuille 7.12.2021 ja ilmoitus Reisjärvi-lehdessä on julkaistu 8.12.2021.

Päätös: Hyväksyttiin.

3. PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJIEN VALITSEMINEN

VALT § 137
13.12.2021

Kokouksesta laadittu pöytäkirja tarkastetaan virastossa 17.12.2021 sikäli kuin valtuusto ei jonkin asian kohdalla toisin päättä.

Valtuusto valitsee keskuudestaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Edellisen pöytäkirjan tarkastivat Oili Kiviranta ja Teuvo Nyman.

Päätös: Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Marko Pohlman ja Jarkko Savola.

4. KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

VALT § 138

13.12.2021

Valtuusto hyväksyy kokouksen työjärjestyksen asialuettelon mukaisesti.

Päätös: Hyväksyttiin.

5. TALOUSARVIO JA TALOUSSUUNNITELMA 2022-2024KHALL § 293
29.11.2021

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja veloitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Talousarvion ja -suunnitelman tavoitteena on saavuttaa talouden tasapaino suunnittelu-kauden loppuun mennessä siten, että taseeseen kertynyt alijäämä saadaan katettua ja kunta välttää heikossa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointineuttelyyn joutumisen. Lisäksi tavoitteena on saada kerätyksi taseeseen ylijäämää vuosien 2023–2024 muutoksista selviämistä varten.

Sote- ja pelastuspalvelut siirtyvät hyvinvointialueelle 2023 vuoden alussa, minkä johdosta kuntien verotuloja ja valtionosuuksia siirretään hyvinvointialueelle. Siirron suuruus vahvistetaan vuoden 2022 aikana ja sen laskentaperusteena käytetään vuoden 2021 tilinpäätöstä ja 2022 talousarviota. Tämän lisäksi vuoden 2024 alussa lomituspalvelut siirtyvät Toholammin järjestettäväksi ja TE-palvelut siirtyvät valtiolta kunnille.

Kunnanhallitus on 6.9.2020 § 223 käsitellyt talousarvion ja -suunnitelman 2022–2024 laadintaohjeet ja hyväksynyt talousarvion ja -suunnitelman raamin. Kunnanvaltuusto on 27.05.2020 § 43 päätöksellään hyväksynyt talouden tasapainottamisohjelman, jonka toimenpideohjelman keinoin on tarkoitus estää käyttötalouden toimintakatteen nousu ja pysäyttää alijäämäisten tilikausien jatkuminen. Reisjärven kunnan taloussuunnitelma vuosille 2022–2024 pohjautuu kunnanjohtajan talousarvioesitykseen, jossa raamina on ollut hyväksytty tasapainottamisohjelma. Ensisijainen tavoite talouden tasapainotustyössä on palveluiden säilyttäminen sellaisella tasolla, että kunnan strateginen tavoite talouden tasapainosta ja hyvinvointivista kuntalaisista toteutuu.

Käyttötalous: Talousarvion toimintakatteen raami toimialoille on ollut tiukka ja tavoitteellinen, mikä merkitsee suunnitelmakaudelle kustannuskehityksen ja toiminnan uudelleen arviointia, rakenteellisia muutoksia, toimenpiteitä ja seurantaa. Eriyisen haasteellista talousraamissa pysymiselle on ennakoimattomiin tekijöihin varautuinen.

Verotulot ja valtionosuudet: Vuoden 2022 talousarvio perustuu kunnanvaltuuston 15.11.2021 § 127 hyväksymään 22,5 % tuloveroprosenttiin. Kiinteistöveroprosentit vuodelle 2022 säilyivät ennallaan muissa veroluokissa, paitsi yleinen kiinteistövero, jota valtuusto päätti pudottaa 0,1 prosenttiyksiköllä. Yleinen kiinteistövero vuonna 2022 on 1,1 %. Verotulojen määräksi vuodelle 2022 on arvioitu yhteensä n. 8 327 000 euroa, josta tuloveroa n. 7 200 000, kiinteistöveroa n. 729 000 ja yhteisöveroa n. 419 000 euroa.

5. TALOUSARVIO JA TALOUSSUUNNITELMA 2022-2024

Valtionosuuksien kokonaismääräksi on vuodelle 2022 arvioitu 12 513 000 euroa, mikä perustuu Kuntaliiton 8.10.2021 julkaisemaan kuntakohtaiseen ennakkolliseen valtionosuuslaskelmaan. Valtionosuuksien nousu johtuu oppivelvollisuuden pidentämisestä, minkä valtio kompensoi kunnalle täysimääräisesti.

Investoinnit: Investointisuunnitelma painottuu rakennusten peruskorjaukseen, sekä teiden ja yleisten alueiden kunnostuksiin. Jo vuonna 2018 aloitetulle Vuohojärven kunnostushankkeelle on saatu jatkohanke.

Lainakanta ja maksuvalmius: Pitkäaikaisia lainoja lyhennetään lyhennysohjelman mukaisesti. Antolainojen lisäyksiä ei ole suunniteltu vuodelle 2022.

Konserni: Kunnan tytäryhtiöiden osalta talousarvioon ja -suunnitelmaan on koottu yhtiöiden keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet ja investointisuunnitelmat.

Yhteenveto: Taloussuunnitelman laadinnan lähtökohtana on ollut vuoden 2020 tilinpäätös, vuoden 2021 talousarvio ja toteuma 1-9 ja siitä johdettu tilinpäätöksenuste, alijäämän kattamisvelvoite, kunnanhallituksen hyväksymä talousarvioraami sekä kunnanvaltuuston hyväksymä talouden tasapainottamisohjelman raami. Toimialojen talousarvioesitykset perustuvat kuntastrategian mukaisiin toiminnallisiin tavoitteisiin ja niiden toteuttamiseksi tarvittaviin määrärahoihin. Taloussuunnitelma on laadittu siten, että taseen alijäämät saadaan katetuksi vuoden 2023 loppuun mennessä.

Liite 1 Talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma 2022–2024

Valmistelija: Talous- ja henkilöstöjohtaja 044 3008 505

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteen mukaisen Reisjärven kunnan talousarvion vuodelle 2022 ja taloussuunnitelman vuosille 2022-2024.

Päätös: Hyväksyttiin seuraavin muutoksin:

Sivu 29 Palo- ja pelastustoimi:

Maksuosuus ” Vuoden 2022 kuntaosuus 241 000 euroa sisältää varauksen 1,5 % palkkojen nousuun. Reisjärven kunta myös edellyttää, että sopimuspalokunnan varallaolon vahvuus säilyy entisellään (1+1) ja palomiehen virka säilyy Reisjärven paloasemalla”

Yhteisellä päätöksellä päätettiin lisätä investointiosaan 50 000 euroa terveyskeskuksen suunnitteluun ja kattaa se kotiuttamalla voittoja sijoitussalkusta vastaava määrä.

Mikko Kinnunen saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana klo 16.35.

Mervi Niskakoski poistui tämän pykälän käsittelyn aikana klo 17.56.

5. TALOUSARVIO JA TALOUSSUUNNITELMA 2022-2024

VALT § 139
13.12.2021

Puheenjohtajan avattua keskustelun valtuutettu Kemppainen esitti kaikkien valtuustoryhmien puolesta, että terveyskeskuksen eli sotekeskuksen ja paloaseman rakentaminen sekä varhaiskasvatuksen tilaratkaisut käsitellään erillisinä päätöksinä ja talousarviomuutoksina vuonna 2022 kohdekohtaisten ratkaisujen tarkennuttua. Kuitenkin niin, että terveyskeskuksen eli sotekeskuksen rakentamispäätös tehdään talousarviomuutoksena tammikuussa 2022 ja muiden kohteiden mahdollisimman pian. Valtuutettu Huuskonen kannatti esitystä.

Keskustelun aikana kunnanhallituksen puheenjohtaja totesi, että kunnanhallituksen pöytäkirjan tarkastuksen jälkeen on huomattu, että pöytäkirjasta puuttuu Teuvo Nymanin esitys. Teuvo Nyman esitti, että investointiosaan lisätään 1 milj. euroa terveyskeskuksen rakentamista varten. Ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi kannattamattomana. Pöytäkirja korjataan tältä osin.

Liite 2 Talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma 2022-2024

Päätös: Keskustelun aikana valtuutettu Kemppainen esitti, että päätökseen lisätään seuraava lauselema: ”Terveyskeskuksen eli sotekeskuksen ja paloaseman rakentaminen sekä varhaiskasvatuksen tilaratkaisut käsitellään erillisinä päätöksinä ja talousarviomuutoksina vuonna 2022 kohdekohtaisten ratkaisujen tarkennuttua. Kuitenkin niin, että terveyskeskuksen eli sotekeskuksen rakentamispäätös tehdään talousarviomuutoksena tammikuussa 2022 ja muiden kohteiden mahdollisimman pian.”

Valtuutetut Nyman ja Huuskonen kannattivat esitystä.

Valtuusto hyväksyi yksimielisesti liitteen mukaisen Reisjärven kunnan talousarvion vuodelle 2022 ja taloussuunnitelman vuosille 2022-2024 ja päätökseen ehdotetun lauseleman.

6. TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT VUODEN 2020 ARVIOINTIKERTOMUKSESSAKHALL § 297
29.11.2021

Kuntalain 121 §:n mukaisesti tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus vuodelta 2020 on käsitelty valtuustossa 17.6.2021 § 43 tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä.

Tarkastuslautakunta on vuoden 2020 arviointikertomuksessaan arvioinut kunnan ja sen toimialojen toimintaa. Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Tarkastuslautakunnan huomiot on esitetty kursivilla ja niiden jälkeen on kirjattu kunnanhallituksen lausuntona kuhunkin huomioon liittyvät toimenpiteet.

Johtavien viranhaltijoiden vaihdokset ovat tuoneet haasteita yleishallintoon. Moni toiminto on edelleen lähes yhden henkilön varassa, mikä tekee organisaatiosta haavoittuvaisen. Kunnassa ei ole henkilöstöasioihin paneutunutta vastuuhenkilöä.

Lausunto

Uudet viranhaltijat, kehitys- ja talouspäällikkö ja tekninen johtaja, aloittivat syyskuussa 2020. Kehitys- ja talouspäällikön virkanimike muutettu valtuuston päätöksellä 31.5.2021 § 34 talous- ja henkilöstöjohtajan viraksi. Samassa yhteydessä henkilöstöasioiden johtaminen ja koordinointi keskitettiin ja vastuutettiin talous- ja henkilöstöjohtajalle. Kesäkuusta 2021 lähtien johtavien viranhaltijoiden kaikki virat ovat olleet täytettyinä.

Tiedonohjausjärjestelmän valmistuminen ja ohjelmiston käyttöönotto viivästyi.

Lausunto

Hallintotoimen henkilöstövaihdokset viivästyttivät asianhallintaohjelmiston käyttöönottoa. Tiedonohjaussuunnitelma (TOS) on valmistunut ja asianhallintajärjestelmä otetaan käyttöön vuoden 2022 alusta alkaen.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen palvelurakennetta pyrittiin uudistamaan kulueneen vuoden aikana. Uudistus kuitenkin kariutui. Reisjärven kunnan edustajista Selänteen valtuustoon päätettiin useaan kertaan vuoden 2020 aikana.

Lausunto

Valtuusto valitsi 17.2.2021 § 18 yksimielisesti uudet Reisjärven kunnan jäsenet Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen yhtymävaltuustoon jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Kuntavaalien jälkeen valtuusto valitsi 12.8.2021 § 72 yksimielisesti Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen yhtymävaltuustoon jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

6. TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT VUODEN 2020 ARVIOINTIKERTOMUKSESSA

Kalajan ja Leppälahden koulujen alaskirjaukset voitiin toteuttaa vuoden 2020 aikana.

Lausunto

Lakkautetut koulukiinteistöt saatiin myytyä vuoden 2021 aikana. Kalajan koulun kiinteistö myytiin valtuuston päätöksellä 29.6.2021 § 56. Leppälahden koulun kiinteistö myytiin valtuuston päätöksillä 29.6.2021 § 56 ja 15.11.2021 § 131.

Teknisen toimen henkilöstö- ja kiinteistöjen kunnossapitoresurssit olivat ajoittain riittämättömät. Tämä näkyi sekä kiinteistöjen rakennuttamistehtävissä että ylläpidotehtävissä. Edellisvuoden tapaan kiinteistöihin ja asuntoihin kohdistui suunnitelmattomia kunnossapitotoimenpiteitä mm. päiväkodin vanhan puolen käyttöön-otto (pintaremontti ja kalustaminen).

Lausunto

Kunnanhallituksen 12.4.2021 § 100 myönnettyä täyttöluvan rakennusmestarin viran täyttämiseksi tekninen lautakunta valitsi 7.6.2021 § 36 rakennusmestarin, joka aloitti työt kesäkuun lopulla. Rakennusmestari vastaa kunnan kiinteistöjen ylläpidon järjestämisestä.

Kunnassa on syksyllä 2021 otettu käyttöön rakennetun ympäristön tiedonhallintajärjestelmä, jonka avulla parannetaan rakennusten suunnitelmallista kunnossapittoa. Kiinteistöjen kokonaistarkastelua varten on perustettu (khal 20.9.2021 § 234) luottamushenkilöistä ja viranhaltijoista koostuva maankäyttö- ja toimitilatyöryhmä.

Asuntojen vuokrat sekä vuokralaisten maksamat vesi- ja sähkömaksut olisi syytä tarkistaa kustannustasoa vastaavaksi.

Lausunto

Kunnan vuokra-asuntojen vuokrat ja niihin sisältyvät vesi- ja sähkömaksut on tarkistettu 2021 aikana.

6. TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT VUODEN 2020 ARVIOINTIKERTOMUKSESSA

Kunnan ohjeet ja säännöt (hallintosääntö, sisäisen valvonnan ohje ja konserniohje) tulee päivittää ajan tasalle vuoden 2021 aikana.

Lausunto

Vuoden 2021 aikana on päivitetty seuraavat ohjeet, säännöt ja suunnitelmat:

Asiakirja	Päätös	Voimaan
Sijoitussuunnitelma	KV 17.6.2021 § 45	1.7.2021
Poistosuunnitelma	KV 27.9.2021 § 97	1.1.2022
Strategia 2035, tavoitteet ja toimenpiteet 2021-2025	KV 18.10.2021 § 111	18.10.2021
Hallintosääntö	KV 18.10.2021 § 112	1.11.2021
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet	KV 18.10.2021 § 113	1.11.2021
Konserniohje	KV 18.10.2021 § 114	1.11.2021
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohje	KH 1.11.2021 § 270	1.11.2021
Hankintastrategia	KV 15.11.2021 § 125	1.1.2022
Luottamushenkilöiden palkkiosääntö	KV 15.11.2021 § 126	1.1.2022
Vuokra-asuntojen vuokrausperiaatteet	KV 15.11.2021 § 130	1.12.2021
Hankinnat ja sopimukset toimintaohje	KH 29.11.2021 § 295	1.1.2022
Koulutussuunnitelma 2022	KH 29.11.2021 § 294	1.1.2022
Tiedonhallinnan toimintaohje	KH 29.11.2021 § 296	
Laaja hyvinvointikertomus (valtuustoon 13.12.2021)	KH 29.11.2021 § 298	
Kaavoituskatsaus	KH 29.11.2021 § 302	

Kaikkien hallintokuntien on edelleen kiinnitettävä erityistä huomiota talousarvion toteutumiseen.

Lausunto

Toimialat seuraavat talousarvion toteutumista ja raportoivat siitä kunnanjohtajalle johtoryhmässä ja valtuustolle osavuosisiraporteilla. Merkittävistä poikkeamista ja toteumaan vaikuttavista seikoista kunnanjohtaja informoi kunnanhallitusta. Toteutetulla tiukalla talouskurilla ja talousseurannalla on mahdollisuus päästä kulvana vuonna positiiviseen tulokseen, jolloin katettava alijäämä ei kasvaisi.

Uuden hammashoitolan ja terveystalouden mahdollisen rakentamisen yhteydessä on huomioitava nykyisten rakennusten jäljellä olevat tasearvot, jotka ovat yhteensä noin 1,5 miljoonaa euroa.

Lausunto

Vuoden 2021 lopulla tyhjentyvälle hammashoitolarakennukselle on haettu aktiivisesti uutta käyttötarkoitusta. Hammashoitolan ja terveystalouden tasearvot on tiedostettu vuoden 2022 talousarvion laadinnassa ja talouden ennakoinnissa.

Valmistelija: Kunnanjohtaja 040 3008 200

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi ja esittää valtuustolle hyväksyttäväksi lausunnon tarkastuslautakunnan vuoden 2020 arviointikertomuksen huomioihin.

Päätös: Hyväksyttiin.

6. TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT VUODEN 2020 ARVIOINTIKERTOMUKSESSA

VALT § 140

13.12.2021

Päätös: Valtuusto hyväksyi lausunnon tarkastuslautakunnan vuoden 2020 arviointikertomuksen huomioihin.

7. LAAJA HYVINVOINTIKERTOMUS

KHALL § 298
29.11.2021

Hyvinvointikertomus on kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnittelun, seurannan, arvioinnin ja raportoinnin työväline. Se auttaa tiivistämään eri alojen asiantuntijoiden näkemykset ja yhteiset tavoitteet. Laadintaprosessi tukee hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osaamista.

Hyvinvointikertomus ohjaa kunnan hyvinvointipolitiikkaa. Hyvinvointikertomuksessa tunnistettujen tavoitteiden ja niistä johdettujen toimenpiteiden tulisi ohjata kunnan hyvinvointityötä. Hyvinvointikertomus tuottaa myös seurantatietoa ohjelmien ja tehtyjen toimenpiteiden vaikutuksista eli hyvinvointipolitiikan onnistumisesta.

Kuntalain (410/2015) mukaan kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Tähän tehtävään liittyen terveydenhuoltolain (1326/2010) 12 § velvoittaa kunnan seuraamaan asukkaittensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin. Tämän seurannan työkaluksi on osoitettu hyvinvointikertomus ja siihen liittyvä raportointi. Niin ikään laki edellyttää asettamaan paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet ja määrittelemään niitä tukevat toimenpiteet.

Hyvinvointityöryhmä on valmistellut syksyn aikana laajan hyvinvointikertomuksen kuluneelta valtuustokaudelta sekä tavoitteet tulevalle valtuustokaudelle. Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma on laadittu ikäkausijaottelun pohjalle; lapset ja lapsiperheet, nuoret ja nuoret aikuiset, työkäiset sekä ikäihmiset. Kunkin ikäkauden tavoiteasetteluun ja toimenpiteiden laatimiseen on osallistunut hyvinvointityöryhmän lisäksi laajasti kunnan ja Selänteen henkilöstöä. Lisäksi on tehty yhteistyötä järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. Hyvinvointityöryhmä on koonnut hyvinvointikertomuksen ja kirjoittanut sen kertomusosion.

Liite 5 Laaja hyvinvointikertomus

Valmistelija: Talous- ja henkilöstöjohtaja 044 3008 505

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy Reisjärven kunnan laajan hyvinvointikertomuksen 2017-2021 ja suunnitelman vuosille 2021-2025.

Päätös: Hyväksyttiin.

Mervi Niskakoski palasi kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana klo 19.16.

VALT § 141
13.12.2021

Liite 3 Laaja hyvinvointikertomus

Päätös: Valtuusto hyväksyi Reisjärven kunnan laajan hyvinvointikertomuksen 2017-2021 ja suunnitelman vuosille 2021-2025.

8. REISJÄRVEN LÄMPÖ OY:N ESITYS LIIKETOIMINTAKAUPPALAINAN MUUTTAMISESTA PÄÄOMALAINAKSIKHALL § 301
29.11.2021

Reisjärven Lämpö Oy:ltä on tullut 21.9.2021 päivätty hakemus noin 2 miljoonan euron liiketoimintakauppalaian muuttamisesta osittain pääomalaianaksi. Pääomalaian osuudeksi Reisjärven Lämpö Oy esittää 60 % ja tavallisen laian osuudeksi 40 %. Pääomalaian osuus olisi siis 1 242 765,60 euroa ja jäljelle jäävän liiketoimintalaian osuus 828 510,5 euroa. Yhtiö perustelee laiaehtoien muuttamista sillä, että se mahdollistaisi yhtiön toiminnan saattamisen tuottavaksi ja maksuvalmiuden parantumisen sekä laioien maksuohjelman mukaisen lyhentämisen. Yhtiön mukaan näillä järjestelyillä mahdollistettaisiin se, ettei uusia korjausvelkoja tarvita. Liiketoimintalaian osuuden koroksi yhtiön hallitus esittää 1,5 % perustelun hakemusta laian lyhentämisen turvaamisella ja sillä, ettei uutta korjausvelkaa synny.

Pääomalaianassa laianantaja antaa laian ilman vakuuksia ja takaisinmaksuehdoja. Se on rahoitusinstrumentti, jolla pyritään esimerkiksi vakavaraisuuden parantamiseen tai tarvittavan rahoituksen järjestämiseen. Pääomalaiana on yhtiöoikeudellisen sääntelyn mukaan niin sanottu takasijainen laiana. Tämä tarkoittaa sitä, että velkajärjestely- ja konkurssitilanteissa, se maksetaan vastuista viimeisenä. Pääomalaiana voidaan lyhentää ja korkoa maksaa vain siltä osin kuin yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomalaioien määrä maksuhetkellä ylittää viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän.

Julkishallinnon edustajana kuntaa sitovat EU:n kilpailu- ja valtiontukisäännökset. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 artiklan 1 kohdan mukaan valtiontukea ovat kaikki ne julkiset rahavarat, joita kanavoidaan yrityksiin. Esimerkiksi kunnan antamat laianat sekä käypää arvoa alhaisemmat myyntihinnat luetaan valtion tueksi yrityksille. Tämä tuki ei saa vääristää, tai uhata vääristää kilpailua ja vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Valtiontuki on sallittua tiettyjen ehtojen täyttyessä. Kunta voi esimerkiksi antaa vähämerkityksistä eli de minimis -tukea, jolloin tuen yhteismäärä voi olla enintään 200 000 euroa/yritys kolmen peräkkäisen vuoden aikana. Kunta voi myös myöntää tukea pienille yrityksille yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla asetuksessa määriteltyihin kohteisiin ja toimintoihin. Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen (EU 651/2014) 56 artiklan perusteella paikallisen infrastruktuurin rakentamiseen ja kehittämiseen (investoinnit) voidaan tämän perusteella myöntää tukea.

Kuntalain 129 §:n 1 momentin mukaan kunta voi myöntää laiana, takauksia tai muita vakuuksia, jos se ei sisällä merkittävää taloudellista riskiä, ei vaaranna kunnan lakisääteistä toimintaa ja kunnan edut tulevat katettua riittäväillä vakuuksilla tai vastavakuuksilla. Pääomalaialta vakuuksia tai vastavakuuksia ei kuntalaissa kuitenkaan edellytetä.

8. REISJÄRVEN LÄMPÖ OY:N ESITYS LIIKETOIMINTAKAUPPALAINAN MUUTTAMISESTA PÄÄOMALAINAKSI

Kunnan taloudellinen tilanne on haastava. Tämänhetkinen taseen alijäämä tulee kattaa vuoden 2023 loppuun mennessä. Epävarmuutta kunnan taloudelliseen tilanteeseen tuovat myös sote- ja pelastuspalvelujen siirtyminen hyvinvointialueelle 2023, jolloin myös osa kunnan verotuloista ja valtionosuuksista siirtyy hyvinvointialueelle. Lisäksi TE-palvelut siirtyvät 2024 alusta kuntien järjestettäväksi.

Reisjärven Lämpö Oy:n kaukolämpö- ja viemärlaitoksen liiketoiminnan luovutus-sopimuksen (Valt 17.12.2018 § 73) luottosopimuksen 6. kohdan mukaan liiketoimintakauppaluotosta maksetaan vuotuista korkoa, joka on 3 % jäljellä olevasta pääomasta. Luoton korkoa voidaan tarkistaa osapuolten välisellä sopimuksella.

Oheismateriaali Reisjärven Lämpö Oy:n hakemus ja rahoitusyhteenvedo

Valmistelija: Talous- ja henkilöstöjohtaja 044 3008 505 ja kunnanjohtaja
040 3008 200

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy Reisjärven kunnan Reisjärven Lämpö Oy:lle myöntämästä liiketoimintakauppalainasta:

- lainamuoto säilyy ennallaan, eikä sitä muuteta pääomalainaksi
- lainan korko on 1.1.2022 alkaen kiinteä 2 % p.a.
- lainalle myönnetään viiden (5) vuoden lyhennysvapaa ajalle 1.1.2022-31.12.2026.

Puheenjohtajan avattua keskustelun Teuvo Nyman esitti, että lainan korko on 1,5% 1.1.2021 alkaen.

Marko Pohlman kannatti ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että koska on tehty esitys, jota on kannatettu, ratkaistaan asian nimenhuutoäänestyksellä. Pohjaehdotusta kannattavat äänestävät JAA ja Teuvo Nymanin ehdotusta kannattavat äänestävät EI.

Suoritettiin nimenhuutoäänestys.

JAA 2 ääntä: Oili Kiviranta ja Ulla Pietilä.

EI 4 ääntä: Kaarlo Paavola, Teuvo Nyman, Marko Pohlman ja Sari Huuskonen.

Päätös: Kunnanhallitus esittää valtuustolle äänin 4-2, että valtuusto hyväksyy Reisjärven kunnan Reisjärven Lämpö Oy:lle myöntämästä liiketoimintakauppalainasta:

- lainamuoto säilyy ennallaan, eikä sitä muuteta pääomalainaksi
- lainan korko on 1,5 % 1.1.2021 alkaen
- lainalle myönnetään viiden (5) vuoden lyhennysvapaa ajalle 1.1.2022-31.12.2026.

Arto Vähäsöyrinki poistui esteellisenä (HL § 28.1) tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

8. REISJÄRVEN LÄMPÖ OY:N ESITYS LIIKETOIMINTAKAUPPALAINAN MUUTTAMISESTA PÄÄOMALAINAKSI

VALT § 142

Puheenjohtajan avattua keskustelun valtuutettu Suontakanen teki esityksen, että korkoprosentti muutetaan 2 %:iin ja lyhennysvapaa vähennetään kahteen vuoteen. Tuomo Kinnunen kannatti ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että koska on tehty kannatettu ehdotus, ratkaistaan asia nimenhuutoäänestyksellä.

Pohjaehdotusta kannattavat äänestävät JAA ja valtuutettu Suontakanen ehdotusta kannattavat äänestävät EI.

JAA	14 ääntä
EI	2 ääntä.

Nimenhuutoäänestyksen tulos liitteessä 1.

Päätös: Valtuusto hyväksyi äänin 14-2 Reisjärven kunnan Reisjärven Lämpö Oy:lle myöntämästä liiketoimintakauppalainasta:

- lainamuoto säilyy ennallaan, eikä sitä muuteta pääomalainaksi
- lainan korko on 1,5 % 1.1.2021 alkaen
- lainalle myönnetään viiden (5) vuoden lyhennysvapaa ajalle 1.1.2022-31.12.2026

REISJÄRVEN KUNTA

Sivistyslautakunta

Kunnanhallitus

Valtuusto

Kokouspäivämäärä

11.11.2021

29.11.2021

13.12.2021

Sivu

59

453

205

Asianro

53

19

9

9. VARHAISKASVATUKSEN MÄÄRÄRAHA

Sivltk § 53

Keväällä 2020 käytiin varhaiskasvatuksen organisaatio läpi uuden päiväkodin henkilökunnan rekrytoimisen yhteydessä. Uusi päiväkotiki rakennettiin kolmiosastoiseksi. Kesken rakennushankkeen ryhmäkokoja mitoituksen osalta valtakunnallisesti tarkistettiin ja hoitolasten määrä putosi kuudella.

Kunnanhallitus on kokouksessaan 23.6.2021 §165 hyväksynyt ryhmäperhepäiväkodin perustamisen Petäjämäelle 1.9.2021 – 31.7.2022 väliseksi ajaksi. Täyttöluvat näihin hoitajan tehtäviin oli olemassa, mutta määrärahaa ei ole varattu kaikkiin perhepäivähoitajan toimiin. Itse perustamiseen liittyviä kustannuksia ei ollut varattuna talousarvioon, koska sen hetkisten ennusteiden mukaan päiväkodin ja perhepäivähoitajien kapasiteetti olisi riittävä.

Tilaukset Petäjämäkeen on ollut muutostöiden osalta n. 5000 € ja muiden tarvikkeiden osalta n. 7000 €. Muutostöitä ovat olleet aidan ja portin rakentaminen. Hankintoja ovat olleet sängyt, matot yms.

Päiväkodissa on tällä hetkellä 70 lasta, ryhmäperhepäiväkodissa Petäjämäellä 14 lasta sekä kolmella perhepäivähoitajalla 12 lasta.

Jonossa on tällä hetkellä 11 lasta.

Lisääntyneet palkkakustannukset sivukuluineen ovat loppuvuoden osalta (ryhmäperhepäivähoidon perustamisen alkamisesta saakka) n. 35000 euroa.

Vuokrien osalta lisäkustannus on 4000 €.

Lisäksi ateriat maksavat, mutta niihin tässä ei ole reagoitu, vaan kate haetaan muualta.

Sivj/reht

Ehdotus: Kasvatus- ja koulutuslautakunta esittää hallitukselle ja edelleen valtuustolle varhaiskasvatuksen vuoden 2021 talousarvioon 51 000 €:n lisämäärärahan.

Päätös: Hyväksyttiin.

KHALL § 311
29.11.2021

Kunnan talouden toteuman 1-10/2021 perusteella varhaiskasvatuksen tarvitsema lisämääräraha voidaan kattaa siirtämällä määrärahoja muilta sivistystoimen kustannuspaikoilta. Mikäli määrärahat näillä kustannuspaikoilla eivät riitä kattamaan varhaiskasvatuksen ylitystä, hallintotoimen kustannuspaikoilla on toteuman perusteella riittävästi määrärahoja kattamaan varhaiskasvatuksen määrärahatarve. Esimerkiksi Selännepalvelujen kustannuspaikalle on Ppky Selänneeltä tulossa heidän osavuosisraporttinsa 1-8/2021 perusteella riittävästi palautusta varhaiskasvatuksen määrärahatarpeen kattamiseksi.

REISJÄRVEN KUNTA

Sivistyslautakunta

Kunnanhallitus

Valtuusto

Kokouspäivämäärä

11.11.2021

29.11.2021

13.12.2021

Sivu

59

454

206

Asianro

53

19

9

9. VARHAISKASVATUKSEN MÄÄRÄRAHA

Kunnanhallituksen 12.4.2021 § 95 hyväksymän vuoden 2021 talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaan:

Käyttötalousosa: Toimielimen (lautakunnan) käyttötalouden sitovuustaso valtuuston nähdessä on sen toimintakate eli toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus. Käyttötalousosassa esitetyistä kunnanhallituksen ja lautakuntien toimintakatteista voidaan poiketa vain valtuuston päätöksellä. Valtuuston lautakunnalle myöntämisen käyttötalouden nettomäärärahan eli toimintakatteen puitteissa tapahtuvista muutoksista ja niiden sitovuudesta päättää ao. lautakunta ja kunnanhallituksen vastuualueen osalta kunnanhallitus.

Talousarvion muuttaminen: Talousarvion tehtävistä muutoksista päättää valtuusto. Talousarvion muutosten esittämisvelvoite koskee sekä tavoitteita että niiden edellyttämiä määrärahoja ja tuloarvioita. Talousarvion muutos, joka muuttaa lautakuntakohtaista toimintakattea, on käsiteltävä valtuustossa riippumatta siitä, aiheutuuko poikkeama arvioitujen menojen ylitymisestä tai tulojen alittumisesta.

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus päättää

- 1) Hyväksyä varhaiskasvatuksen vuoden 2021 talousarvion lisämäärärahan kattamisen lautakunnan yksiköiden välisenä määrärahasiirtona, mikäli sivistyslautakunnan toimintakate sen sallii.
- 2) Esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy vuoden 2021 talousarviossa toimialojen välisen määrärahasiirron siten, että kunnan talousarvion toimintakatteen loppusumma ei muutu. Määrärahasiirto tehdään vain tarvittaessa ja se saa olla enintään 51 000 euroa.

Päätös: Hyväksyttiin.

VALT § 143

13.12.2021

Päätös: Valtuusto hyväksyi vuoden 2021 talousarviossa toimialojen välisen määrärahasiirron siten, että kunnan talousarvion toimintakatteen loppusumma ei muutu. Määrärahasiirto tehdään vain tarvittaessa ja se saa olla enintään 51 000 euroa.

10. ILMOITUSASIAT

VALT § 144
13.12.2021

Kunnanjohtaja Marjut Silvast toi tiedoksi, että keskiviikkona 22.12.2021 järjestetään valtuuston iltakoulu aiheena sote-keskuksen uudet toimitilat. Paikalle on kutsuttu luottamushenkilöiden lisäksi Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen sekä POPsoten hyvinvointialueen valmistelun edustajat.

Valtuutetuille tarkoitettut tietokoneet ovat valmiina ja noudettavissa. Miika Luomanen vastaa koneiden luovutuksesta. Jos käytössä tarvitsee opastusta, Miika vastaa siitä.

11. KIIREELLISET ASIAT

VALT § 145

13.12.2021

Ei kiireellisiä asioita.

12. MUUT MAHDOLLISET ASIAT

VALT § 146

13.12.2021

Valtuutetut Huuskonen ja Nyman kiittivät kuluneen syksyn työrupeamasta luottamushenkilöitä, viranhaltijoita ja kunnan työntekijöitä. Kunnanjohtaja Silvast kiitti kunnan puolesta luottamushenkilöitä ja työntekijöitä.

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei kuntalain 136 §:n mukaan saa tehdä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät 135-138, 144-146
	Hallintolainkäyttöl 5 §:n/muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen, käynti- ja postiosoite, telefaxnro ja sähköpostiosoite Pohjois-Suomen hallinto-oikeus Isokatu 4, 3. krs, PL 189 90101 OULU puh. 029 56 42800 fax: 029 56 42841 sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet	
	Kunnallisvalitus, pykälät 139-143	Valitusaika 30 päivää
	Hallintovalitus, pykälät	Valitusaika 30 päivää
Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite	Pykälät	Valitusaika
Markkinaoikeus Erottajankatu 1-3, PL 118 00131 HELSINKI sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi puh. 010 364 3300 fax: 010 364 3314		14 päivää
Pöytäkirja on julkaistu kunnan internetsivuilla 17.12.2021. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksen tiedokseen seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.		

REISJÄRVEN KUNTA

TALOUSARVIO 2022

TALOUSSUUNNITELMA 2022–2024

Kukoistava luontokunta, jossa on turvallista asua, harrastaa, yrittää ja tehdä työtä.

[muutamaalle.fi](https://www.muutamaalle.fi)

Kunnanhallitus 29.11.2021 § 293

Valtuusto 13.12.2021 § 139

Sisällys

YLEINEN OSA	3
1 TALOUSSUUNNITELUA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET	3
1.1 Kuntalain taloussäännökset.....	3
1.2 Taloussuunnittelun periaatteet	5
1.3 Kunnan organisaatio.....	6
1.4 Kuntastrategia 2035	7
1.5 Toiminnan kehittymiseen vaikuttavat seikat.....	8
1.6 Sote-uudistus	10
1.7 Taloussuunnitelman laadinnan perusteet	11
1.7.1 Kansantalouden näkökulma.....	11
1.7.2 Kuntatalouden näkökulma.....	12
1.7.3 Alueellinen kehitys.....	13
1.7.4 Reisjärven kunnan taloudellinen tilanne ja tulevaisuuden näkymät.....	13
1.7.5 Väestö	15
1.7.6 Työllisyys	16
1.7.7 Verot ja valtionosuudet	17
1.8 Talousarvion sitovuus.....	18
1.9 Taloussuunnitelman tavoiteasetanta.....	18
2 KÄYTTÖTALOUS JA TOIMINTA	19
2.1 Keskusvaalilautakunta	19
2.2 Tarkastuslautakunta	20
2.3 Kunnanhallitus	20
2.4 Sivistystoimi	31
2.5 Tekninen toimi	42
3 TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN	51
4 LASKELMAT	52
4.1 Kunnan tuloslaskelma.....	52
4.1 Kunnan rahoituslaskelma	53
5 INVESTOINTISUUNNITELMA	55
6 HENKILÖSTÖSUUNNITELMA	57
7 KONSERNIN TYTÄRYHTIÖT	59
7.1 Asunto Oy Reisjärven Keskus-Rivi	59
7.2 Asunto Oy Reisjärven Viljamäki II.....	59
7.3 Asunto Oy Reisjärven Viljamäki III.....	60
7.4 Kiinteistö Oy Santala.....	61
7.5 Kiinteistö Oy Reisjärven Teollisuushallit.....	61
7.6 Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokratalot.....	62
7.7 R-Net Oy.....	63
7.8 Reisjärven Lämpö Oy	63

YLEINEN OSA

Kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatiminen perustuu kuntalain säännöksiin, joiden tarkoituksena on varmistaa kunnan tehtävien ja talouden oleminen kestäväällä pohjalla ja tasapainossa.

Kunnan tulee toiminnassaan edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Kunnanvaltuuston hyväksymä kuntastrategia (18.10.2021 § 111) on talousarvion ja -suunnitelman laadinnan keskeinen peruste.

Kunnan talousarvion laadinnan tavoitteena on ohjata ja kannustaa kunnan toimialoja sekä tytäryhteisöjä taloudellisesti ja toiminnallisesti tulokselliseen toimintatapaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa tulee osoittaa riittävät resurssit asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi sekä osoittaa, miten toiminta ja investoinnit rahoitetaan. Tuloksellisuustavoitteita havainnollistavat sellaiset mittarit, joihin voidaan omalla toiminnalla vaikuttaa. Tavoitteiden asettamisen lisäksi arvioidaan niihin liittyvät riskit ja niihin varautuminen.

Talous- ja toimintasuunnitelman lähtökohdat, yleiset perusteet ja kehitysnäkymät vuosille 2022–2024 esitetään tässä luvussa. Lähtökohdista kuvataan lainsäädännön, kansantalouden, kuntatalouden sekä alueellisen ja oman kunnan kehityksen näkökulmista.

1 TALOUSSUUNNITELUA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Kuntalaki (410/2015, myöhemmin Kuntal) edellyttää kunnan toiminnalta tavoitteellisuutta ja suunnitelmallisuutta. Kunnan talouden suunnittelussa lähtökohdista ovat strategiassa kunnan toiminnalle asetetut pitkän aikavälin tavoitteet, ennakoitujen talouden kehitysnäkymät, arvioitu väestön ja elinkeinon kehitys sekä muut toimintaympäristön muutokset. Talousarviossa ja -suunnitelmassa otetaan huomioon koko kuntakonserni niin, että tytäryhteisöjen toiminta ja talous kytketään tavoitteiden avulla tiiviisti kunnan strategiaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään sekä kunnalle että kuntakonsernille toiminnan ja talouden tavoitteet.

Talousarviolla ja -suunnitelmalla on kunnassa kolme päätehtävää: 1) Asetetaan palvelutoimintaa ja investointihankkeita koskevat tavoitteet ja kuvaus palvelutoiminnan ja investointien kokonaisuuden laajuudesta. 2) Talousarvioon ja -suunnitelmaan budjetoidaan menoja ja tuloja koskevat arviot eri tehtäville ja hankkeille. Talousarviovuoden arviot ovat sitovia määrärahoja ja tuloarvioita. 3) Talousarviossa ja -suunnitelmassa osoitetaan, miten varsinainen toiminta ja investoinnit rahoitetaan.

Talousarvion ja -suunnitelman rakenne palvelee mainittuja kolmea tehtävää: palvelutoimintaa ja investointihankkeita koskevien tavoitteiden asettaminen sekä niiden edellyttämä menojen ja tulojen budjetointi tehdään käyttötalous- ja investointiosissa. Toiminnan ja investointien pääomarahoitusta ja siihen liittyvät korvaukset osoitetaan tuloslaskelmaosassa ja rahoituslaskelmaosassa.

1.1 Kuntalain taloussäännökset

Kuntalaki

Kunnan taloutta koskevat säännökset on koottu kuntalain 110–120 pykälisiin. Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta ja päättää talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, omistajaohjauksen periaatteista, varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista, takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Valtuuston tulee päättää myös kunnan liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista (*Kuntal 14 §*).

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja veloitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (*suunnitelmakausi*). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Tavoitteet on pyrittävä asettamaan siten, että ne kattavat tehtäväalueen perustehtävät ja ovat toteutettavissa niihin osoitetuilla voimavaroilla. Määräraha tai siinä pysyminen tai lakisääteisten velvoitteiden täyttäminen eivät itsessään ole kuntalain tarkoittamia tavoitteita.

Kunnan toiminnalle asetettavien tavoitteiden on hyvä olla konkreettisia ja kuvata kunnan aikaansaannoskykyä ja positiivisia vaikutuksia kuntalaisten hyvinvointiin sekä kunnan elinvoimaisuuteen. Hyvinvointi-hyödyillä tarkoitetaan kunnan toimenpiteillä aikaansaatuja positiivisia vaikutuksia kuntalaisten hyvinvointiin. Tavoitteisiin kuuluvat myös kunnan taloudellista tilaa, investointeja, taseen kertynyttä yli-/alijäämäisyyttä, velkaantumista, veroprosentin tasoa ja rahoituksen riittävyttä kuvaavat mittarit. Tavoitteet tulee sitoa niihin osoitettuihin voimavaroihin. Tavoitteiden ja niiden saavuttamisen edellyttämien toimenpiteiden määrittelyn tulee olla vuorovaikutteinen prosessi ja siinä tulee hyödyntää henkilöstön asiantuntemusta.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Reisjärven kunnan talousarvio ja -suunnitelma on laadittu nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Alijäämän kattamisvelvoite

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan (*KuntaL 110.3 §*).

Reisjärven kunnan vuosien 2018 ja 2019 tilinpäätökset olivat alijäämäisiä ja taseeseen syntyi katettavaa alijäämää 1,7 milj. euroa. Vuoden 2020 tilinpäätöksessä katettavaa alijäämää oli vielä 0,6 milj. euroa. Syntynyt alijäämä tulee kattaa vuoden 2023 loppuun mennessä. Reisjärven kunnanvaltuuston 27.5.2020 hyväksymä talouden tasapainottamisohjelma on laadittu alijäämän kattamisvelvoitteen toteuttamiseksi määräajassa vuoden 2023 loppuun mennessä.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely

Mikäli kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää säädetyssä määräajassa, tulee kunnan ja valtion yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi. Tällöin voidaan käynnistää kuntalain 118 § mukainen erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely.

Arviointimenettely voidaan kuntalain 118 §:n mukaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa eli enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää *tai*

1. asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa

tai

kunnan rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:

- 1) kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen;
- 2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroveroprosentti;
- 3) asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla;
- 4) kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.

Edellä tarkoitettujen tunnuslukujen raja-arvot lasketaan vuosittain Tilastokeskuksen ylläpitämistä konsernitilinpäätösten tiedoista. Tunnuslukujen laskentaperusteina käytetään Tilastokeskuksen käyttämiä laskentaperusteita ja kunnan vahvistamaa tuloveroprosenttia.

Kuntalakiin on covid 19-epidemiasta johtuen kuitenkin lisätty määräajan voimassa oleva 110 a §, jonka mukaan kunta voi hakea valtiovarainministeriöltä pidennystä alijäämän kattamisaikaan. Valtiovarainministeriö voi myöntää kunnalle kuuden vuoden kattamisajan neljän vuoden sijasta. Edellytyksenä hakemuksen hyväksymiselle on se, että vaikeudet alijäämän kattamisessa johtuvat koronaepidemian johtuvista poikkeuksellisista ja tilapäisistä kunnallistaloudellisista vaikeuksista. Hakemus valtiovarainministeriölle on tehtävä alijäämän kattamista koskevan määräajan päättymistä edeltävän vuoden kesäkuussa ja se on tehtävä alijäämän kattamista koskevan määräajan päättymisvuoden elokuun loppuun mennessä. Lisäksi on tehtävä valtuuston päätökset alijäämän kattamissuunnitelmaksi ja toteutettava niitä ja raportoitava tästä toimintakertomuksessa. Kyseinen selvitys on toimitettava valtiovarainministeriölle tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä.

1.2 Taloussuunnittelun periaatteet

Kunnan talousarvion ja -suunnitelman laadinnassa noudatettavia periaatteita ovat tasapaino-, brutto- ja netto-, suorite-, tulojen realisointi-, täydellisyys- ja kehysbudjetointiperiaate.

Tasapainoperiaate tarkoittaa tulorahoituksen riittävyydestä ja maksuvalmiuden säilyttämisestä huolehtimista sekä kunnan sitoumusten ja niihin liittyvien riskien pitämistä voimavaroja vastaavina.

Bruttoperiaate tarkoittaa, että menot ja tulot budjetoidaan erikseen määrärahoina ja tuloarvioina. Netto-periaate tarkoittaa, että talousarviossa sitovuus määrätään nettomääräisesti tulojen ja menojen erotuksena.

Suoriteperiaate tarkoittaa, että talousarvioon ja -suunnitelmaan otetaan varainhoitovuoden aikana vastaanotetuista tuotannontekijöistä aiheutuvat tulot ja muut sellaiset menot, joiden suorittamiseen kunta on varainhoitovuoden aikana sitoutunut.

Tulojen realisointiperiaate tarkoittaa, että talousarvioon ja -suunnitelmaan otetaan varainhoitovuoden aikana suoritteiden luovuttamisesta aiheutuvat ja muut lopullisesti kunnalle kuuluvat tulot.

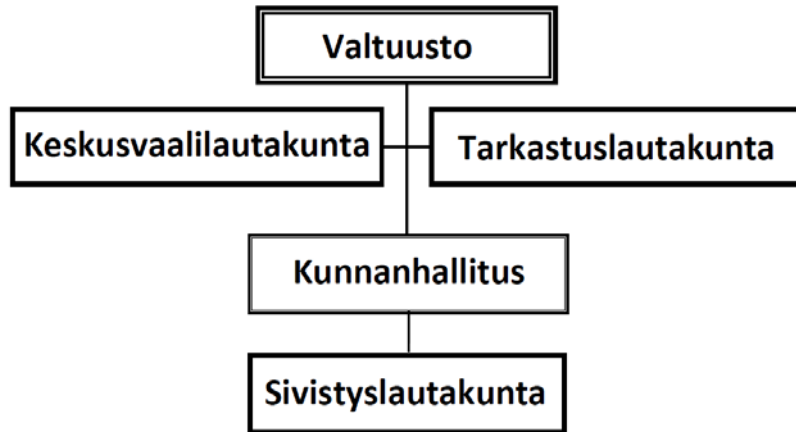
Täydellisyysperiaatteen mukaan talousarvioon otetaan kunnan rahan käyttö ja rahan lähteet kokonaisuudessaan, tiedossa olevia menot ja tulot otetaan mukaan talousarvioon.

Kehysbudjetointiperiaatteen mukaisesti valtuustolla on laaja harkintavalta päättää talousarvion määrärahakokonaisuuksista. Pääsääntöisesti määräraha asetetaan tehtäväkohtaisena siten, että toiminnan tavoitteet ja niiden saavuttamiseen varatut varat ovat yhdistettävissä talousarviossa.

1.3 Kunnan organisaatio

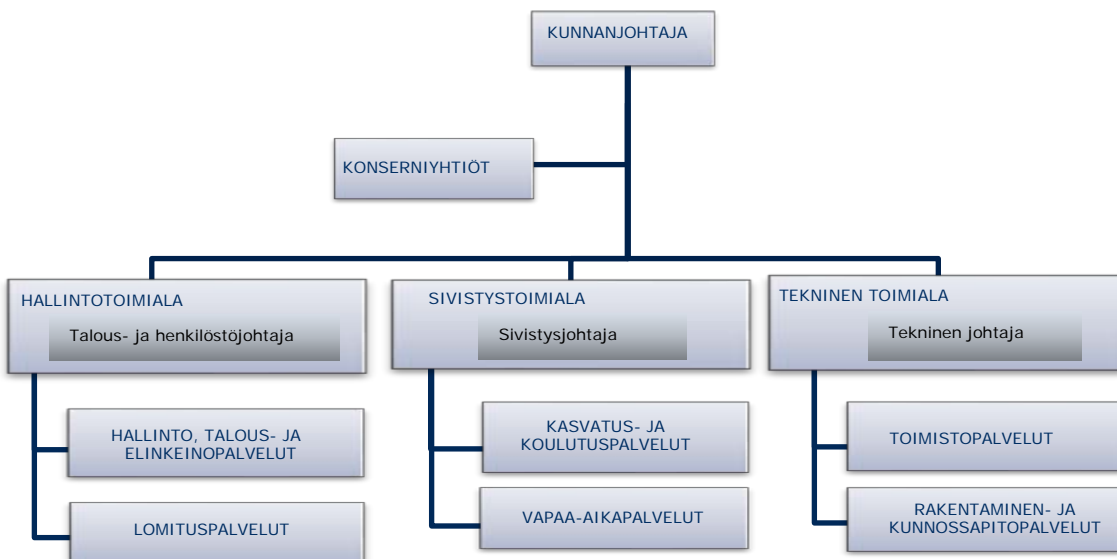
Kunnan hallinto-organisaatio

Päätösvaltaa Reisjärven kunnassa käyttävät valtuusto ja sen valitsema kunnanhallitus ja lautakunnat. Kunnanvaltuuston lisäksi kunnassa on kunnanhallitus ja sivistyslautakunta. Valtuuston on asettanut toimikaudekseen myös talouden tarkastusta varten tarkastuslautakunnan ja kunnassa toteutettavia vaaleja varten on keskusvaalilautakunta.

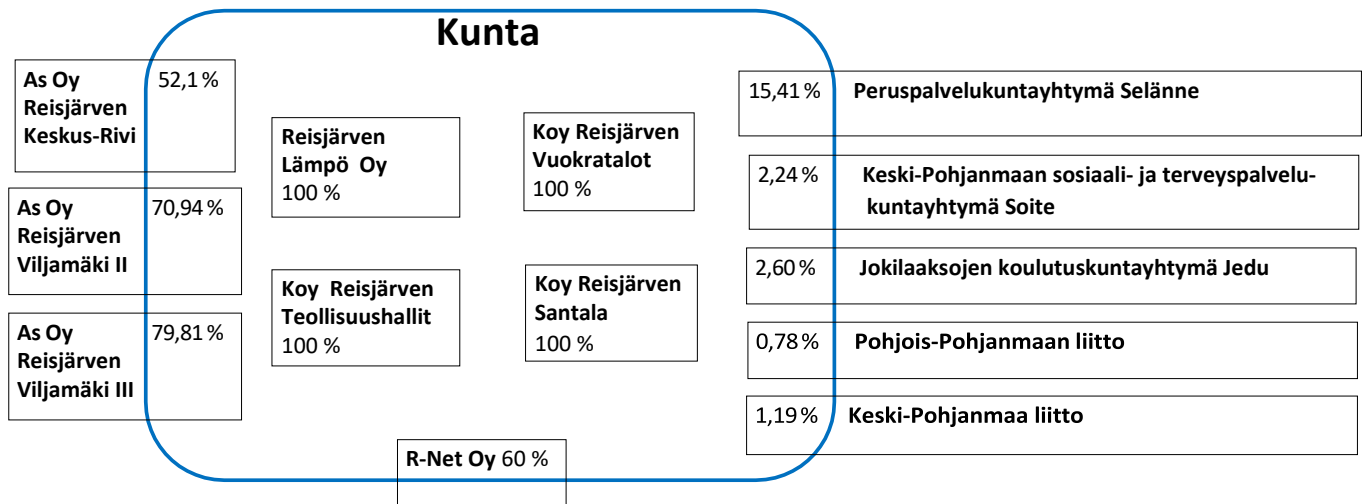

Valtuuston päätöksellä 27.5.2020 kunnan talouden tasapainottamisohjelman mukaisesti valtuustokauden 2021–2025 alkaessa organisaatorakennetta tiivistettiin siten, että vapaa-aikalautakunta yhdistyi sivistyslautakuntaan ja tekninen lautakunta kunnanhallitukseen. Samalla kasvatus- ja koulutuslautakunnan nimi muutettiin sivistyslautakunnaksi. Kunnan talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma 2022–2024 on laadittu yllä kuvatun organisaatorakenteen mukaisena.

Kunnan henkilöstöorganisaatio

Kunnan konsernirakenne

Osakkuusyhteisöt

Ei yhdistellä konsernitilinpäätökseen

As Oy Reisjärven Koivurinne
50 %

As Oy Reisjärven Vuorilanpuhto
25,33 %

As Oy Reisjärven Kanttorila
49,22 %

Reisjärven kunnan tytäryhtiöitä ovat:

Tytäryhteisöt	Osuus, %	Tytäryhteisöt	Osuus, %
Asunto Oy Reisjärven Keskus-Rivi	52,10	Kiinteistö Oy Reisjärven Santala	100
Asunto Oy Reisjärven Viljamäki II	70,94	Kiinteistö Oy Reisjärven Teollisuushallit	100
Asunto Oy Reisjärven Viljamäki III	79,81	Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokratalot	100
R-Net Oy	60,00	Reisjärven Lämpö Oy	100

Osakkuusyhteisöjä ovat: As Oy Reisjärven Koivurinne, As Oy Reisjärven Vuorilanpuhto, As Oy Reisjärven Kanttorila.

Kuntayhtymiä ovat: Peruspalvelukuntayhtymä Selänne, Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalvokuntayhtymä Soite ja Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä JEDU.

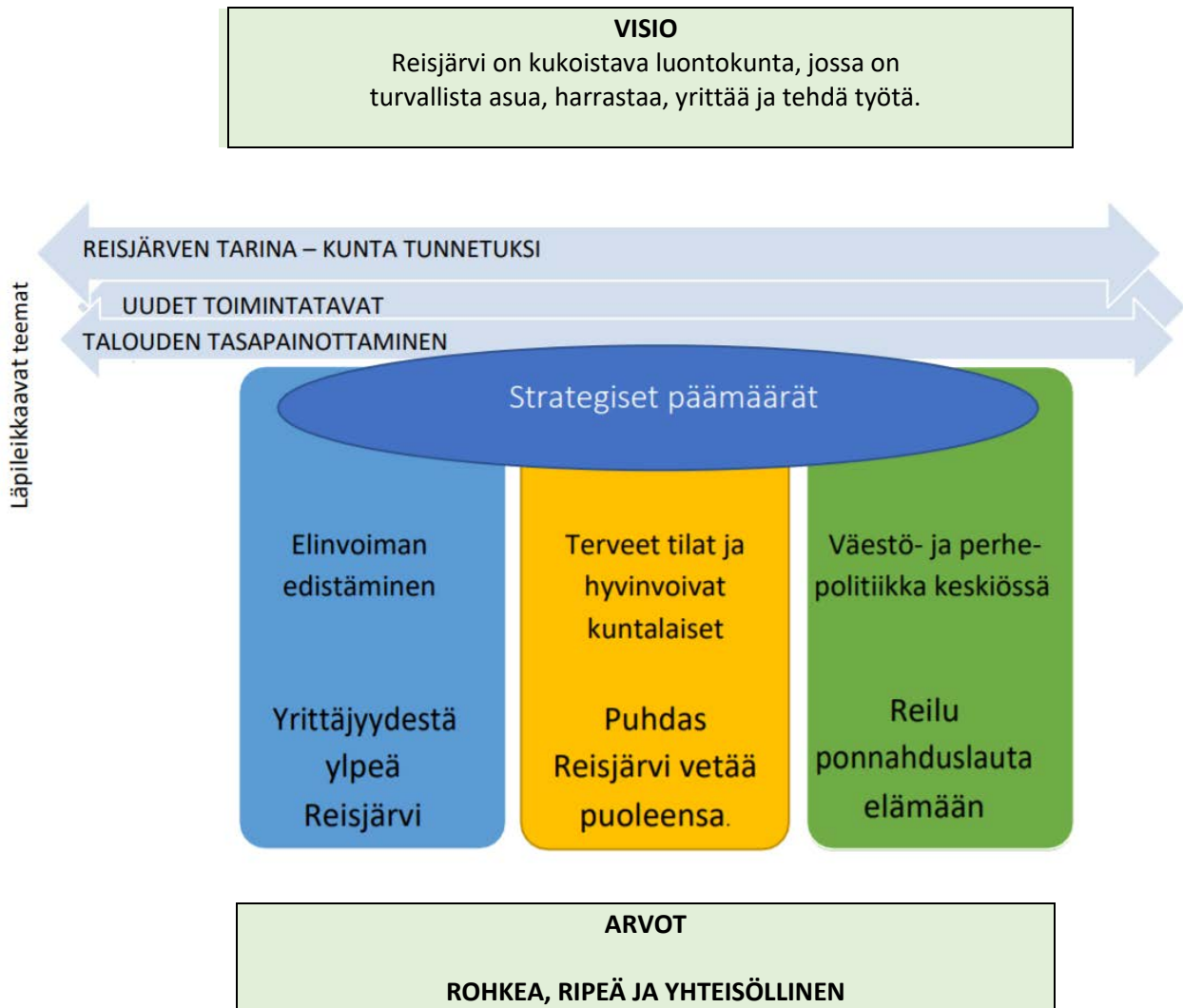
Muita jäsenyhteisöjä ovat: Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Keski-Pohjanmaan liitto.

1.4 Kuntastrategia 2035

Kuntastrategiassa valtuusto on päättänyt kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kunnan talousarvio ja -suunnitelma on laadittu toteuttamaan kuntastrategiaa siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Reisjärven kuntastrategia on laadittu toimintaa ohjaavaksi työväliseksi vuoteen 2035 saakka. Tarkemman tason tavoitteet ja toimenpiteet on laadittu vuosille 2021–2025. Strategian mukaisesti Reisjärven kunnan tulevaisuutta rakennetaan yhdessä. Talousarvion toiminnalliset tavoitteet on asetettu tukemaan vision toteutumista ja strategisten päämäärien saavuttamista.

Reisjärven kuntastrategian visio, päämäärät ja arvot ovat seuraavat:

1.5 Toiminnan kehittymiseen vaikuttavat seikat

Toiminnan kehittymistä arvioidaan tarkastelemalla merkittävimpiä riski- ja epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan kehittymiseen vaikuttavia seikkoja. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle ja kuntakonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan, ja että toiminta on tuloksellista. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei eriytetä muusta tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävästä toiminnasta, vaan sen on jatkuttava osana päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista.

Strategiset riskit

Strategiset riskit liittyvät kunnan pitkäaikaisiin tavoitteisiin kohdistuviin epävarmuustekijöihin. Riskit liittyvät lähinnä toimintapäätösten tekemiseen, resurssien jakamiseen, johtamisjärjestelmään ja riittävään kykyyn reagoida toimintaympäristön muutoksiin. Talousarviossa ja -suunnitelmassa taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden tulee strategisten päämäärien saavuttamista.

Henkilöstöriskeistä puutteelliset sijaisjärjestelyt aiheuttavat riskejä toiminnallisesti ja erityisosaamista vaativien tehtävien hoidon jatkuvuudessa. Myös ammattitaitoisen henkilökunnan saatavuus on riskitekijä. Ratkaisevaa onnistumisen kannalta on hallittu henkilöstön vaihtuminen sekä toimialojen sisäinen ja välinen

yhteistyö. Erityistä huomiota tulee kiinnittää perehdyttämiseen ja henkilöstön jaksamiseen. Koko kunnan perehdytysoppaan päivitys on suunnitelmavuosien tärkeä tehtävä. Henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittäminen ja ammattitaidon säilyttäminen tulee varmistaa koulutus suunnittelulla ja osoittamalla siihen tarvittavat resurssit.

Toiminnalliset ja taloudelliset riskit

Kunnan taloudelliset riskit ovat erittäin korkeat, vaikka vuoden 2020 tilinpäätös pienensi taseen alijäämää huomattavasti Ppky Selänteeltä saatujen palautus johdosta. Kunnan taseen kumulatiivinen alijäämä oli lähes 617 00 euroa vuoden 2020 tilinpäätöksessä. Lisäksi kunnan ja kuntakonsernin velkamäärä asukasta kohden oli yli 12 000 euroa.

Alijäämän kattamiseksi ja talouden tasapainon saavuttamiseksi tarvitaan edelleen toimenpiteitä tuleville vuosille. Erityisen tärkeää tämä on vuosina 2022–2023 hyvinvointialueen aloittaessa toimintansa. Hyvinvointialueen kustannuksiin siirtyvät varat määritellään vuoden 2021 tilinpäätöksen ja vuoden 2022 talousarvion perusteella. Vuoden 2023 alusta osa kunnan verotuloista ja valtionosuuksista siirtyy hyvinvointialueen käyttöön. Tämä siirtyminen vaikuttaa kunnan talouteen aina vuoteen 2027 asti rahoitusmekanismien johdosta. Mikäli kunnan siirtyvät sotekustannukset ovat suuremmat kuin siirtyvät sote-tulot, kunnan tuloja leikataan vuoteen 2027 asti valtion määrittämän tasapainon saavuttamiseksi. Päinvastaisessa tilanteessa, kunnalla olisi mahdollisuus saada kompensatiota tuloihinsa aina vuoteen 2027 asti. Tällä hetkellä näyttää sille, että Reisjärven kunnan siirtyviä sote-menoja on enemmän kuin siirtyviä sote-tuloja. Lisäksi on huomioitava, että vaikka hyvinvointialue on sitoutettu lain nojalla vuokraamaan toimitilat kunnilta vähintään kolmen vuoden ajan, jäävät toimitilat mahdollisine lainoineen kuntien omistukseen ja taseeseen. Lisäksi irtaimisto siirtyy ilman erillistä korvausta hyvinvointialueelle.

Toimintamenoja on supistettava ja uusia tulolähteitä tulee kartoittaa. Investoinneista toteutetaan vain välttämättömät ja nekin on sopeutettava talouden kantokykyyn. Kunnan velan määrän kasvu on saatava pysähtymään. Sote-menojen osuus on kaikista kunnan käyttötalouden toimintamenoista lähes puolet. Niiden hillitsemiseen on pyrittävä tulevina vuosina.

Rahoitusriskit

Merkittävimmät rahoitusriskit liittyvät arvopaperisalkkuun sisältyvien sijoituskohteiden markkina-arvojen vaihteluihin ja korkeaan lainamäärän korkoriskiin. Kunnan lainojen korkomarginaalit ovat kuitenkin maltilliset. Muutama yksittäinen laina on myös korkosuojattu. Konserniyhtiöihin liittyvät lainasaamisiin ja takausvastuisiin liittyvät epävarmuustekijät on myös otettava huomioon. Varainhankinnan ja sijoitustoiminnan periaatteet uudistetaan vuosien 2020 ja 2021 aikana ja varainhoidon salkku kilpailutetaan tavoitteena markkinariskin pienentäminen ja kustannustehokkaampi tuotto.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskit liittyvät kunnan henkilöstöön, omaisuuteen ja toimintaan. Reisjärven kunnan omaisuus on vakuutettu ja se tarkistetaan vuosittain. Kunnan kiinteistöjen kunto ja siitä johtuvat riskit ovat arvioinnissa keskeisimmällä sijalla.

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa kuntakonsernin hyvää hallintoa ja johtamista, ja ne koskevat kaikkia kuntakonsernin toimielimiä ja tilivelvollisia viranhaltijoita sekä kaikkea kuntakonsernin toimintaa.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä toimenpiteitä ja menetelmiä, joilla pyritään toiminnan tuloksellisuuden – taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden – ylläpitämiseen, edistämiseen ja parantamiseen toiminnan ja jatkuvuuden turvaamiseen kirjanpidon ja muiden informaatiojärjestelmien

luotettavuuden varmistamiseen erehdyksen, virheiden ja väärinkäytösten ennaltaehkäisyyn ja toteamiseen varojen huolellisen ja taloudellisen hoidon turvaamiseen.

Jokainen kunnan palveluksessa oleva henkilö on velvollinen omalta osaltaan noudattamaan toimintaa koskevia lakeja, valtuuston ja kunnanhallituksen hyväksymiä toimintaa ohjaavia sääntöjä, kunnanhallituksen ja johdon tekemiä päätöksiä ja antamia ohjeita sekä pyrkiä saavuttamaan yksikölle asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan vastuulla on luoda edellytykset toimivalle sisäiselle valvonnalle. Sisäisen valvonnan ohjeistus on päivitetty syksyllä 2021 uudistetun hallintosäännön hyväksymisen jälkeen.

Konsernivalvonnan järjestäminen

Kunnan konsernivalvontaa toteutetaan valtuuston 18.10.2021 § 114 hyväksymän konserniohjeen mukaisesti. Konserniohje tuli voimaan 1.11.2021.

Riskien hallinta

Kunnanjohtaja ja kunnanhallitus, johtavat viranhaltijat ja lautakunnat vastaavat siitä, että riskienhallinta on kokonaisvaltaista. Kunnan ja kuntakonsernin tasolla riskienhallinta kattaa strategiset, toiminnalliset, taloudelliset sekä lakien ja hyvän hallintotavan noudattamiseen liittyvät riskit. Lisäksi se sisältää riskien tunnistamisen, analysoinnin ja priorisoinnin, hallinnan toimenpiteiden määrittelyn ja valvonnan sekä tuloksellisuuden arvioinnin.

1.6 Sote-uudistus

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallituskaudella valmisteltu sosiaali- ja terveys- ja pelastuspalveluiden uudistus muodostuu sekä sisällöllisestä että rakenteellisesta uudistuksesta. Koko julkista sosiaali- ja terveydenhuoltoa kehitetään vastaamaan yhteiskunnan ja palvelutarpeiden muutoksiin. Perustason palveluja vahvistetaan ja painopistettä siirretään ehkäisevään työhön. Tavoitteena on varmistaa, että palvelut vastaavat ihmisten tarpeisiin ja ongelmiin voidaan puuttua ajoissa. Palveluja kehitetään ja sovitetaan yhteen katkeamattomiksi palveluketjuiksi ja kokonaisuuksiksi, joissa asiakas saa tarvitsemansa yksilöllisen avun oikea-aikaisesti.

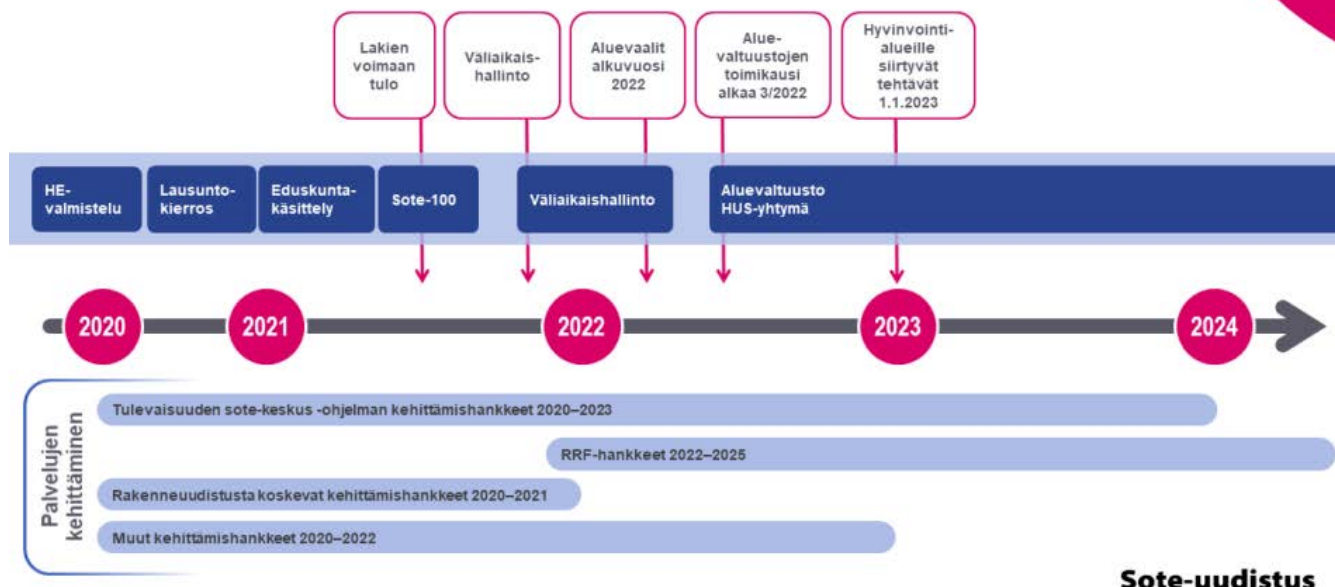
Sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteet uudistetaan, jotta voidaan taata yhdenvertainen palvelujen saatavuus kaikkialla Suomessa. Uudistuksessa sote-palvelujen ja pelastustoimen järjestäminen siirretään kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle. Päävastuu asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä säilyy edelleen kuntien vastuulla, samoin opetus-, liikunta- ja kulttuuripalvelut pysyvät jatkossakin kunnilla.

Uudistuksessa hyvinvointialueet ovat itsehallinnollisia alueita, jotka vastaavat sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen että pelastustoimen järjestämisestä. Hyvinvointialueiden rahoitus perustuu aluksi pääosin valtion rahoitukseen. Sote-rahoitusjärjestelmä uudistetaan tarvevakiotuihin kriteereihin perustuvaksi. Hyvinvointi-alueiden verotusoikeutta selvitetään parlamentaarisesti. Hyvinvointialueiden asukkailla on äänioikeus aluevaaleissa, jossa valitaan valtuutetut hyvinvointialueen ylimpään päätöksentekoaimeeseen, aluevaltuustoon. Ensimmäiset aluevaalit järjestetään 23.1.2022. Tämän jälkeen vaalit järjestetään kuntavaalien yhteydessä.

Julkinen sektori säilyy palvelujen järjestäjänä ja pääasiallisena tuottajana. Pohjois-Pohjanmaalla valmistelua tehdään monituottajamalliin perustuen: Yksityiset toimijat ja kolmas sektori täydentävät julkisia sosiaali- ja terveyspalveluja. Järjestöjen roolia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä vahvistetaan ja järjestöjen mahdollisuus tuottaa palveluita turvataan.

Palvelut siirtyvät hyvinvointialueille 1.1.2023.

Sote-uudistuksen aikataulu 2020-2024

Sote-uudistuksen vaikutukset kuntatalouteen on huomioitu paitsi talousarviovuoden 2022 suunnittelussa myös suunnitelmavuosien määrärahavaruuksissa. Talousarvio on laadittu vuodelle 2022 siten, että tavoitteena on alijäämien kattaminen ja mahdollisen ylijäämän kerryttäminen taseeseen vuoden 2023–2027 rahoitussiirtojen aiheuttamien vaikutuksien tasaamiseksi.

1.7 Taloussuunnitelman laadinnan perusteet

Taloussuunnitelman ja -suunnitelman laadinnan perusteissa esitetään yleiset perusteet, joita tarkastellaan kansantalouden, kuntatalouden sekä alueellisen ja oman kunnan kehityksen näkökulmista. Tässä luvussa esitettävät näkökulmat perustuvat valtiovarainministeriön syksyllä 2020 julkaisemiin Taloudelliseen katsaukseen ja Kuntatalousohjelmaa 2022–2025.

1.7.1 Kansantalouden näkökulma

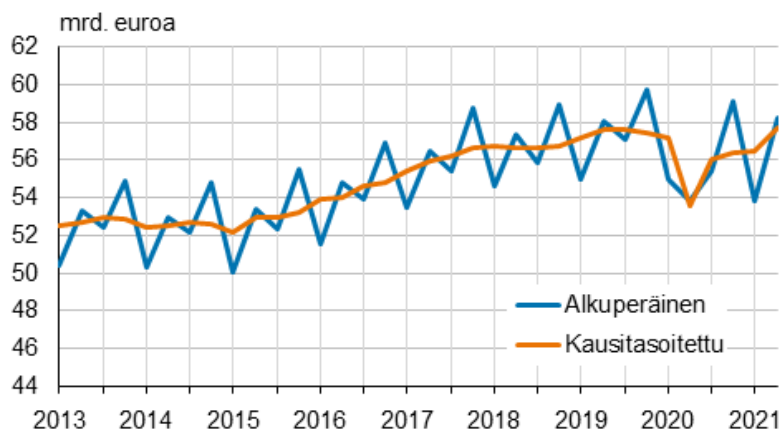
Korona-epidemian ensimmäisen kriisivaiheen jälkeen Euroopan alueella talous on vuoden 2021 aikana lähtenyt kasvuun. Erityisesti koronarajoituksista kärsineet joukkoliikenne, majoitus- ja ravitsemuspalvelut ovat alkaneet elpyä vuoden toisella neljänneksellä. Sen sijaan informaation, viestinnän ja kaupan toimialat ovat kasvaneet koko koronaepidemian ajan. Erityisesti koronaepidemia on lisännyt verkkokauppojen myyntiä.

Myös työllisyys on heinäkuun aikana saavuttanut epidemiaa edeltäneen 72,7 % tason. Talouden indikaattorit ennakoivat positiivisen talouskehityksen jatkuvan. Teollisuuden ja asuinrakentamisen tilanne vaikuttaa vahvalta vuoden toisella neljänneksellä ja kuluttajien näkemykset omasta ja Suomen taloudesta ovat pysyneet myönteisinä. Myös yritysten luottamus tulevaisuuteen on optimistisempää kuin vuoden 2020 ja alkuvuoden 2021 aikana.

Maailman talous on elpynyt nopeasti koronaepidemian alkuvaiheen kriisin jälkeen. Tämä suotuisa kehitys ei kuitenkaan poista julkisen talouden menojen ja tulojen välistä epätasapainoa, koska se ei vaikuta rakenteelliseen epätasapainoon. Julkinen alijäämä on koronan johdosta kasvanut noin 10 mrd eurolla ja velan suhde BKT:hen on kasvanut 10 prosenttiyksiköllä lähes 70 %:iin vuoden 2020 aikana. Julkisyhteisöjen

rahoitusasema ja rahoitusaseman suhde BKT:hen on tästä huolimatta parantunut vuoden 2021 aikana, sillä kausitasoitettut tulot ovat kasvaneet enemmän kuin kausitasoitettut menot.

Bruttokansantuote vuosineljänneksittäin, volyymisarja, viitevuosi 2015 (mrd. euroa)

Lähde: [Kansantalouden neljännesvuositilinpito](#)

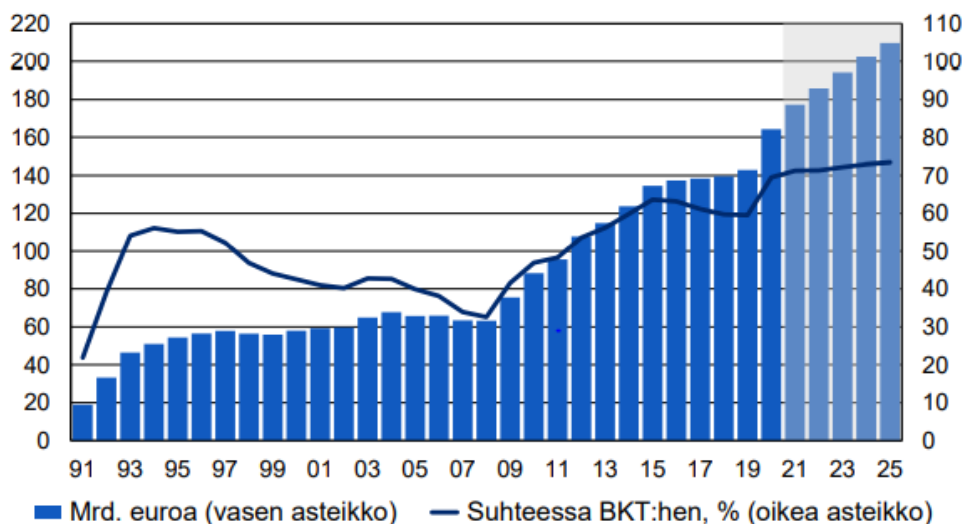
1.7.2 Kuntatalouden näkökulma

Julkinen talous

Julkisen talouden alijäämä kasvoi vuonna 2020 sureksi, mutta ripeä talouskasvu kuluvana vuonna kohentaa julkista taloutta. Alijäämä säilyy tästä huolimatta suurena. Merkittävimmät julkisen talouden riskit liittyvät koronaepidemiaan, erityisesti virusmuunnosten aiheuttamaan epidemian jatkumiseen.

Vuoden 2020 aikana valtion velka kasvoi 18,5 mrd euroa ollen kokonaisuudessaan 124,8 mrd euroa.

Julkisyhteisöjen velka

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34098

Valtion talouden menot ovat kasvaneet mm. koronaepidemiasta ja aktiivisesta finanssipolitiikasta johtuen. Tästä huolimatta kuluvan ja tulevan vuoden aikana valtionhallinnon alijäämä pienenee, mikä johtuu etenkin koronaepidemian laantumisesta.

Kuntatalous

Korona-epidemia ovat vaikuttaneet syvästi niin kansantalouteen kuin kuntatalouteenkin. Erityisesti rajoitustoimet vaikuttivat palvelujen kysyntään, tarpeeseen ja tuotantotapaan. Vaikutukset jäänevät kuitenkin pienemmiksi kuin vuonna 2020 arvioitiin.

Kuntatalouden kustannukset kasvoivat 2020 noin 2 prosenttia, mitä voidaan pitää maltillisena, kun huomioidaan koronaepidemian vaikutukset. Koronan aiheuttamat tulojen vähentymiset, arviolta noin 0,9 mrd., vaikuttavat erityisesti myynti- ja maksutuottoihin, mutta myös verotuloihin palvelualoihin erityisesti kohdentuneiden rajoitusten johdosta.

Valtio on tukenut kuntia vahvasti koko koronaepidemian ajan. Vuoden 2021 aikana määräaikaista 10 prosenttiyksikön korotusta jatketaan vuoden 2021 ajan. Lisäksi valtionosuuksia on korotettu vuodelle 2021 kaikkiaan 280 milj. eurolla. Myös koronasta aiheutuvat välittömät kustannukset korvataan kunnille hakemuksen perusteella. Hakemus on tehty myös Reisjärven kunnan osalta marraskuussa 2021.

Lähteet: Tilastokeskuksen talouden tilannekatsaus 17.9.2021, Valtiovarainministeriön Taloudellinen katsaus, syksy 2021 ja Kuntatalousohjelmaa 2022–2025.

1.7.3 Alueellinen kehitys

Reisjärven kunta kuuluu Nivala-Haapajärven seutukuntaan yhdessä Haapajärven, Nivalan ja Pyhäjärven kaupunkien ja Kärämäen kunnan kanssa. Seutu on teollistunutta maaseutua, asiointialuetta ja yhtenäistä työssäkäyntialuetta. Asukkaita seudulla on hieman alle 28 000. Nivala-Haapajärven seutukunta kuuluu osana Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan ja sen eteläiseen alueeseen. Alueella on vahvaa maataloutta, monipuolista koulutusta ja laaja yritysperusta. Asukasmäärän väheneminen on leimallista kaikille alueen kunnille.

1.7.4 Reisjärven kunnan taloudellinen tilanne ja tulevaisuuden näkymät

Kunnan talous on ollut tiukka viimeisten vuosien aikana. Vuoden 2020 tilinpäätöksessä katettavan alijäämän määrä oli hieman alle 600 000 euroa, mikä mahdollisuuksia selvittää kattamisvelvoitteesta määrääjässä. Reisjärvellä väestörakenteen muutoksella, kuten työkäisten määrän vähenemisellä ja ikääntyneiden osuuden kasvulla, on vaikutusta kunnan huoltosuhteeseen ja sitä kautta taloudelliseen kykyyn järjestää palveluja kuntalaisille. Kunnan alhainen työttömyysaste ja korkeahko syntyvyys antavat kuitenkin positiivisia signaaleja tulevaisuuden elinvoimaisuuden suhteen.

Reisjärven kunnan talousarvio

Reisjärven kunnan talousarvion ja taloussuunnitelman laadinnassa vuosille 2022–2024 lähtökohtana on ollut, että kertyneet alijäämät on saatu katetuksi ja talous on tasapainossa vuoden 2023 loppuun mennessä. Reisjärven kunnan taloudellinen tilanne on kuitenkin edelleen haastava. Kunnanvaltuusto on 27.5.2020 § 43 päätöksellään hyväksynyt talouden tasapainottamisohjelman, jonka toimenpideohjelman keinoin on tarkoitus estää käyttötalouden toimintakatteen hallitseman nousu ja pysäyttää alijäämäisten tilikausien jatkuminen. Talouden tasapaino tarkoittaa, että taseeseen kertyy myös puskuria ennakoimattomia tilanteita varten.

Toimenpideohjelma on otettu suunnitellusti käyttöön vuoden 2020 aikana, ja sen tuomat säästöt toteutuvat vahvimmin talousarviovuotena 2022 ja sen jälkeisinä suunnitelmavuosina. Kuitenkin jatkuvasti nousevat sotekustannukset, kasvavat vastuut peruspalvelujen suhteen sekä vaatimaton verotulojen kasvukehitys

huonontavat edelleen menojen ja tulojen rakenteellista epätasapainoa talousarviovuotena. Merkittävin yksittäinen suunnitelmavuosien talouteen vaikuttava tekijä on hyvinvointialueen rahoitukseen siirtyvät tulojen osuudet, jotka tarkentuvat vasta vuoden 2022 aikana. Tarkalla taloudenpidolla alijäämät pystyttäneen kattamaan vuoden 2022 aikana. On myös mahdollista, että taseeseen saadaan kerrytettyä jonkin verran ylijäämää vuosia 2023–2027 varten. Tämä edellyttää kuitenkin, ettei yllätyksiä tule esimerkiksi kiinteistöjen osalta.

Vuoden 2022 talousarvio nojaa syksyllä 2021 Kuntaliiton julkaisemin ennakkolisiin valtionosuuksiin ja verotulomenetysten korvauksiin. Koronakriisin mahdollinen laantuminen tai kiristymisen voi kuitenkin tuoda muutoksia valtionosuuksiin myös vuodelle 2022. Hyvin todennäköisesti vielä ainakin yksi hakukierros valtion kunnille antamaan koronatukeen tulee ajankohtaiseksi alkuvuodesta 2022.

Vuoden 2022 talousarviossa toimintakate on n. -19 708 860 euroa, mikä on noin 316 000 euroa suurempi kuin vuoden 2021. Menojen kasvu johtuu oppivelvollisuuden pidentymisestä ja saa kompensaaion valtion osuuksista. Vuodelle 2022 vuosikate on n. 1 230 000 euroa, mikä on n. 380 000 suurempi kuin vuoden 2021 talousarvion vuosikate. Taloussuunnitelmavuosille 2023 ja 2024 vuosikatetta on vaikea ennakoida tulevien tulosiirtojen vuoksi.

Investoinnit

Investointisuunnitelma vuosille 2022–2024 sisältää huolella harkittuja, vain välttämättömiä hankkeita, joilla on kuntalaisten palvelutarvetta ja hyvinvointia edistäviä tavoitteita. Investointisuunnitelman kokonaisnettomenot vuodelle 2021 ovat yhteensä n. 748 000 euroa. Vuoden 2022 investoinnit painottuvat korjaus- ja lisärakentamiseen sekä rakennusten kuntotutkimuksiin. Myös kaavateiden peruskorjaukseen panostetaan. Rakentamis- tai korjauspainetta lisäävät myös sote-palveluiden tuottamisessa tarvittavat toimitilat.

Rahoitus

Kunnan lainakanta on edelleen erittäin korkea. Vuoden 2020 tilinpäätöksen mukaan kunnalla oli pitkäaikaista lainaa yhteensä noin 28,9 miljoonaa euroa, lyhytaikaista lainaa 4,7 miljoonaa euroa ja koko lainakanta asukasta kohti oli 12 055 euroa (tp2020-kirjassa 12 389 euroa). Konsernivelkaa oli 12 895 euroa asukasta kohden.

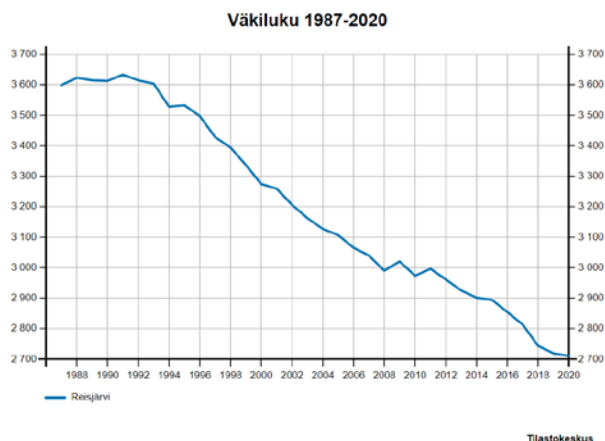
Talousarviovuonna 2022 kunnan lainakanta säilyy edelleen korkealla tasolla. Suunnitteilla olevat mahdolliset antolainat tytäryhtiöille lisäävät lainanottotarvetta, mutta myös tarvetta nostaa sijoitussalkusta sen tuottoja. Lainoja maksetaan takaisin lyhennyssuunnitelmien mukaisesti. Asukaskohtainen lainamäärän tulee olemaan edelleen yli 10 000 euroa asukasta kohden vuonna 2022.

Kunnanvaltuusto on 27.05.2020 § 43 päätöksellään hyväksynyt kunnan varainhoitopalvelun kilpailutuksen osana talouden tasapainottamisohjelmaa. Talousarvio sisältää siihen liittyen rahoituskulujen vähennystä vuosille 2022–2023.

Mikäli talousarviossa suunnitelluilla toiminnan kustannustehokkuuden lisäyksillä ei saada katettua alijäämää vuoden 2023 loppuun mennessä, on harkittava sijoitusomaisuuden realisointia sekä pidennetyn alijäämän kattamisajan hakemista valtiovarainministeriöltä (KuntaL 110 a §).

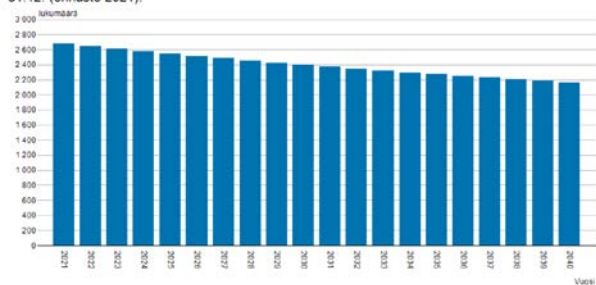
1.7.5 Väestö

Reisjärven asukasmäärä on vähentynyt viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana vuosittain, muutamaa pientä yksittäistä poikkeamaa lukuun ottamatta. Vuoden 2020 lopussa Reisjärvellä oli 2710 asukasta. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan kunnan asukasluku jatkaa vähenemistään.

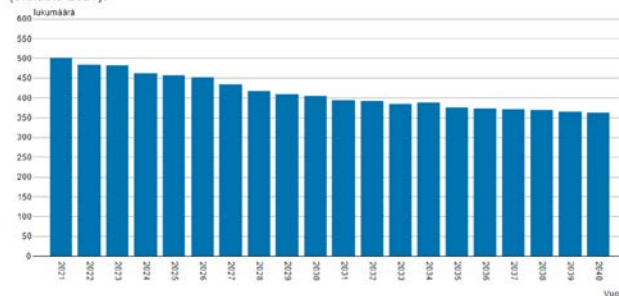

Seuraavassa Reisjärven väestöennuste ikäryhmittäin vuoteen 2040 saakka

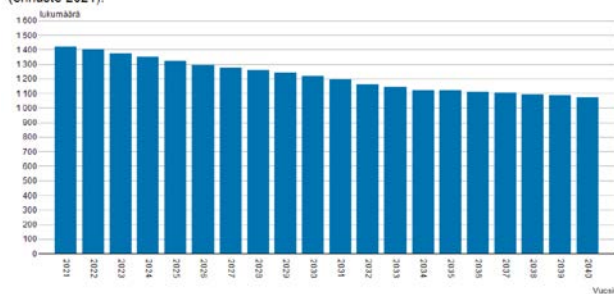
Väestöennuste 2021: Väestö 31.12. muuttujina Vuosi. Reisjärvi, Yhteensä, Yhteensä, Väestö 31.12. (ennuste 2021).

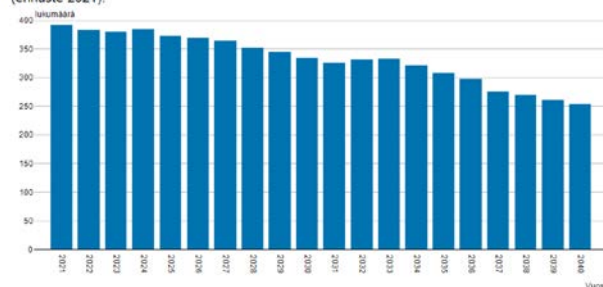
Väestöennuste 2021: Väestö 31.12. muuttujina Vuosi. Reisjärvi, Yhteensä, 0 - 14, Väestö 31.12. (ennuste 2021).

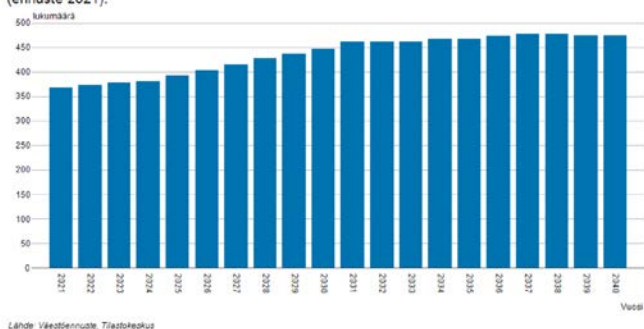
Väestöennuste 2021: Väestö 31.12. muuttujina Vuosi. Reisjärvi, Yhteensä, 15 - 64, Väestö 31.12. (ennuste 2021).

Väestöennuste 2021: Väestö 31.12. muuttujina Vuosi. Reisjärvi, Yhteensä, 65 - 74, Väestö 31.12. (ennuste 2021).

Väestöennuste 2021: Väestö 31.12. muuttujina Vuosi. Reisjärvi, Yhteensä, 75 -, Väestö 31.12. (ennuste 2021).

Lähde: Tilastokeskus, 15.11.2021.

1.7.6 Työllisyys

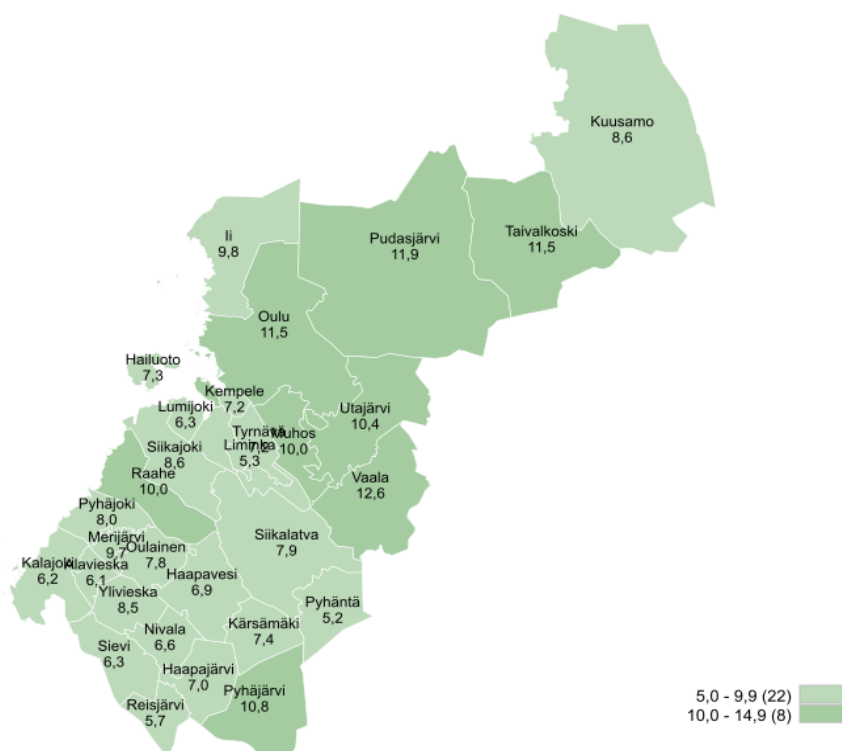
Pohjois-Pohjanmaan ja Reisjärven kunnan työllisyystilanne

Pohjois-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimistossa oli syyskuun 2021 aikana tarjolla 6 700 avointa työpaikkaa. Syyskuun lopussa työttömiä työnhakijoita, lomautetut mukaan lukien, oli kaikkiaan 18 600, mikä on 3 500 enemmän kuin vuosi sitten.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta (työttömyysaste) oli Pohjois-Pohjanmaalla 10,0 %, mikä on 1,6 prosenttiyksikköä matalampi kuin vuosi sitten ja maan keskitasoa 0,1 prosenttiyksikköä alempi. Reisjärvellä työttömyysaste oli lokakuun lopussa 5,7 %, mikä on 1,7 prosenttiyksikköä pienempi verrattuna edellisen vuoden vastaavaan aikaan ja edelleen alhainen verrattuna muihin alueen kuntiin.

Pohjois-Pohjanmaalla pitkäaikaistyöttömyys on ollut nousussa vuoden 2020 keväästä alkaen. Syyskuun lopussa pitkäaikaistyöttömiä (yli vuoden yhtäjaksoinen työttömyys) oli 7 500. Reisjärvellä työttömyysaikaisen työmarkkinatuen maksut Kelalle ovat vaihdelleet kuluvana vuonna 5502 euron ja 10 110 euron välillä. Keskimäärin ne ovat olleet 8075 euroa.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain

TEM Työnvälitystilasto / Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriön TE-hallinnon rekisteritietoihin perustuva työllisyyskatsaus, syyskuu 2021.

Kuntouttava työtoiminta on Reisjärvellä hoidettu kunnan omana toimintana vuodesta 2017 lähtien. Tavoitteena on saada pitkäaikaistyöttömiä kuntouttavan työtoiminnan pariin ja samalla vähentää kunnalle aiheutuvia kustannuksia työmarkkinatuen kuntaosuuden osalta.

Työllistymisen ja asumismukavuuden edistämiseksi kunta on panostanut toimitiloihin ja asumismahdollisuuksiin. Uusien koulujen ja vuonna 2020 valmistuneen päiväkodin lisäksi kuntaan on rakennettu valokuituverkko. Vuokra-asumiseen tarkoitettu rivitalo on valmistunut 2019 ja uusi rivitalo on rakenteilla. Yritystoiminnan toimitilarpeita seurataan ja kunnalla on valmius rakentaa elinkeinoelämän tarpeita vastaavaa hallitilaa.

1.7.7 Verot ja valtionosuudet

Verotulot

Verotulot muodostuvat kunnan tuloverosta, osuudesta yhteisöveron tuottoon ja kiinteistöverosta. Yhteisöveron jako-osuuden määräaikaisesta korottamisesta 10 prosenttiyksiköllä on vaikuttanut suotuisasti koko maan tasolla kuntien verotulojen kehitykseen. Määräajan päätyminen hidastaa kuitenkin kuntien verotulojen kehitystä vuonna 2022. Vuoden 2023 tuloihin vaikuttavat paitsi hyvinvointialueelle siirtyvät verotulot myös valtionosuuksien pienentyminen hyvinvointialueelle siirtyvien tehtävien johdosta.

Kunnan vuoden 2022 talousarvio perustuu 22,50 % tuloveroprosenttiin. Lisäksi vuonna 2021 toteutettavan kiinteistöveroselvityksen arvioidaan tuovan noin 50 000 euron vuotuisen verotulolisäyksen vuosille 2022 ja 2023. Verotuloja arvioidaan saatavan vuonna 2022 yhteensä 8 390 000 euroa. Vuoden 2023 verotulojen leikkausprosentti on Kuntaliiton mukaan tällä hetkellä 12,39 %-yksikköä. Tämä voi kuitenkin vielä muuttua, sillä kunnallisverosta leikattava prosenttiosuus on laskennan lopputulos, ei laskentaa ohjaava suure. Leikattava prosenttiosuus siis muuttuu kustannusten, valtionosuuksien ja yhteisöveron leikkausten tarkentuessa vuoden 2023 aikana.

Verotulot 1000 e	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023	TS2024
Kunnallisvero	7 195	7 368	7 178	7 200	4 000	4 000
Kiinteistövero	659	754	754	729	700	700
Osuus yhteisöveron tuotosta	363	378	490	419	300	300
Yhteensä	8 217	8 500	8 422	8 327	5 000	5 000
muutos ed. vuoden talousarvioon	187	246	-173	8	3335	0
muutos, %	2,3	3	-2,0	0,1	-40,0	0

Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa kohtuullisella veroasteella. Tämä toteutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja. Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö. Valtionosuuksista erillisenä eränä on valtion tekemien veroperustemuutosten johdosta maksettava veromenetyksen kompensatio.

Peruspalvelujen valtionosuuden perusteena ovat sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen ja yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset sekä asukaskohtaisen taiteen perusopetuksen ja kuntien yleisen kulttuuritoimen laskennalliset perusteet. Uudessa järjestelmässä peruspalvelujen laskennallisia kustannuksia koskee yksi yhteinen ikäryhmitys. Järjestelmään sovelletaan ikäryhmituksen lisäksi seuraavia kriteereitä: sairastavuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristoisuus ja koulutustausta.

Hallituksen esityksen (HE 173/2020 vp.) oppivelvollisuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi perusteella säädettyjen ja vahvistettujen lakien mukaan oppivelvollisuus on pidennetty 18 ikävuoteen asti. Tämä tarkoittaa opintojen maksuttomuutta myös toisella asteella 1.8.2021 alkaen. Tästä aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi muutoksia on tehty myös valtionosuuksiin, joilla katetaan oppivelvollisuuden pidentämisestä aiheutuvia kustannuksia kunnille.

Laskennallisen osan valtionosuus saadaan vähentämällä kuntakohtaisesta laskennallisten kustannusten yhteismäärästä kunnan omarahoitusosuus, joka on kaikille kunnille asukasta kohti yhtä suuri. Tämän lisäksi kunnalle myönnetään valtionosuutta kolmen lisäosan perusteella. Lisäosissa ei ole omarahoitusosuutta. Lisäosia ovat syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus ja saamelaisuus.

Lisäksi osana valtionosuusjärjestelmää on verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus. Tasausraja on nostettu sataan prosenttiin. Tasausrajan alapuolella oleville kunnille tasauslisänä lisätään valtionosuuteen tasausrajan ja kunnan laskennallisen verotulon erotuksesta 80 % (kunnan omavastuu 20 %). Valtionosuudet maksetaan kunnille kuukausittain ilman korvamerkintää yhtenä eränä.

Valtiovarainministeriö sekä Opetus- ja kulttuuriministeriö tekevät lopullisen päätöksen vuoden 2021 maksettavista valtionosuuksista joulukuussa 2021. Talousarviossa on käytetty ennustamisen apuna Kuntaliiton 8.10.2021 julkaisemia veroennustemateriaaleja ja valtiovarainministeriön ennusteita syksyltä 2021. Muita muutoksia kuin oppivelvollisuuden pidentämisestä aiheutuvat kustannukset ja niiden korvaus ei valtiontukiin ole arvioitu.

Kuntaliiton 8.10.2021 aineistojen perusteella Reisjärven vuonna 2022 saamat valtionosuudet, verotulomenetysten korvaus ja lykkäyskompensaatio olisivat yhteensä 12 108 247 euroa. Summaan sisältyy 1 542 282 euroa verotulomenetysten kompensatiota sekä 2 700 000 euroa verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta.

Valtionosuudet 1000 e	TP2018	TP2019	TA2020	Arvio 2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
Peruspalvelujen valtionosuus	10938	11289	9 697	10 749	10227	11061	3412	3363
<i>siitä verotuloihin perustuva valtionosuudentasaus</i>	3141	3112	3116	3 106	3044	3100	-401	
<i>siitä harkinnanvarainen valtionosuuden korotus</i>		380		375				-363
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	-207	-122	-201	-151	-151	-96	-96	-96
Yhteensä	10731	11167	9496	10598	10076	10965	2915	2904
Veromenetysten kompensatio			1 616	1 624	1 728	1 546	583	598
Verotulojen maksun lykkäyskompensaatio				41	-44			
Syrjäisyyslisiin tehty korjaus		84						
Yhteensä	10731	11251	11112	12263	11760	12511	3498	3501
muutos ed. vuoden talousarvioon		520	22	1012	-503	1399	8610	3
muutos, %		4,8	0,2	9	-4,1	12,6	-71,1	0,08

1.8 Talousarvion sitovuus

Talousarvion 2022 laadintaohjeen mukaisesti talousarvion sitovia eriä ovat valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Määräraha on valtuuston lautakunnille antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. Vastuualueiden käyttötalouden talousarvion sitovuustaso valtuuston nähden on toimintakate eli toimintatulojen ja toimintamenojen erotus.

Investointiosa sitoo vastuualueita hankeryhmätasolla hallintosäännön ja talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaisesti nettomenon suhteen. Investointiosan perustelut ovat sitovia. Rahoitusosan ja lainanoton osalta sitova taso on netto.

1.9 Taloussuunnitelman tavoiteasetanta

Kunkin toimialan ja talousarvioryksikön kohdalla esitetään sen tehtävä ja toiminnan kuvaus eli, mitä varten yksikkö on olemassa ja mikä sen palveluajatus on. Toiminnan painopistealueet tulee johtaa kuntastrategiasta. Toiminnallisten tavoitteiden tulee olla linjassa strategisten tavoitteiden kanssa ja tukea päämäärien saavuttamista. Talousarvion ja taloussuunnitelman laadinta nojautuu syksyllä 2021 päivitettyyn kuntastrategiaan.

Reisjärven kunnan talousarvion tavoiteasetannassa määritellään kuntastrategiaan mukaiset toiminnan painopisteet, toimenpiteet ja niitä kuvaavat mittarit. Järjestelmällinen toiminnallisten tavoitteiden mittaaminen toteutetaan talousarviovuoden aikana ja raportoidaan tilinpäätöksessä.

Toiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseksi määritellään toimenpiteet ja niiden toteuttamiseen liittyvät riskitekijät sekä kuinka riskejä hallitaan. Lisäksi määritellään euromääräiset taloudelliset tavoitteet.

2 KÄYTTÖTALOUS JA TOIMINTA

2.1 Keskusvaalilautakunta

Tehtävä

Valtuuston asettama kunnan keskusvaalilautakunta hoitaa vaalilaissa sille säädetyt tehtävät.

Toiminnan kuvaus

Keskusvaalilautakunnan toimintaan kuuluvat vaalien valmistelutoimenpiteet, ennakkoäänestyksen järjestäminen ja ennakkoäänestysasiakirjojen tarkastaminen sekä varsinaisen äänestyksen järjestäminen. Kunnallisvaaleissa lisäksi ehdokashakemusten vastaanotto ja tarkastaminen, ehdokaslistojen yhdistelmän laatiminen, ennakkoäänien laskenta ja kaikkien äänten tarkastuslaskenta, tiedottaminen ja vaalien tuloksen vahvistaminen ja julkaiseminen.

Toiminnalliset tavoitteet

Ensimmäisten aluevaalien onnistunut järjestäminen vuonna 2022 ja eduskuntavaalien järjestäminen vuonna 2023.

Taloudelliset tavoitteet

KESKUSVAALILAUTAKUNTA	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS2024
1000 e						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja Avustukset	9					
TOIMINTATUOTOT	9	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-11		-7	-4	-4	-4
Palvelujen ostot	-2		-2	-2	-2	-2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				-1	-1	-1
Avustukset						
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT	-13	0	-10	-8	-8	-8
TOIMINTAKATE	-4	0	-10	-8	-8	-8

2.2 Tarkastuslautakunta

Tehtävä

Kuntalain 121 § mukaiset tehtävät

Toiminnan kuvaus

Hallinnon ja talouden tarkastuksen ja arvioinnin järjestäminen kuntalain 121 § mukaisesti.

Taloudelliset tavoitteet

TARKASTUSLAUTAKUNTA	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
1000 e						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja Avustukset						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-3	-2	-3	-4		
Palvelujen ostot	-12	-12	-13	-14		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Avustukset						
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT	-15	-14	-16	-18	0	0
TOIMINTAKATE	-15	-14	-16	-18	0	0

2.3 Kunnanhallitus

Toimielimet: Valtuusto, kunnanhallitus ja toimikunnat

Kunnanhallituksen alaisuuteen kuuluvat: yleishallinto, elinkeinotoimi, Selännepalvelut, maaseututoimi sekä palo- ja pelastustoimi

Hallintotoimen vastuuviranhaltija: Talous- ja henkilöstöjohtaja

YLEISHALLINTO

Yleishallinto sisältää tehtävät: keskushallinto, henkilöstöhallinto ja muu yleishallinto

Keskushallinto

Keskushallinto sisältää kustannuspaikat: valtuusto, kunnanhallitus, keskushallinto ja muu yleishallinto
Muu yleishallinto käsittää joukkoliikenteen, työllistämisen ja kuntouttavan työtoiminnan tehtäväalueet.

Valtuusto

Tehtävä

Vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa.

Kunnanhallitus

Tehtävä

Johtaa kunnan hallintoa ja taloudenhoitoa.

Toiminnan kuvaus

Kuntalain mukaisesti kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta, valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etua ja edustaa kuntaa sekä vastaa kunnan henkilöstöpolitiikasta, kunnan toiminnan yhteensovittamisesta ja omistaja-ohjauksesta. Lisäksi kunnanhallitus tekee kunnan puolesta sopimukset ja muut oikeustoimet sekä huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja johtavat kunnan konsernia ja omistajanohjausta. Asiat kunnanhallitukselle esittelee kunnanjohtaja.

Toiminnalliset tavoitteet

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit
Strategiaprosessia jatketaan	Päivitetään kunnan toiminnan kannalta tarpeelliset ja strategiaa tukevat ohjeet, säännöt ja kehittämissuunnitelmat, joita ei ole päivitetty vuonna 2021	Viestintäohjeistus Henkilöstöhallinnon ohjeet Tiedonhallintamalli + Tiedonhallinnan muut asiakirjat
Kuntastrategian vieminen käytäntöön (jatkuva arjen työtä jokaisella toimialalla)	Talousarvion toiminnalliset tavoitteet asetetaan strategisia tavoitteita tukeviksi Strategia käsitellään kuntakonsernin tytäryhtiöissä	Tavoitteiden toteutumisen raportointi tilinpäätöksessä Tytäryhtiöiden pöytäkirjamerkinnot
Konserniyhtiöiden omistajaohjauksen toteuttaminen	Päivitetyn konserniohjeen soveltaminen kunnassa ja konserniyhteisöissä	Konserniyhteisöjen pöytäkirjat ja raportit tilinpäätöksessä
Talouden tasapainon saavuttaminen	Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytyjen tasapainotustoimenpiteiden toteuttaminen Talouden seuranta kuukausi- ja osavuosi-raportoinnissa ja tilinpäätöksessä Strategiassa määritellyt tavoitteet	Tilikauden tulos ja kriisikuntakriteerien tunnusluvut Tulosennuste Konsernivelka ja vuosikate
Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen	Hyvinvointia ja terveyttä edistävän toiminta osaksi toimialojen arkea Aktiivinen toiminta hyte-työryhmän koordinoimana	Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma Tapahtumat ja tilaisuudet Yhteistyö järjestöjen kanssa

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- Strategisten tavoitteiden unohtuminen
- Talouden tasapainottamisen toimenpideohjelman toteutuksen epäonnistuminen ajallisesti ja sisällöllisesti; tavoitteiden mukaisten tulosten aikaansaaminen
- Muutos- ja henkilöstöjohtamisen epäonnistuminen; ammatillinen ja ajallinen riittämättömyys
- Sote-kustannusten hallitsemattomuus
- Hyvinvointialueelle siirtymisen talousvaikutukset ja niiden tuoma epävarmuus
- Hyte-työn merkityksen jääminen liian vähäiseksi

Riskeihin varautuminen ja hallinta (miten riskeihin varaudutaan ja miten ne hallitaan)

- Strategian merkityksen ja sisällön toistuva läpikäynti ja konkretisointi osana jokapäiväistä toimintaa kaikissa työyksiköissä ja luottamuselimissä – vastuu johtoryhmällä ja esimiehillä
- Talouden tasapainotustyön jatkaminen osana jokapäiväistä arkea
- Vaikeidenkin ratkaisujen hyväksyminen ja toteuttaminen

- Henkilöstön, esimiesten, luottamushenkilöiden ja kuntalaisten valmentaminen ja sitouttaminen tavoitteisiin ennakkotiedottamisella, yhteisillä tilaisuuksilla ja yhteistyöllä
- Sote-palvelujen rakenteiden ja toiminnan seuraaminen aktiivinen seuraaminen ja osallistuminen
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tuominen osaksi arkea, yhteistyö hyvinvointialueen kanssa

Keskushallinto

Tehtävä

Tuottaa kunnan johtamista ja päätöksentekoa tukevia palveluja ja aineistoa sekä hoitaa kunnan vuokra-asuntoasioita.

Toiminnan kuvaus

Valtuuston, kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen alaisten toimielinten ja toimikuntien kokousasioiden valmistelu ja päätösten täytäntöönpanon hoitaminen. Kunnan vuokra-asuntojen vuokraus ja vuokra-saatavien perintä, talouden suunnittelu ja seuranta sekä asiakirjahallinnosta vastaaminen.

Toiminnalliset tavoitteet

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit
Hyvän hallintotavan mukainen asioiden valmistelu ja päätöksenteko	Viranhaltijoille asiakirjahallinnan lisäkoulutusta	Asiakirjan muodosta johtuvien oikaisuvaatimusten määrä
Asiakirjahallinnon toimintatapojen uudistaminen, digitalisaation hyödyntäminen	Asiakirjahallintaohjelman käyttöönoton edellyttämän tiedonohjaussuunnitelman (TOS) laadinta	TOS valmis ja päivitetty Dynasty10 käytössä
Arkistojen seulonta ja järjestäminen	Arkiston muodostussuunnitelman päivittäminen, digitalisaation hyödyntäminen Pitkäjänteinen arkiston tarkistaminen ja seulonta Tärkeimpien asiakirjojen digitointi	AMS osana TOS:a päivitetään Seulottu ja järjestetty arkisto sekä hävitettävät asiakirjat on hävitetty Arkisto on tarpeellisin osin digitoitu
Sähköiset lomakkeet	Otetaan käyttöön sähköiset lomakkeet kuntalaisten eniten käyttämiin palveluihin	Sähköisten lomakkeiden määrä
Vuokrauksen sujuvuus ja vuokralaisten yhdenmukainen kohtelu	Uusitut vuokrausperiaatteita ja yhdenmukaistettuja järjestyssääntöjä noudatetaan asukasvalinnassa ja vuokra-asuntojen arjessa (järjestyssäännöt)	Uudet vuokrausperiaatteet ja järjestyssäännöt käytössä kaikissa vuokra-asunnoissa

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi

- TOSin valmistumisen ja siten myös asianhallintaohjelman käyttöönoton viivästyminen
- Uuden toimintatavan omaksuminen
- Sähköisten toimintojen tietoturvariskien lisääntyminen

Riskeihin varautuminen ja hallinta (miten riskeihin varaudutaan ja miten ne hallitaan)

- TOSin ja asianhallintajärjestelmän käyttöönotto vuoden alussa sekä niiden jatkuva päivittäminen
- Aktiivinen käyttö ja lisäkoulutus alkuvuodesta asianhallintaohjelman päivityksen jälkeen
- Uusien toimintojen aktiivinen tiedottaminen ja opastaminen, myös kuntalaisille
- Tietosuoja ja -turvakoulutusta henkilöstölle

Henkilöstöhallinto

Henkilöstöhallinto sisältää kustannuspaikat: työterveyshuolto ja muu henkilöstöhallinto

Tehtävä

Virka- ja työsuhdeasioiden hoito ja työterveyshuollon järjestäminen

Muu yleishallinto

Muu yleishallinto sisältää kustannuspaikat: joukkoliikenne, verotus, toimikunnat, työllistäminen ja kuntouttava työtoiminta sekä järjestötoiminnan kehittämishanke.

Talous- ja velkaneuvonnan järjestämistä vastuu siirtyi oikeus- ja edunvalvontapiireille vuoden 2019 alusta.

Toiminnan kuvaus

Joukkoliikenne käsittää koululais- ja asiointikuljetukset.

Verotus tässä yhteydessä tarkoittaa verohallinnon kunnalta perimää korvausta kunnallisten verojen perimisestä.

Toimikunnat Kunnanhallituksen perustamia toimikuntia ja työryhmiä ovat vanhus- ja vammaisneuvosto, hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen työryhmä (Hyte) sekä maankäyttö- ja toimitilatyöryhmä.

Työllistäminen käsittää kunnan työllistämismääräyksen hoitamisen sekä koululaisten ja opiskelijoiden kesätyöllistämisen.

Talouden kasvun, korkean työllisyyden ja hyvinvoinnin turvaamiseksi valtion tulee yhdessä kunnan kanssa edistää työmarkkinoiden toimivuutta ja työvoiman tarjontaa lain julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta velvoittamana. Jos työtöntä työnhakijaa ei voida työllistää avoimille työmarkkinoille eikä hänelle voida järjestää soveltuvaa työvoimakoulutusta tai kuntoutusta, hänen kotikuntansa on työ- ja elinkeinotoimiston osoituksesta järjestettävä hänelle työntekomahdollisuus kahdeksan kuukauden ajaksi (*työllistämismääräys*).

Kunnan on järjestettävä työntekomahdollisuus siten, että työllistettävä voi aloittaa työn työttömyyspäivärahan enimmäisajan täytyessä. Kunnalla on oikeus saada palkkatukea niistä työntekijöistä, jotka se on työllistämismääräyksen nojalla työllistänyt. Vastaavasti kunta joutuu maksamaan puolet valtion työttömälle maksamasta työmarkkinatuesta, mikäli kunta ei työllistä tai osoita koulutus- tai harjoittelupaikkaa yli 300 päivää työttömänä olleelle työnhakijalle.

Valtio on siirtämässä TE-palveluiden järjestämisen kunnille vuoden 2024 alusta. Palvelut tulee järjestää alueella, jossa työvoimapohjan on oltava vähintään 20 000 henkilöä. Kuntien tulee muodostaa yhteistoiminta-alueita riittävän työvoimapohjan saavuttamiseksi. Yhteistoiminta-alueiden tulisi olla työmarkkinoiden ja työssäkäynnin kannalta toimivia sekä maantieteellisesti yhteydessä toisiinsa. Yhteistoiminnan muodosta ei anneta ohjeita. Palvelut, jotka eivät siirry kunnille, siirtyvät ELY-keskuksille. Henkilöstö on suunnitelman mukaan siirtymässä liikkeenluovutuksella kunnille.

Kesätyöllistäminen

Kunnanhallitus päättää vuosittain koululaisten ja opiskelijoiden kesätyöllistämisen tuen perusteista ja määrästä. Kesätyöllistämisen menokohdalta maksetaan työllistämistuki tuen ehdot täyttävien koululaisten ja opiskelijoiden työllistäjälle sekä itsensä työllistäville nuorille.

Kuntouttava työtoiminta

Kuntouttavan työtoiminnan tavoitteena on parantaa pitkään työttömänä olleiden kuntouttavasta työtoiminnasta säädetyn lain ja asetusten piiriin kuuluvien henkilöiden työllistymistä. Toiminnalla halutaan edistää työttömänä olleen elämänhallintaa ja toimintakykyä sekä vahvistaa sekä parantaa työllistymis- tai kouluttautumismahdollisuuksia. Toiminta perustuu yhdessä asiakkaan kanssa laadittavaan aktivointisuunnitelmaan. Kuntouttavasta työtoiminnasta vastaa kunta. Reisjärvellä kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja toimii yhdessä Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen aikuissosiaalityön toimijoiden kanssa.

Kädentaidonpaja jatkaa toimintaa Puistoahossa. Jos uudelle asiakkaalle ei löydy muuta paikkaa, aloittaa hän kuntouttavan Puistoahon pajassa. Asiakkaat ompelevat, virkkaavat ja kutovat tuotteita. Tavoitteena on saada tuotteita myös myyntiin. Myynnistä saaduilla rahoilla voitaisiin ostaa uusia materiaaleja (lankoja, kankaita ym.) tulevaa työskentelyä varten.

Kunnan toiminnoissa asiakkaita on lähinnä teknisellä puolella ja kirjastossa. Kunnan lisäksi asiakkaita on seurakunnalla, 4H-yhdistyksessä, Honkalinnassa ja Mansikassa. Puistoahossa tai kunnan varikolla on lisäksi mahdollisuus tarvittaessa aloittaa puutyöpajan toiminta.

Etsivä nuorisotyöntekijän ja PPKY Selänteen sosiaaliohjaajan kanssa jatketaan leffailtoja kerran kuukaudessa. Yhdessä järjestetään myös muuta toimintaa satunnaisesti esim. kesätapahtuma, pikkujoulut.

Toiminnalliset tavoitteet

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit
Kunnan työllistämismäärätyksen täyttäminen	Työllistämismahdollisuuksien aktiivinen kartoittaminen ja käyttö, tiivis yhteistyö muiden toimijoiden kanssa	Työttömyysaikaisen työmarkkinatuen kuntaosuus alle 10.000 e/kk
Valmistautuminen TE-palveluiden siirtymiseen valtiolta kunnille vuonna 2024	Neuvottelut muiden alueen kuntien kanssa palveluiden järjestämiseksi	Suunnitelman hahmottaminen TE-palveluiden siirtymiseen vuoden 2024 alusta

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- yrityksillä ja kunnan yksiköillä ei ole tarjolla sopivaa työtä
- kunnan yksiköillä ei ole tarvittavaa henkilöresurssia

Riskeihin varautuminen ja hallinta (miten riskeihin varaudutaan ja miten ne hallitaan)

- luodaan kannustinjärjestelmä työyksiköille aktivoimaan työllistämistä

ELINKEINOTOIMI

Elinkeinotoimi sisältää tehtävät: elinkeinopalvelut, seutukuntatyön ja hankkeet

Tehtävä

Kuntastrategian toteuttaminen. Strategisena päämääränä on elinvoiman edistäminen ja ylpeys yrittäjyydestä kunnassa.

Toiminnan kuvaus

Kunta huolehtii elinkeino- ja yrityspalvelujen tarjoamisesta voimassa olevan sopimuksensa mukaisesti yhteistyössä Nivala-Haapajärven Seutu NIHAK ry:n kanssa. Yritysten toimintaedellytyksiä kunta tukee myös konserniyhtiöidensä kautta.

Toiminnalliset tavoitteet

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit
Elinvoiman edistäminen Asukasluvun vähenemisen pysäyttäminen Asumisen edellytysten turvaaminen Kuntanäkyvyyden lisääminen	Kuntamarkkinointityön jatkaminen Kunnan asumismahdollisuuksien vahvistaminen mm. vuokra-asuntoja lisäämällä Aktiivinen näkyvyyden lisääminen ja myönteisten olosuhdetekijöiden korostaminen kaikessa toiminnassa Messu- ja tapahtumaosallistuminen	Asukasluku Myytyjen asuntojen ja tonttien määrä Mediaseuranta: Muuta maalle-sivuston ja somekanavien kävijämäärät Tapahtuma- ja osallistujamäärät
Yrittäjyyden edistäminen Yritystoiminnan edellytysten turvaaminen	Kunnan ja yrittäjien yhteiset tapahtumat Hankintamenettelyn tiedottaminen Kuntamarkkinoinnin ja yritysten rekrytoinnin yhteistyö	Yhteistapahtumat väh. 4 tapahtumaa/vuosi Hankintailta Yhteistyömuodot
Yritystoiminta Yritystoiminnan jatkuvuuden turvaaminen	Yrityskauppojen ja sukupolvenvaihdosten neuvontapalvelut	Yritysten määrän muutos, nettomuutos positiivinen
Matkailu Matkailun kehittäminen	Erä- ja luontomatkailu vetovoimatekijäksi Peuranpolun ja Petäjämäen luonto- ja maastoliikuntakeskuksen kunto ja tunnettavuus	Peuran polku -hankkeen tulokset Opasteiden taso ja kunto Käyttöaste

Elinvoimaisuus- ja kehittämistoiminnan kokonaistavoitteena on elinkeinorakenteen monipuolistaminen, yritysten ja työpaikkojen lisääminen sekä kunnan elinvoimaisuuden ja vetovoiman kasvattaminen.

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi

- epätietoisuus yhteistyökumppanin toiminnasta, toimenpiteiden päällekkäisyys
- tapahtumien ja tapaamisten heikko vetovoimaisuus, alhainen osallistujamäärä
- yritysten siirtyminen toiselle paikkakunnalle tai toiminnan loppuminen
- matkailun vetovoimaisuus hiipuu

Riskeihin varautuminen ja hallinta (miten riskeihin varaudutaan ja miten ne hallitaan)

- toimijoiden välinen tiivis yhteistyö, sovitut tehtävävastuut ja säännölliset tapaamiset
- toimijoiden tunnettavuuden lisääminen mahdollisesti toteutuvan Kynttilät esiin vakan alta -hankkeen avulla
- kunnan viranhaltijoiden ja vastuuhenkilöiden tavoitettavuus ja nopea reagointi
- Peuranpolun ja muiden luontomatkailureittien kunnosta ja infomateriaalista huolehtiminen

SELÄNNEPALVELUT

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen jäsenkuntia ovat Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungit sekä Reisjärven ja Kärsämäen kunnat. Kuntayhtymän tehtävänä on vuonna 2020 hyväksytyin uuden perussopimuksen mukaan järjestää Haapajärven Pyhäjärven ja Reisjärven puolesta valtion kunnille lailla säätämät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut sekä kaikille jäsenkunnille ympäristö- ja rakennuspalvelut.

Perussopimuksen mukaisesti merkittävät asiat, kuten vuosisuunnitelma, talousarvio ja tilinpäätös, hyväksyy yhtymävaltuustossa. Merkittävistä toimintaan ja talouteen liittyvistä muutoksista kuntayhtymä pyytää lausunnon jäsenkunnilta.

Ppky Selänteelle sote-palvelut siirtäneiden jäsenkuntien asukasluku oli 31.12.2020 yhteensä 14 639 asukasta ja Kärsämäen asukasluku 2 538 asukasta.

Tehtävä

Ppky Selänteen tehtävänä on vahvistaa alueensa asukkaiden fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta tuottamalla kustannustehokkaasi näihin liittyviä palveluja. Kuntayhtymä järjestää asukkailleen lain säätämät sosiaali- ja perusterveydenhuollon sekä erikoissairaanhoidon palvelut, ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun, maa-aineslain ja rakennusvalvonnan palvelut sekä huolehtii palveluihin liittyvästä tiedottamisesta.

Kuntayhtymän tukipalveluyksikkö (Talouhallinto SELMA) tuottaa talous- ja henkilöstöhallinnon sekä IT-palveluja kuntayhtymän lisäksi sen jäsenkunnille.

Toiminnan kuvaus

Kuntayhtymän organisaatio jakaantuu palvelulinjoihin, joita ovat:

- hyvinvointipalvelut, esimiehenä hyvinvointipalvelujohtaja Minna Malila
- terveys- ja vanhuspalvelut, esimiehenä terveys- ja vanhuspalvelujen palvelujohtaja Hannele Koski
- terveys- ja vanhuspalvelut/erikoissairaanhoido/lääkinnällinen vastuu, esimiehenä ylilääkäri Kirsi Kiukaanniemi ja
- ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut, esimiehenä ympäristöjohtaja Sanna Rätty

Toiminnalliset tavoitteet

Ppky Selänteen tavoitteena on varmistaa alueen asukkaille hyvä ja tasapuolinen palvelujen saatavuus. Palvelut tuotetaan perussopimuksen sekä vuosittain jäsenkunnille laadittavan vuosisopimuksen mukaisesti. Erikoissairaanhoidon palvelut Reisjärvelle tuottaa Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalokuntayhtymä Soite.

Kaikessa toiminnassa, päätöksenteossa ja palveluissa, Ppky Selänne edistää kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja omatoimisuutta. Toiminnan arvoja ovat oikeudenmukaisuus, asiakaslähtöisyys, inhimillisyys ja vaikuttavuus.

Taloudelliset tavoitteet

Ppky Selänteen talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille varataan riittävän ajoissa tilaisuus esityksen tekemiseen kuntayhtymän toiminnan ja talouden kehittämiseksi. Olennaisista kuntayhtymän toimintaan ja talouteen liittyvistä muutoksista ja hankkeista pyydetään erikseen jäsenkuntien lausunnot.

Perussopimuksen mukaisesti järjestämis- ja tuottamisvastuun aiheuttamat kustannukset rahoitetaan jäsenkuntien suorittamalla korvauksella siltä osin kuin toteutuneita kustannuksia ei voida kattaa jäsenkuntien ulkopuolisella myynnillä, muulla palvelumyynnillä, asiakasmaksutuotoilla sekä tuilla ja

avustuksilla tai muilla näihin verrattavilla tuloerillä. Jäsenkuntien maksuosuudet määräytyvät aiheuttamisperiaatteen mukaisesti vahvistetun taloussuunnitelman pohjalta palvelujen toteutuneen käytön mukaan.

Selänteen TA 2022 laadinnassa käytetyt jäsenkuntien asukaslukujen mukaiset kuntaosuusprosentit:

Asukasluku	Haapajärvi	Pyhäjärvi	Reisjärvi	Koko kuntayhtymä
Asukasluku 31.12.2017	7 251	5 337	2 813	15 401
Asukasluku 31.12.2018	7 147	5 248	2 743	15 138
Asukasluku 31.12.2019	7 010	5 131	2 718	14 859
Asukasluku 31.12.2020	6 896	5 033	2 710	14 639
TAE 2022 kuntien osuudet %	47,1	34,4	18,5	100

Jäsenkuntien maksuosuudet talousarvioesityksen mukaan on esitetty seuraavissa taulukoissa. Ppky Selänteen talousarvioesitys vuodelle 2022 jäi yhtymähallituksen kokouksessa 17.11.2021 pöydälle, mistä johtuen tässäkin esitetyt luvut voivat mahdollisesti muuttua ennen Reisjärven kunnanhallitusta ja valtuustoa.

Reisjärven talousarvio on laadittu siten, että sen osuus hallinnosta on 361 850 euroa palveluista on enintään 12 409 274 euroa maksuosuus yhteensä on enintään 12 771 124 euroa.

Reisjärven hallinnon osuudesta 361 850 euroa on tukipalvelupalvelujen (Taloushallinto Selma) osuus 231 296 euroa ja muun hallinnon osuus 130 554 euroa.

Hallinnon kustannusten jakautuminen				
	Haapajärvi 47,1 %	Pyhäjärvi 34,4 %	Reisjärvi 18,5 %	Yhteensä
Muu Hallinto	-332 384	-242 760	-130 554	-705 698
Tukipalveluyksikkö Selma	-588 867	-430 086	-231 296	-1 250 249
Yhteensä	-921 251	-672 846	-361 850	-1 955 947

Jäsenkuntien maksuosuuksien kehitys:

Jäsenkuntien maksuosuudet	TP2019	TA2020	TA2021	TAE 2022
Haapajärvi	30 019 778	30 038 573	31 725 879	31 723 588
Kärsämäki	161 608	249 130	248 610	247 496
Pyhäjärvi	25 917 094	26 447 729	27 260 774	27 643 113
Reisjärvi	11 660 922	12 138 270	12 771 977	12 771 124
Yhteensä	67 759 402	68 873 702	72 007 240	72 385 321

Taulukot: Ppky Selänne, Vuosisopimus 2022

Maksuosuus

Reisjärven maksuosuus	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TAE 2022
Hyvinvointipalvelut	2 780 250	3 380 290	3 444 110	3 374 372
Terveys- ja vanhuspalvelut	8 395 404	8 154 690	8 680 480	8 351 227
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	190 058	266 610	303 080	283 675
Yhteensä	11 365 712	11 801 590	12 427 670	12 409 274
Hallinto	295 210	336 680	344 307	361 850
Maksuosuus	11 660 922	12 138 270	12 771 977	12 771 124

MAASEUTUTOIMI

Maaseututoimi sisältää tehtävät: maaseutupalvelut ja lomituspalvelut.

Maaseutupalvelut

Reisjärvi kuuluu Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungin kanssa samaan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen. Isäntäkuntana Pyhäjärvi on sitoutunut hoitamaan sille siirretyt maksajavirastotehtävät Euroopan unionin delegoidun maksajavirastoasetuksen (EU) N:o 907/2014 mukaisesti. Yhteistoiminta-alueen tehtävänä on suorittaa erityislainsäädännöllä (L 210/2010) kunnan tehtäväksi määrätyt maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät ja lisäksi resurssien rajoissa kehittää maaseutuelinkeinoja.

Toiminnalliset tavoitteet

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit
Yrittäjyyden edistäminen Maatalousyrittötoiminnan edellytysten turvaaminen	Maaseutupalvelut huolehtii yhteistoiminta-alueen viljelijöiden tukien maksut oikein ja ajallaan.	Maksajavirastosopimuksen vaatimukset täytetään.

Lomituspalvelut

Lomituspalvelut käsittää lomitushallinnon ja maatalouslomituksen.

Tehtävä

Lomituspalvelulain mukaisten lomituspalvelujen järjestäminen.

Reisjärven, Haapajärven, Kärämäen ja Pyhäjärven alueella toimiva maatalouslomituksen paikallisyksikkö järjestää maatalousyrittäjille lomituspalvelut tarjoten samalla lomitushenkilöstölle työtä sekä toimeentuloa.

Toiminnan kuvaus

Reisjärven kunta toimii maatalouslomituksen paikallisyksikkönä vastaten lomituspalvelujen järjestämisestä Reisjärven ja Kärämäen kuntien sekä Haapajärven ja Pyhäjärven kaupunkien alueella. Lomituspalveluiden johtamisesta, ohjauksesta ja valvonnasta vastaa Sosiaali- ja terveysministeriö. Valtakunnallinen toimeenpanovastuu on Maatalousyrittäjien eläkelaitos Melalla.

Toiminnalliset tavoitteet

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit
Lomituspalvelujen tuotannon tehostaminen ja lomituspalvelujen tilakohtaisen käytön lisääntyminen tilojen toiminnan helpottamiseksi.	Lomarenkaita pidetään mahdollisuuksien mukaan toiminnassa ja lomittajien työllistymistä erilaisilla tiloilla parannetaan koulutuksella ja perehdytyksellä. Pyritään vakinaistamaan vuoden aikana 1-3 lomittajaa.	Vuosiloma päiviä 8200 päivää, sijaisapuja 7000 päivää (riippuen mm. äitiyslomien lukumäärästä) ja tuettuja maksullisia päiviä 2600 päivää. Yhteensä vuoden aikana lomitetaan 17 800 päivää.

Lomituspalvelujen tuottaminen työllistää noin 72 kuukausi- ja tuntipalkkaista lomittajaa henkilötyövuosina, josta maksullisen lomittaja-avun osuus yhteensä on noin 12 henkilötyövuotta.

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi

- maatilatalouden kannattavuuskehitys
- maatilayritysten työllistämismahdollisuudet
- lomittajien saatavuus

Riskeihin varautuminen ja hallinta (miten riskeihin varaudutaan ja miten ne hallitaan)

- kuukausipalkkaisten lomittajien lukumäärä pitää olla lomitustarpeiden mukainen
- työntekijöiden tasapuolinen työnjohto ja työllistäminen
- aktiivinen lomien tarjonta ns. lomien hiljaisena aikana

Lomitustoiminta järjestetään voimassa olevien lakien ja ohjeiden mukaisesti, niin että lomansaajat saavat lomansa ja toiminta saa valtiolta toiminnan kustannukset ilman kuluja isäntäkunnalle.

PALO- JA PELASTUSTOIMI

Palo- ja pelastustoimen palvelujen tuottamisesta kunnalle vastaa Jokilaaksojen pelastuslaitos. Toiminta-alueena on Pohjois-Pohjanmaan eteläosassa 17 kunnan alue.

Tehtävä

Palvelujen tuottamisen ja kehittämisen lähtökohdaksi on henkilöstön osaamisen hyödyntäminen ja kehittäminen Osaava Jokilaakso -mallin mukaisesti sekä joustavuuden säilyttäminen nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä. Palvelut toteutetaan alueen sopimuspalokuntatoimintaa hyödyntäen ja tukien sekä eri yhteistyöverkoston kanssa.

Toiminnan kuvaus

Jokilaaksojen pelastuslaitos tuottaa palvelut säädösten ja sopimusten mukaisesti mahdollisimman laadukkaasti, tehokkaasti ja taloudellisesti:

- ylläpitämällä pelastustoiminnan toimintavalmiutta kaikissa turvallisuustilanteissa erilaisia onnettomuus- ja uhkatilanteita varten
- huolehtimalla aktiivisesti onnettomuuksien ennaltaehkäisystä
- toimimalla alueellaan valmiussuunnittelun ja varautumisen asiantuntijana sekä
- toimittamalla erillisiin sopimuksiin perustuen ensihoidon palveluja ja
- tekemällä yhteistyötä alueen asukkaiden, yhteisöjen ja viranomaisten kanssa

Pelastuslaitos voi ottaa tehtäväkseen myös muita tehtäviä silloin kun se lakisääteisiä tehtäviä vaarantamatta on toiminnallisesti ja taloudellisesti perusteltua.

Maksuosuus

Vuoden 2022 kuntaosuus 241 000 euroa sisältää varauksen 1,5 % palkkojen nousuun. Reisjärven kunta myös edellyttää, että sopimuspalokunnan varallaolon vahvuus säilyy entisellään (1+1) ja palomiehen virka säilyy Reisjärven paloasemalla.

KUNNANHALLITUS

Taloudelliset tavoitteet

KUNNANHALLITUS	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
1000 euroa						
Yleishallinto						
Tulot	65	118	135	179		
Menot	-1 102	-948	-1003	-1 003		
Netto	-1 037	-830	-868	-824	-800	-800
Elinkeinoitoimi						
Tulot	2	1	2	600		
Menot	-129	-149	-112	-147		
Netto	-127	-148	-110	-147	-3 733	-3 733
Selännepalvelut, maksuosuus						
Tulot						
Menot	-11 615	-12 118	-12 772	-12 772		
Netto	-11 615	-12 118	-12 772	-12 772		
Selänne, siirtynyt henkilöstö						
Eläkemenoperusteinen maksu	-204	-199	-209	-181		
Maaseututoimi						
Tulot	4 178	4 033	3 854	3 686		
Menot	-4 190	-4 051	-3 909	-3 682		
Netto	-12	-19	-55	4	-35	-35
Palo- ja pelastuspalvelut						
Tulot						
Menot	-221	-237	-237	-241		
Netto	-221	-237	-237	-241		
Kunnanhallitus yhteensä						
Tulot	4 245	4 152	3 991	3 865	-1 060	-1 060
Menot	-17 462	-17 713	-18 211	-18 031		
Netto	-13 217	-13 561	-14 220	-14 165	-13 400	-13 400

KUNNANHALLITUS	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
1000 e						
Myyntituotot	3 533	3 409	3 296	3 143		
Maksutuotot	682	635	562	585		
Tuet ja Avustukset	60	92	126	102		
Muut toimintatuotot	15	16	7	35		
TOIMINTATUOTOT	4 291	4 152	3 991	3 865		
Henkilöstökulut	-4 237	-4 105	-4 005	-3 778		
Palvelujen ostot	-12 888	-13 334	-13 933	-13 958		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-34	-43	-43	-43		
Avustukset	-282	-110	-126	-116		
Muut toimintakulut	-67	-122	-103	-135		
TOIMINTAKULUT	-17 508	-17 713	-18 211	-14 165		
TOIMINTAKATE	-13 217	-13 561	-14 220	-14 165	-14 000	-13 800
Poistot	0	-15	-1	-31	0	0

2.4 Sivistystoimi

Sivistyslautakunta

Vastuualue: Sivistystoimi

Tilivelvolliset: rehtorit

Tulosalue sisältää seuraavat tulosityksiköt:

- hallinto
- perusopetus
- lukio
- kansalaisopisto
- musiikkiopisto
- varhaiskasvatus
- vapaa-aikatoimi

Tehtävä: Opetustoimen tehtävänä on kehittää hyvä, kokonaisvaltainen ”tie” lapsen parhaaksi varhaiskasvatuksesta aina toiselle asteelle asti. Varhaiskasvatuksessa keskitytään lasten ja perheiden osallisuuden lisäämiseen.

Toiminnan kuvaus eli palveluajatus:

Koulussa luodaan jokaiselle oppilaalle ja opiskelijalle turvalliset ja hyvät kasvamisen ja jatkuvan oppimisen edellytykset. Opetusta kehitetään ja toteutetaan yhteisöllisellä, yksilöllisellä ja virikkeellisellä toiminnalla. Opetustyössä pyritään antamaan oppilaille ja opiskelijoille sekä koulujen henkilöstölle mahdollisuuksia toteuttaa itseään eri tavoin (realiteetit huomioiden).

Päämääränä on koulutuksen perusturvan vahvistaminen, opetussisältöjen ja –menetelmien kehittäminen, oppilashuollon vahvistaminen sekä syrjäytymisen ennaltaehkäisy.

Ryhmäkoot pidetään kohtuullisella, toimivalla tasolla, monipuolisia opetusmenetelmiä ja –keinoja käytetään tilanteeseen parhaiten sopivalla tavalla.

Tämän lisäksi koululaitoksen tärkeänä tehtävänä on antaa oppilaille elämässä ja jatko-opinnoissa tarvittavat perustiedot ja -taidot sekä edistää persoonallisuuden kasvua. Opetuksen ohella tähän päästään tarjoamalla hallinnollisesti joustavia ratkaisuja, toimivia opetustiloja ja -välineistöä, koulutus- ja tukipalveluja sekä resurssiohjausta.

Vastuualueeseen kuuluvat kansalaisopisto ja musiikkiopisto, joilla on oma hallinnollinen yksikkö (neljän kunnan yhteisellä Jokilatvan opistolla on oma johtokunta, samoin kuin kuuden kunnan yhteisellä Yliveskan seudun musiikkiopistolla).

TALOUSARVIOVUODEN 2022 TAVOITTEET JA MITTARIT:

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite
	Toiminnalliset	
Esiopetus Laadukas opetus	Opetussuunnitelman toteutuminen %	> 95
Perusopetus ja lukio Laadukas opetus	Opetussuunnitelman toteutuminen % Valtakunnallisissa kokeissa menestyminen Oppilaiden sijoittuminen jatko-opintoihin tai työelämään %	> 95 vähintään keskitasoa 100

	Ulkopuolisten tahojen (opetushallitus) suorittama arviointi (perusopetuslaki 21 §, lukiolaki 16 §) Lukion keskeyttäneiden osuus %	enintään keskitasoa < 5
Henkilöstön ammattitaito	Pätevien opettajien osuus opettajista (päätoimiset) %	> 95 hyvä
Kodin ja koulun yhteistyö	Palaute / kysely	
Työyhteisön sisäinen tila	Palaute / kysely	
Perusopetuksen kouluverkko	Terveet koulutilat	
	Taloudelliset	
Opetus järjestetään taloudellisesti	Opetustoimen kustannukset euroa/asukas	1600
	euroa/esiopetuksen oppilas	9500
	euroa/perusopetuksen oppilas	9800
	euroa/lukion oppilas	10900
Varhaiskasvatus	euroa/asukas (as.=2701)	410
Toiminnan laajuustiedot	Mittari	Tunnusluku
Esiopetuksen oppilaat	Määrä 20.9.2021 / ennuste 20.9.2022	30 / 37
Perusopetuksen oppilaat	Määrä 20.9.2021 / ennuste 20.9.2022	319 / 315
Lukion oppilaat	Määrä 20.9.2021 / ennuste 20.9.2022	54 / 54
Toiminnan perustiedot	Mittari	Tunnusluku
Päätoiminen henkilöstö	Lukumäärä	63
Koulut	Lukumäärä	3
	Koulurakennusten määrä	2
Lukion aloituspaikat	Suhteessa ikäluokkaan %	100

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi

- kiinteistön huoltojen ajanmukaisuus
- lisääntyvästä sääntelystä johtuva uusien lisenssien käyttöönotto
- muodollisesti pätevien työntekijöiden rekrytointi
- varhaiskasvatuksen subjektiivisen oikeuden laajentuminen
- lukion valtionavun kehittyminen suhteessa aloituspaikkoihin
- erityisopetuksen lisääntyvä tarve
- palkankorotusten suhteellinen osuus

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- ollaan aktiivisesti yhteydessä kiinteistötoimeen
- tehdään kuntokartoitukset ja huoltotyöt ajallaan
- kilpailutetaan lisenssejä ja pidetään listaa pakollisista lisensseistä
- varaudutaan henkilöstön rekrytointiin hyvissä ajoin
- tuodaan sivistystoimen erinomaista tilaa esille eri kanavissa
- varaudutaan oppilasvalintoihin
- kehitetään erityisopetuksen tarpeen seuranta
- henkilöstömäärän optimointi

MUUTOKSET EDELLISIIN JA SEURAAVIIN VUOSIIN

Talousarviossa vuodelle 2021 opetustoimelle hyväksyttiin tasapainotuskohteita, joiden vaikutus oli edelliselle vuodelle vain viidelle kuukaudelle. Näitä olivat erityisluokanopettajan viran, ohjaajan toimen lakkaamiset ja yläkoulun tuntikehyksen vähentäminen kaksisarjaiseksi. Vuoden 2021 talousarvioon nämä vaikuttavat täysimääräisinä. Tähän asti tasapainottamistoimet on saatu tehtyä toiminnan uudelleen organisoinnilla. Terveydellisten ja taloudellisten paineiden kanssa joudutaan jatkossakin miettimään moni toiminta uudelleen.

Varhaiskasvatuksessa uudet tilaratkaisut vaikuttivat henkilöstön uudelleen organisointiin ja säästöihin. Toiminta on saatu hyvin käyntiin. Haastetta on aiheuttanut uusien tilojen vetovoima. Toisaalta on saatu tehokkuutta, mutta lapsimäärän kasvaessa säästöjen konkretisoituminen ei ole toteutunut. Vuoro- ja erityisesti viikonloppuhoidon tilannetta on seurattava ja kehitettävä tarvittaessa ostopalvelua.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutokset vaikuttavat siten, että perheiltä saatavat asiakasmaksut pienevät jatkuvasti. Varhaiskasvatuslain mukaan henkilöstömitoitus kiristyi. Uuden lain myötä henkilökunnalla on ilmoitusvelvollisuus mitoituksen rikkomisesta.

Laki antoi myös velvoitteen varhaiskasvatuksen tietovarannosta, jonka käyttö aloitettiin jo vuonna 2019. Koulujen henkilöstömitoitus on nyt vähennetty minimiin. Mikäli tasapainotusta vielä tarvitaan, niin se näkyy toiminnassa.

Koululaiskuljetuksen kilpailutus toi arvioidut säästöt. Ajankohtaista on päättää optiovuosien käytöstä. Aamu- ja iltapäivätoiminta koululla e-2 luokan oppilaille auttaa jatkossakin hoitotarpeen paineen vähentämisessä.

Lukiossa uusi opetussuunnitelmaa valmistui ja oppivelvollisuuden pidentäminen vaikuttaa toden teolla vielä seuraavina kahtena vuonna. Oppilasmäärä lukiossa on noussut nyt ”pysyvästi” lähelle keskisuuren lukion rajaa, mutta haasteita tässä on. Opetussuunnitelman toteuttaminen vie alussa enemmän työaikaa ja lisääntyvä oppilasmäärä kasvattaa kokonaiskuluja, vaikka oppilaskohtainen hinta on laskenut huomattavasti. Paineita toiminnan järjestämiseen asettaa myös sisäisten palvelujen ostojen hinnankorotukset (vuokrat ja ateriat). Osa tästä korotuksesta johtuu uusista tiloista ja toiminnoista.

Kaikki edellä mainittu vaikuttaa myös tulevien taloussuunnitelmavuosien käytettävissä olevaan rahamäärään.

Reisjärven koulutoimi on halunnut edelleen kehittää yrittäjyyskasvatusta. Kunnan strategiaan pohjautuen on otettu käyttöön loppuvuodesta 2020 reisjärvisen lapsen ja nuoren yrittäjyyspolku. Luotamme siihen, että yrittäjämäisellä asenteella saamme aikaan koko kuntaa kohottavan vaikutuksen.

-Alla olevasta taulukosta näkyvät muutokset eri tekijöissä:

Toiminta ja laajuus	TP 2019	TP 2020	TA2021	TA 2022
Esiopetus/oppilaat	40	36	28	37
Perusopetus/oppilaat	339	330	331	319
Lukio/oppilaat	52	58	57	55
Päätoiminen henkilöstö	65	63	63	63
opettajat	35	34	34	34
kouluavustajat	10	10	9	9
muu	4	3	3	3
Koulujen lukumäärä	5	3	3	3
Koulurakennuksia	5	2+väistötilat	2	2
Lukion aloituspaikat suhteessa	100	100	100	100
ikäluokkaan % Kunnan	2 793	2 722	2 718	2 710
asukasmäärä				

Taloudelliset tavoitteet

Talous	TA2020	TP2020	TA 2021	TA 2022
euroa/asukas (varhaiskasvatus)	409	359	409	525
euroa/asukas (koulutoimi)	1600	1 508	1579	1573
euroa/esiopetuksen oppilas	8167	6361	9643	5676
euroa/perusopet. oppilas	10879	10339	10743	11097
euroa/lukion oppilas	10731	9672	9614	10182

Suunnitelmakaudella seurataan opetus- ja koulutusstrategian toteutumista ja tehdään siihen mahdollisesti tarvittavat muutokset. Opetustoiminnan tavoitteet, niiden saavuttaminen ja mittaaminen on koko suunnitelmakauden perusta.

Valtakunnalliset opetusta koskevat päätökset tulevat myös Reisjärven kunnassa vaikuttamaan opetuksen perusteisiin ja resurssitarpeisiin.

Kisatien koulu on otettu koulukäyttöön elokuussa 2017. Siellä on yläkoulun lisäksi lukio. Myös kansalaisopisto ja musiikkiopisto sekä erilaiset muut harrasteipiirit käyttävät rakennusta.

Niemenkartanon koulun uusiosa on otettu käyttöön elokuussa 2019 ja se mahdollisti myös aamu- ja iltapäivätoiminnan aloittamisen.

Varhaiskasvatus

Tehtävä

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.

Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksessa uusi päiväkotitoimi valmistui elokuussa 2020 ja keskittämällä on mahdollistettu resursointi tasapuoliseksi.

Varhaiskasvatuksessa toimitaan lapsen kasvua, kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia edistään sekä tukien lapsen oppimisen edellytyksiä ja osallisuutta, yhteistyössä lapsen huoltajien kanssa.

Varhaiskasvatusta järjestetään joustavasti huomioiden perheiden tarpeet ja lain antamat hakuajat.

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Lapsen ja perheen osallisuuden mahdollistaminen ja lisääminen	Yksiköissä kirjataan toimikausittaiset suunnitelmat Toteutunutta toimintaa dokumentoidaan	Yksikkökohtaiset toimintasuunnitelmat Lasten kasvunkansiot Perheiden kanssa yhteisten tapahtumien määrä Asiakastyytyväisyyskysely parillisina vuosina keväällä
Varhaiskasvatus on kaikissa toimintamuodoissa suunnitelmallista ja pedagogista	Varhaiskasvatussuunnitelman sekä lapsen varhaiskasvatussuunnitelman päivittäminen vuoden aikana uusien perusteiden mukaiseksi (Opetushallituksen ohjeet) Varhaiskasvatussuunnitelmat tehdään kaikille lapsille ja niiden toteutumista arvioidaan säännöllisesti	Käytössä Esimiesten seuranta
Varhaiskasvatusympäristö on lapselle kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsille ja aikuisille	Toimintaympäristö arvioidaan ja olemassa olevat riskit kartoitetaan Päiväkotihankkeen eteneminen ja toteuttaminen sekä varhaiskasvatuksen henkilöstön mitoituksen muuttaminen uuden varhaiskasvatuslain mukaiseksi Säännölliset kehityskeskustelut henkilöstön kanssa	Riskikartoitukset yksiköittäin ja vuosittain Esimiesten seuranta

Taloudelliset tavoitteet

Varhaiskasvatus	TA 2020	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
1000 e						
Hallinto	-111	-62	-27	-59		
Perhepäivähoito	-131	-101	-122	-129		
Ryhmäperhepäivähoito	-313	-279		-202		
Päiväkoti	-403	-410	-814	-913		
Lasten kotihoidontuki	-155	-126	-150	-120		
Yhteensä	-1113	-978	-1113	-1 423		

Taloudelliset tavoitteet

Opetus ja kasvatus	TA 2020	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
1000 e						
Hallinto						
Tulot						
Menot	-47	-72	-44	-45		
Netto	-47	-72	-44	-45	-52	-52
Perusopetus						
Tulot	81	77	81	104		
Menot	-3 769	-3 489	-3 644	-3644		
Netto	-3 688	-3 412	-3 556	-3540	-3 714	-3 733
Uusiopetuksesta <i>Esiopetus</i>						
Tulot						
Menot	-294	-229	-270	-210		
Netto	-294	-229	-270	-210	-35	-35
Alakoulut						
Tulot	2	6	2	2		
Menot	-1 433	-1 248	-1 390	-1 468		
Netto	-1 431	-1 242	-1 388	-1 467	-35	-35
Aamu- ja iltapäivätoiminta						
Tulot	28	12	28	12		
Menot	-45	-88	-45	-57		
Netto	-17	-77	-17	-45	-464	-467
Yläkoulut						
Tulot	2		11	1		
Menot	-1 073	-985	-1 046	-1 082		
Netto	-1 071	-985	-1 045	-1 081	-1 055	-1 060
Erityisopetus						
Tulot	0	3	0			
Menot	-435	-326	-416	-375		
Netto	-435	-323	-416	-375	-464	-467
Yhteiset *)						
Tulot	49	56	89	69		
Menot	-425	-455	-439	-455		
Netto	-376	-399	-356	-386		-506
Toisen asteen opetus						
Tulot		21	18	16		
Menot	-558	-582	-566	-576		
Netto	-558	-561	-548	-560	-550	-553
Kansalaisopisto						
Tulot						
Menot	-30	-30	-30	-30		
Netto	-30	-30	-30	-30	-35	-35
Musiikkitoiminta						
Tulot						
Menot	-33	-30	-45	-40		
Netto	-33	-30	-45	-40	-45	-45
Varhaiskasvatus						
Tulot	106	125	127	162		
Menot	-1 219	-1 103	-1 286	-1 585		
Netto	-1 113	-978	-1 103	-1 423	-1264	-1270
Opetus ja kasvatus yhteensä						
Tulot						
Menot						
Netto	-5 469	-5 084	-5 395	-5 685	-5685	-5685
Poistot	-70	-69	-69	-	0	0

Investointiosuus:

Kolmasosan Kisatien koulun tietokoneiden uusinta n. 660 €/kpl ja 60 kpl = 42 000 €.

Koneita esitetään investointina, koska näin saadaan niiden käyttöikä pitemmäksi kuin leasing-koneilla (3 v->5 v). Leasingilla koulutoimi on ottanut koneet lukiolaisille.

Taloudelliset tavoitteet

Opetus ja kasvat	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
1000 euroa						
Myyntituotot	58	112	102	125		
Maksutuotot	132	92	78	107		
Tuet ja Avustukset	59	101	147	130		
Muut toimintatuotot	12	12	15	3		
TOIMINTATUOTOT	261	316	341	365		
Henkilöstökulut	-3 373	-3 261	-3 404	-3 692		
Palvelujen ostot	-1149	-945	-1132	-1 169		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-167	-134	-169	-193		
Avustukset	-159	-144	-150	-120		
Muut toimintakulut	-1020	-915	-812	-942		
TOIMINTAKULUT	-5 878	-5 400	-5 870	-6 116		
TOIMINTAKATE	-5 606	-5 084	-5 325	-5751	-5751	-5751
Poistot	-53	-73	-69	-84	-84	-84

Vapaa-aikatoimi

Toimielin: Sivistyslautakunta

Vastuualue: Vapaa-aikatoimi

Tilivelvollinen: kirjastotoimenjohtaja (kirjasto) ja

vapaa-aikasihteeri (kulttuuri, liikunta, nuoriso, etsivä nuorisotyö)

Tulosalue sisältää tulosityksiköt: kirjasto, kulttuuri, liikunta, nuoriso ja etsivä nuorisotyö

Tehtävä

Vapaa-aikatoimen perustehtävänä on huolehtia lainsäädännön mukaisista tehtävistä.

Toiminnan kuvaus

Vapaa-aikalautakunnan alaisuuteen kuuluvien tulosityksiköiden toiminta-ajatuksena on kehittää, tukea ja seurata vapaa-ajan toimintaa sekä tuottaa vapaa-ajan palveluja siten, että kuntalaisilla on tasavertaiset mahdollisuudet niiden harrastamiselle. Tätä tarkoitusta varten vapaa-aikatoimi tarjoaa kuntalaisille vuoroja sisäliikuntatiloihin ja ulkokentille. Kisatien liikuntahalli, voltimonttutila ja kuntosali tarjoavat huippuvarustellun kokonaisuuden. Niemenkartanon liikuntasali ja kuntosali täydentävät kokonaisuutta. Käytettävissä ovat myös auditorio- ja teatterisali Niemenkamari sekä Saarisen leirikeskus. Petäjämäen ulkoilualueella palvelevat kuntorataverkoston, Peuran Polun ja suunnistusalueen lisäksi Petäjähovi, Peuran Kota, hiihtomaa, seikkailumetsä ja 18-väyläinen frisbeegolf-rata, mobiilisuunnistusrata ja kuntoportaat. Petäjämäen ensilumenlatu jatkaa hiihtokautta tuntuvasti ja kerää käyttäjiä laajalti jopa yli sadan kilometrin säteeltä. Kirjastotalo tarjoaa kirjastopalveluiden lisäksi mahdollisuuden nuorisotilatoimintaan sekä taidenäyttely- ja kuntoliikuntatoimintaan.

Sidosryhmille annetaan ohjaus-, neuvonta- ja tiedotuspalveluja kuten myös yksittäisille kuntalaisille. Olosuhteiden ja palveluiden kehittämisessä ollaan edelleen aktiivisia. Kirjaston päämääränä on turvata Reisjärven kyläkuvan elävänä pysyminen toimimalla tieto-, kulttuuri- ja virkistyskeskuksena sekä tarjoamalla Reisjärven asukkaille henkisesti aktivoivan kohtauspaikan. Tähän tavoitteeseen kirjaston sijainti ja tilat luovat hyvät edellytykset.

Kirjastotoimen hoidosta vastaa kirjastotoimenjohtaja. Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimen hoidosta sekä etsivän nuorisotyön yhdyshenkilötehtävästä vastaa vapaa-aikasihteeri. Etsivän nuorisotyön palvelut hankitaan ostopalveluna Jelpi-verkolta 50 %:n vuosityöaikapanoksella.

Toiminnalliset tavoitteet

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit	Tavoite
Taiteen perusopetus Laadukas opetus	Hyvä yhteistyö.	Opetussuunnitelman toteutuminen %	95
Kulttuuri Kunnan järjestämät tilaisuudet Yhteistyössä järjestettävät tilaisuudet	Hyvä somenäkyvyys tilaisuuksien mainonnassa laadukas ohjelmalvelujen valinta.	Kävijämäärä /tilaisuus Kävijämäärä /tilaisuus	40 260
Nuoriso Kunnan järjestämät tilaisuudet Yhteistyössä järjestettävät tilaisuudet	Nuorten osallistaminen mm. nuorisovaltuuston kautta.	Kävijämäärä /tilaisuus Kävijämäärä /tilaisuus	40 40
Liikunta Kunnan järjestämät tilaisuudet Yhteistyössä järjestettävät tilaisuudet	Liikunnan hyvinvointi- ja terveysvaikutusten ylläpitäminen ja liikuntaolosuhteiden markkinointi.	Kävijämäärä /tilaisuus Kävijämäärä /tilaisuus	40 135
Kirjasto	Kokoelman uudistuvana pitäminen. Aktiivinen lukemisedistäminen erityisesti lasten ja nuorten parissa. Kirjastojen välinen yhteistyö.	Kokoelmat/asukas Hankinnat/asukasluku/1000 Kokonaislainaus/asukas Fyysiset käynnit/asukas Lainajia %/asukas	17 300 15 11 30
Etsivä nuorisotyö	Tehokas viranomaisyhteistyö.	Autettavat nuoret/vuosi	20

TALOUSARVIOVUODEN 2022 TAVOITTEET JA MITTARIT

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite
Taiteen perusopetus Laadukas opetus	Toiminnalliset Opetussuunnitelman toteutuminen %	95
Kulttuuri Kunnan järjestämät tilaisuudet Yhteistyössä järjestetyt tilaisuudet	Kävijämäärä /tilaisuus Kävijämäärä /tilaisuus	40 260

Nuoriso		
Kunnan järjestämät tilaisuudet	Kävijämäärä /tilaisuus	40
Yhteistyössä järjestetyt tilaisuudet	Kävijämäärä /tilaisuus	40
Liikunta		
Kunnan järjestämät tilaisuudet	Kävijämäärä /tilaisuus	40
Yhteistyössä järjestetyt tilaisuudet	Kävijämäärä /tilaisuus	135
Kirjasto		
	Kokoelmat / asukasmäärä	17
	Hankinnat / asukasmäärä	300
	Kokonaislainaus / asukas	15
	Fyysiset käynnit / asukas	11
	Lainaaaja % / asukas	30
	Taloudelliset	
	Vapaa-aikatoimen kustannukset euroa/asukas	144,28
	Kulttuuritoimen kustannukset euroa/asukas	15,06
	Nuorisotoimen kustannukset euroa/asukas	16,94
	Liikuntatoimen kustannukset euroa/asukas	43,32
	Etsivän nuorisotyön kustannukset euroa/asukas	4,39
	Kirjaston toimintakulut euroa/asukas	64,58
	Kirjastotoimen taloudellisuus = henkilöstökulut + kirjasto-aineistokulut/fyysiset käynnit + kokonaislainaus	2,10
Etsivä nuorisotyö	Autettavat nuoret / vuosi	20
Toiminnan perustiedot	Mittari	Tunnusluku
Päätoiminen henkilöstö	Kirjastotoimi	2
	Liikunta-, nuoriso- ja kulttuuritoimi	1,5

MUUTOKSET EDLLISIIN JA SEURAAVIIN VUOSIIN

Vapaa-aikatoimi hallinnoi hanketta, jonka turvin on toteutettu Petäjämäen hiihtomaa-alueelle kuntoportaat vuonna 2020 sekä toteutetaan yöpymiskota valmiiksi vuonna 2022.

Petäjähovi vapautui vapaa-aikatoimen ja yhdistysten käyttöön kesällä 2020. Syksystä 2021 alkaen se varattiin ryhmäperhepäiväkotikäyttöön vuodeksi eteenpäin. Tavoitteena on, että syksystä 2022 alkaen Petäjähovi palautuisi pysyvästi alkuperäiseen käyttötarkoitukseensa.

Sisäliikuntatilojen käyttöasteita pyritään edelleen nostamaan käyttämällä markkinoinnissa ja liikuntaan innostamisessa mahdollisimman monipuolisia keinoja.

Nuorisotilatoimintaan pyritään löytämään uusia toimintatapoja yhteistyön kautta.

Kirjastotoimen saralla omatoimisen asioinnin mahdollistava lainaustoiminta vakiintuu käyttöön. Reisjärven kirjasto liittyi Oulun eteläisen alueen kirjastoryhmään keväällä 2021 ja yhteistyötä kirjastoryhmässä lisätään edelleen. Strategisesti kirjaston roolia korostetaan perheille ja lapsille suunnatussa kirjastotyössä. Kirjaston palvelut pyrkivät edistämään kuntalaisten henkistä ja fyysistä hyvinvointia.

Alla olevasta taulukosta näkyvät vapaa-aikatoimen muutokset eri tekijöissä:

Toiminta ja laajuus	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Talousarvio 2022
Päätoiminen henkilöstö	4,5	4,04	3,25	3
Kunnan asukasmäärä	2767	2707	2720	2710
Vapaa-aikatoimen kustannukset euroa/asukas	141,71	149,23	143,75	144,28
Kulttuuritoimen kustannukset euroa/asukas	13,81	14,37	15,07	15,06
Nuorisotoimen kustannukset euroa/asukas	13,75	13,07	17,57	16,94
Liikuntatoimen kustannukset euroa/asukas	52,45	53,18	43,82	43,32
Kirjaston toimintakulut euroa/asukas	62,97	66,37	64,34	64,58
Etsivä nuorisotyö	-0,59	2,24	2,94	4,39
Kirjastotoimen taloudellisuus = henkilöstökulut + kirjasto aineistokulut /fyysiset käynnit + kokonaislainaus	2,10	2,56	1,72	2,10

Suunnittelukausi

Suunnitelmakaudella panostetaan vapaa-ajan palveluiden laatuun, monipuolisuuteen ja tiedottamiseen. Keskeisiä painopistealueita ovat kunto- ja terveystoiminnan sekä nuorisotyön kehittäminen. Hankemahdollisuuksia hyödynnetään resurssien mukaan.

Vapaa-aikatoimi antaa kuntalaisille tiedollisia valmiuksia sekä taidollisia mahdollisuuksia vapaa-ajan toimintojen omaehtoiseksi harrastamiseksi. Panos-tuotos ajattelua toteutetaan soveltuvilta osin myös vapaa-aikatoimissa. Tietoyhteiskunnan asettamiin haasteisiin pyritään vastaamaan.

Kirjasto tekee suunnitelmakaudella edelleen aktiivista yhteistyötä varhaiskasvatuksen, alakoulun sekä yhdistysten kanssa. Kirjaston tiloissa järjestetään mahdollisuuksien mukaan kirjallisuus- ja musiikki-tapahtumia.

Kirjasto on myös mukana kirjastojen yhteisessä e-aineistoyhteistyössä. Yhteistyön myötä Reisjärven kirjaston asiakkailta on mahdollisuus käyttää samoja e-aineistoja, kuin koko Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun kirjastoissa on tarjolla. Kirjasto tarjoaa yhteyksiä virtuaaliverkkoon, digitukea sekä ohjausta kaikille kuntalaisille tavoitteenaan kansalaisten tasavertaisuus tietoyhteiskunnassa. Kirjaston suurin huoli on kirjallisuuden määrärahan pienentyminen. Se on enää puolet siitä, mitä oli vielä muutama vuosi sitten. Vaikka olemme liittyneet kirjastokimppaan, niin kovin pitkään ei voida nojata muiden kirjastojen kokoelmiin.

Nykyisessä kirjastomme uutuustarjonnassa alkaa näkymään, että ei ole pystytty hankkimaan uutuuksia. Lehtitilauksia on lakkautettu niin ja kaikkia muitakin kuluja karsittu. Vuokra ja muut nousevat kulut ovat suoraan pois kirjallisuuden määrästä.

Avustuksia ei saa käyttää kirjallisuuteen. Lakisääteisesti kirjaston tulisi ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa. Kokoelma on koko kirjastotoiminnan ydin.

Taloudelliset tavoitteet

VAPAA-AIKATOIMEN MENOT	Menot	Tulot	Netto
Kirjasto	-175 400	400	-175 000
Kulttuuri	-41 100	300	-40 800
Liikunta	-171 900	54 500	-117 400
Nuoriso	-48 900	3 000	-45 900
Etsivä nuorisotyö	-11 900		-11 900
Yhteensä	-449 200	58 200	-391 000

Taloudelliset tavoitteet

VAPAA-AIKATOIMI	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
1000 e						
Myyntituotot				7		
Maksutuotot						
Tuet ja Avustukset	26	33				
Muut toimintatuotot	61	44	58	52		
TOIMINTATUOTOT	87	77	58	59		
Henkilöstökulut	-169	-155	-157	-146		
Palvelujen ostot	-58	-75	-55	-70		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-35	-37	-36	-33		
Avustukset	-6	-6	-6	-6		
Muut toimintakulut	-211	-193	-195	-194		
TOIMINTAKULUT	-479	-467	-449	-449		
TOIMINTAKATE	-392	-390	-391	-391	-391	-391
Poistot	-23	-21	-22	-20	-17	-17

2.5 Tekninen toimi

Tehtäväalue sisältää seuraavat tulosityksiköt:

- hallinto
- kiinteistötoimi
- yhdyskuntatekniikka
- ruokapalvelut
- maa- ja metsätilat

Toimielimet: Kunnanhallitus

Tilivelvollinen viranhaltija: Tekninen johtaja

HALLINTO

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Tehtävä

Tuottaa teknisen toimialan hallintopalvelut.

Yksityistieasiat käsitellään teknisessä toimistossa.

Toiminnan kuvaus

Hallintopalvelut tuotetaan Reisjärven kunnantalolla teknisen toimiston tiloissa. Hallinnon työntekijöitä ovat tekninen johtaja, kunnanrakennusmestari ja toimistonhoitaja. Lisäksi hallinto avustaa muita hallintokuntia tila- ja hankesuunnittelussa sekä hankintojen toteuttamisessa. Hallinto vastaa kunnan talonrakennuksen sekä julkisen käyttöomaisuuden investointien suunnittelusta ja käytännön toteutuksesta.

Toiminnalliset tavoitteet 2022

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Toimielimien asioiden valmistelu	Huolellinen ja hyvän hallintotavan mukainen valmistelu	Asioiden käsittely niille annetussa määräajassa
Hankinnat ja kilpailuttaminen	Kilpailutukset hankintalain mukaisesti. Hankintarajat alittavat kilpailutukset pyritään toteuttamaan siten, että paikallisilla yrityksillä on mahdollisuus osallistua tarjouskilpailuun	Kilpailutuksiin ei synny muutoksenhakuperustetta
Sopimusten käsittely	Ylläpidetään ja tarkastetaan sopimusten voimassaolot ja tarvittaessa päivitetään sopimukset. Huomioidaan tilaajavastuulain mukaiset velvoitteet	Sopimukset on tehty kaikkien palveluntuottajien kanssa.

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- Henkilöstöressurssien riittävyys
- Ennalta arvaamattomat poissaolot
- Työmäärän äkillinen lisääntyminen

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Riittävät henkilöstöressurit
- Sijaisjärjestelmä käytössä
- Henkilöstön välinen tiedonjako riittävällä tasolla

Taloudelliset tavoitteet

Hallintopalvelut pyritään tuottamaan mahdollisimman kustannustehokkaasti. Toiminnan sujuvuus pyritään järjestämään toimivalla sijaisjärjestelmällä. Varataan riittävät resurssit talouden seurantaan ja poikkeamiin reagoimaan viipymättä.

KIINTEISTÖTOIMI

Vastuhenkilö: Kunnanrakennusmestari

Tehtävä

Kiinteistötoimi vastaa, että kunnan kiinteistöt ovat rakennusteknisesti tarkoituksen mukaisessa kunnossa sekä toiminnan kannalta käyttäjien vaatimuksia vastaavat. Tehtäviin kuuluu ulkoalueiden kunnossapito, teknisten järjestelmien huolto- ja korjaukset, jätehuolto sekä rakennustekniset työt ja vuosikorjaukset.

Toiminnan kuvaus

Kiinteistötoimi vuokraa asuinhuoneistoja ja liikehuoneistoja sekä määrittää sisäiset vuokrat kunnan muille hallinnonaloille toteutuvien kustannusten, pääomakulujen sekä suunnitelmanmukaisten poistojen perusteella.

Vuoden 2022 aikana jatketaan kiinteistöjen huoltosuunnitelmien laadintaa ja uuden huolto-ohjelmiston käyttöä. Tehdään kuntotutkimukset Rantaniemen kiinteistöön ja muihin tarpeellisiin kohteisiin tulevien korjaustarpeiden määrittämistä varten.

Toiminnalliset tavoitteet 2022

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Kiinteistöjen asianmukainen huoltaminen	Henkilökunnan koulutus	Koulutuspäivät
Asuntojen korkea vuokrausaste	Pidetään huoneistot siistissä ja viihtyisässä kunnossa	Vuokrausaste, asukasvaihdot
Kiinteistöjen energiataloudellisuuden hallinta	Pyritään parantamaan kiinteistöjen energiatehokkuutta automaation avulla ja ohjeistetaan asukkaita säästeliääseen energiankäyttöön	Energiankulutus

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- Henkilöstöressurssien riittävyys
- Kiinteistöjen vaurioituminen teknisten tai rakenteellisten ongelmien vuoksi
- Tiedonkulun katkeaminen henkilöstön välillä tai esimiehen ja henkilöstön välillä

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Palveluiden osto tarvittaessa
- Ennakoiva ja säännöllinen kiinteistöjen huolto
- Kiinteistöhuoltojärjestelmän hankinta ja käyttöönotto

Taloudelliset tavoitteet

Pieniä kiinteistöjen korjaustoimenpiteitä tehdään kiinteistötoimen määrärahojen puitteissa, joilla pyritään hillitsemään korjausvelan kasvua. Saatavilla vuokratuloilla pyritään kattamaan kiinteistöjen poistot sekä rahoituskulut.

Siivouspalvelut

Vastuhenkilö: Ravitsemus- ja siivoustyönjohtaja

Tehtävä

Kunnan kiinteistöjen siivouspalvelut

Toiminnan kuvaus

Tuottaa eri toiminnoille viihtyisät ja puhtaat tilat

Toiminnalliset tavoitteet 2022

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Viihtyisät, terveelliset ja turvalliset toimintatilat	Laatukierrokset	Laadun arviointi
Yhteistyö joustavaksi asiakkaan kanssa	Tyytyväisyyskyselyt	Tyytyväiset asiakkaat
Siivouksen vaikutus sisäilman laatuun	Puhtauden mittaaminen	Arvioinnin tulokset

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- Henkilöstöressurssin riittävyys
- Tarvittavan laatu- ja hygieniatason ylläpitäminen
- Työterveys- ja työturvallisuusriskit
- Siivoustyön mahdollinen ulkoistaminen ja siitä aiheutuva siivoustyön tason heikentyminen ja henkilöstövaikutukset

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Koulutus ja perehdyttäminen siivousvälineisiin, aineisiin ja siivouskohteisiin.
- Siivouskertojen vähentäminen — kustannussäästöt, siivouspalvelut laadun, ei hinnan perusteella

Taloudelliset tavoitteet

Siivouspalvelut pyritään järjestämään mahdollisimman kustannustehokkaasti.

YHDYSKUNTATEKNIikka

Sisältää seuraavat tulosyksiköt:

- liikenneväylät ja yleiset alueet
- kaavoitus
- jätehuolto
- varastot ja koneet

Liikenneväylät, Puistot ja yleiset alueet

Vastuuhenkilö: Kunnanrakennusmestari

Tehtävä

Kunnan katualueiden, puistojen, liikunta-alueiden sekä muiden yleisten alueiden ylläpito ja kunnostus.

Toiminnan kuvaus

Katualueet pidetään liikennöitävässä kunnossa osin omilla henkilö- ja koneresursseilla ja osin ostopalveluna mm. talvikunnossapidon osalta. Liikenneturvallisuutta vaarantaviin puutteisiin pyritään puuttumaan välittömästi.

Puistojen, liikunta-alueiden ja muiden yleisten alueiden kunnossapito hoidetaan yhteistyössä Reisjärven 4H-yhdistyksen kanssa. Alueet pidetään sellaisessa kunnossa, että ne antavat positiivisen kuntakuvaan. Puistojen leikkivälineiden turvallisuuteen ja monipuolisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota. Liikunta-alueet pidetään hyvässä ja turvallisessa kunnossa, jotta kuntalaisten motivaatio liikkumiseen ja ulkoiluun lisääntyy.

Toiminnalliset tavoitteet 2022

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Talvikunnossapidossa pyritään ennaltaehkäisemään liukastumiset, tavoitteena 0 tapaturmaa	Kohdistetaan riittävästi resursseja liukkaudentorjuntaan ja muuhun talvikunnossapitoon	Ilmoitetut vahingot
Katu- ja liikunta-alueiden valaistuksen kehittäminen ja energiansäästö	Vaihdetaan nykyisiä valaisimia uusiin energiatehokkaampiin ja säädettäviin valaisimiin	Energiankulutus

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi

- Resurssien riittävyys
- Haastavat sääolosuhteet

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Kohdistetaan tarvittava määrä resursseja kunnossapitoon

Kaavoitus- ja mittauspalvelut

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Tehtävä

Vastaa kunnan kaavoituksesta ja maankäytön suunnittelusta

Toiminnan kuvaus

Arvioi kunnan kaavojen ajantasaisuutta ja vastaa, että kaavat laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain säädösten mukaisesti. Vastuullinen viranhaltija osallistuu tarvittaessa maanmittaustoimituksiin kunnan alueella. Vastaa MRL:n mukaisten poikkeamislupien ja suunnittelutarveratkaisuiden valmistelusta kunnan hallitukselle.

Toiminnalliset tavoitteet 2022

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Tarkkailee kunnan kaavoitustilannetta	Laatii MRL:n mukaisen kaavoituskatsauksen vuosittain	Riittävästi tarpeen mukaisia asuin-, toimitila- ja teollisuus-rakennuspaikkoja
Päätettyjen kaavoitusprosessien käytännön toteutus	Kaavoituksen toteuttaminen lain ja hyvän hallintotavan mukaisesti	

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- Rakentamatta jäävät rakennuspaikat
- Kaavoitus ja kunnan kehittymisen asettamat tarpeet eivät kohtaa

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Ongelmien tunnistamiseen ja niiden ratkaisemiseen luodaan selkeät toimintatavat

Jätehuolto

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Tehtävä

Jätehuollon järjestäminen

Toiminnan kuvaus

Reisjärven kunnan alueella jätehuollosta vastaa Millespakka Oy Alajärvellä. Polttokelpoiset jätteet kuljetetaan edelleen Vaasaan Westenergy Oy:n jätteenpolttolaitokselle. Lisäksi Millespakka Oy:llä on kotitalouksien kierrätyskelpoisten jätteiden vastaanottopisteitä sekä Reisjärven keskustassa että sivukylillä. Jätelain mukaisia viranomaistehtäviä hoitaa Reisjärven kunnan osalta Järviseudun jätelautakunta, joka toimii yhdeksän kunnan alueella. Järviseudun jätelautakunnan isäntäkuntana toimii Alajärvi. Ylilestintien varressa sijaitsevan hyötyjäteaseman osalta on tehty vuokrasopimus alueen käytöstä Sun Avux Oy:n kanssa.

Tekninen toimi vastaa Reisjärven suljetun kaatopaikan jälkitarkkailusta ympäristölupamääräysten mukaisesti.

Toiminnalliset tavoitteet 2022

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Yhdyskuntajätteen asianmukaisen käsittelyn varmistaminen	Jätelautakunnan ja Millespakka Oy:n toiminnan tarkkailu	Huomautukset toiminnassa
Kaatopaikan tarkkailu	Sopimus konsulttitoimiston kanssa tarkkailusuunnitelman mukaisesta tarkkailusta Oma lupaehtojen mukainen tarkkailu	Tarkkailussa havaitut puutteet

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- Jätehuollon hintojen nousu
- Jätehuoltopalveluiden siirtyminen pois Reisjärveltä

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Varmistetaan aktiivinen osallistuminen Jätelautakunnan ja Millespakka Oy:n toimintaan

Varasto ja 8052 koneet

Vastuhenkilö: Kunnanrakennusmestari

Tehtävä

Hallinnoi ja kunnossapitää kunnan omistamaa kalustoa.

Toiminnan kuvaus

Vastaa kunnan kaluston ja varastojen ylläpidosta ja huollosta. Pyrkii pitämään koneet ja laitteet käyttötarkoitusta vastaavassa kunnossa ja jälleenmyyntiarvon mahdollisimman korkeana.

Toiminnalliset tavoitteet 2022

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Tyhjennetään varastoja ylimääräisestä ja tarpeettomasta tavarasta, jotta saadaan tiloja parempaan käyttöön	Ylimääräisen kaluston ja tavaroiden myynti julkisessa huutokaupassa	Myydyt tavarat

Taloudelliset tavoitteet

Kaavateille tehdään määrärahojen puitteissa peruskunnostuksia ja muita tarvittavia huoltotoimenpiteitä. Koneita ja laitteita pyritään huoltamaan taloudellisesti ja pitkällä tähtäimellä järkevästi. Varastojen tyhjentämistä jatketaan kunnan toimintaan kelpaamattoman pitkäaikaisesti varastoidun tavarana osalta.

RUOKAPALVELUT – Terveyskeskuksen keittiö, Kisatien keittiö

Vastuhenkilö: Ravitsemus- ja siivoustyönjohtaja

Tehtävä

Kunnan ruokapalveluiden tuottaminen

Toiminnan kuvaus

Ruokapalvelut valmistaa ruokaa sivistystoimelle sekä muuhun kunnan omaan toimintaan. Ruokaa valmistetaan yhdellä valmistuskeittiöllä; Kisatien koululla, josta ruoka jaellaan muihin kunnan yksiköihin.

Kouluruokailulla pyritään turvaamaan oppilaiden monipuolinen, ravitseva ja tasapainoinen ateria, joka järjestetään oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti edistäen terveyttä, kasvua ja kehitystä.

Selänteelle ateriapalvelun toimintaperiaatteissa huomioidaan se mitä asetuksissa on säädetty kuntien velvollisuudesta tarjota ateriapalveluja eri asiakasryhmille. Huomioidaan suomalaisten ruokasuositusten mukainen päivittäinen energiantarve vanhusasiakkailta ja laitoshoidossa olevilla potilailla. Tuetaan yksiköiden toiminta-ajatuksen mukaisia tavoitteita.

Palvelutuotteet noudattavat ikäryhmittäisiä ravintosuosituksia. Laadullisen tason seuranta toteutetaan välittömällä laatuvalvonnalla ja pitkän ajan seuranta asiakastytyväisyys-kyselyillä. Vuoden 2021 alussa ateriapalveluiden toiminta muokattiin paremmin palvelemaan kunnan ja kuntayhtymän tarpeita.

Toiminnalliset tavoitteet 2022

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Terveellinen, monipuolinen ja ravitseva ateria	Laatutason seuranta omavalvonnan ja tyytyväisyyskyselyjen perusteella	Palautteet

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi

- Puutteet elintarvikkeiden turvallisuudessa tai työturvallisuudessa
- Fyysinen kuormittavuuden aiheuttamat sairauspoissaolot
- Henkilöstöressurssin riittävyys

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Työntekijöiden kouluttaminen
- Fyysisen kuormittavuuden vähentäminen apuvälinein
- Suunnitelmien mukainen ruoan käsittely, valmistus ja säilytys

Taloudelliset tavoitteet 2022

Ruoan hankintahinta pyritään pitämään mahdollisimman alhaisena kuitenkin siten, että valmistettava ruoka on valmistettu mahdollisimman laadukkaista raaka-aineista. Henkilöstömitoitus pyritään pitämään riittävänä, jotta henkilöstön kuormitus ei kasva kohtuuttoman kovaksi. Ruoka hinnoitellaan valmistuskustannusten perusteella siten, että toimintakatteen osalta päästään O-tulokseen.

MAA- JA METSÄTILAT

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Tehtävä

Kunnan omistamien maa-alueiden ja metsätilojen hallinta.

Toiminnan kuvaus

Kunta omistaa maa-alueita yhteensä noin 1000 ha, joista metsäpinta-alan osuus on noin 800 ha. Kasvullinen metsämaa on metsätaloudekäytössä ja viljelyyn soveltuvat pellot on vuokrattu. Kunnan metsäsuunnitelma on valmistunut 2019 ja se kattaa suunnitelmavuodet 2019–2028.

Toiminnalliset tavoitteet 2022

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Puun myynti Metsän hoito	Toteutetaan MHY:n laatiman metsäsuunnitelman mukaisesti	Suunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteutuminen
Maaomaisuuden myynti	Metsäsuunnitelmassa myytäväksi esitettyjen maa-alueiden myynti huutokaupalla	Toteutuneet kaupat

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi

- Myrskytuhot metsissä
- Poikkeukselliset sääolosuhteet vaikeuttavat toimenpiteitä
- Puun myyntihinnan muutokset

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Omaisuuden riittävät vakuutukset
- Hyvin ajoitetut toimenpiteet
- Myyntihintojen aktiivinen seuraaminen

Taloudelliset tavoitteet

Metsätalouden myyntituotoilla ylläpidetään osaltaan kunnan palvelurakennetta. Tehdään riittävästi metsänhoitotoimia, jotta tulevana vuosina metsätuotot olisivat mahdollisimman korkealla tasolla.

Tekninen toimiala	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
1000 e							
Hallinto							
Tulot	4	3	5		1	1	1
Menot	-202	-193	-185	-201	-254	-254	-254
Netto	-199	-190	-180	-201	-253	-253	-253
Kiinteistötoimi							
Tulot	2 630	2699	2 549	2 513	2 569	2500	2500
Menot	-2 082	-2599	-2 088	-1 767	-1 671	-1800	-1800
Netto	548	100	461	746	898	700	700
Yhdyskuntatekniikka *)							
Tulot	71	72	77	40	5	5	5
Menot	-298	-264	-315	-343	-314	-314	-314
Netto	-227	-192	-239	-303	-309	-309	-309
Ruokapalvelut							
Tulot	789	771	661	806	786	435	435
Menot	-791	-811	-653	-663	-633	-367	-367
Netto	-2	-40	-8	143	153	68	68
Terveyskeskuksen keittiö							
Tulot	386		360	377	351	<i>toiminta</i>	
Menot	-405		-367	-236	-264	<i>siirtyy</i>	
Netto	-19		-7	141	87	<i>Hva:lle</i>	
Yläasteen keittiö							
Tulot	403		300	429	435	435	435
Menot	-386		-286	-427	-367	-367	-367
Netto	17		14	2	68	68	68
Maa- ja metsätilat							
Tulot	101	119	160	258	165	100	100
Menot	-39	-42	-40	-22	-34	-20	-20
Netto	63	77	120	236	131	80	80
Tekninen toimiala							
Tulot	3595	3 665	3 451	3 617	3 557	3 031	3 031
Menot	-3 413	-3 958	-3 281	-2 996	-2 929	-2 742	-2 742
Netto	182	-293	170	621	629	304	304

2018–2019 lukuihin ei sisälly kaukolämpö- ja viemärilaitos, jotka yhtiöitettiin 1.1 2020 alkaen.

TEKNINEN TOIMIALA	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
1000 e							
Myyntituotot	1090	2 006	1 014	1 230	851		
Maksutuotot			1				
Tuet ja Avustukset	33	18	22				
Muut toimintatuotot	2 472	2 558	2 430	2 387	2 706		
TOIMINTATUOTOT	3 595	4 583	3 467	3 617	3 557	3 006	3 006
Henkilöstökulut	-1 223	-1 216	-1 074	-988	-959		
Palvelujen ostot	-693	-1 081	-783	-607	-533		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 041	-1 571	-977	-913	-1064		
Avustukset	-37	-45	-55	-50	-50		
Muut toimintakulut	-419	-675	-409	-438	-324		
TOIMINTAKULUT	-3 413	-4 588	-3 297	-2 996	-2 929	-2 665	-2 665
TOIMINTAKATE	182	-6	170	621	629	341	341
Poistot	-709	-857	-1 163	-837	-990	-865	-865

3 TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Talouden tasapaino määritetään talousarviovuotta edeltävien ja sitä seuraavien vuosien perusteella. Tällöin taloudellisen tuloksen tulee olla tasapainossa tai ylijäämäinen.

Kuntalain 110.3 §:n mukaan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä.

Reisjärven kunnan taseessa oleva alijäämä tulee kattaa vuoden 2023 loppuun mennessä. Muutoin kunta joutuu valtiovallan taholta heikossa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyyn. Kestävä talous on perusedellytys palveluiden tuottamiseksi ja palvelutason ylläpitämiseksi kuntalaisille.

Reisjärven kunnan vuoden 2019 tilinpäätös oli alijäämäinen ja taseeseen kertyvä alijäämä nousi -1.745.000 euroon. Vuoden 2020 tilinpäätös puolestaan oli 1 148 010 euroa ylijäämäinen. Tällä hetkellä taseessa on katettavaa alijäämää 597 455 euroa. Tiukkaa taloutta noudattamalla kumulatiivinen alijäämä tulee taloussuunnitelman mukaisesti katettua vuonna 2023.

Talouden tasapainottamiseksi valtuusto on hyväksynyt 27.05.2020 § 43 talouden tasapainottamisohjelman, jonka tarkoituksena on alijäämän kattaminen sekä talouden tasapainottaminen. Talousarvio vuodelle 2022 ja taloussuunnitelma vuosille 2022–2023 on tehty siten, että talouden tasapainottamistoimenpiteiden vaikutukset sisältyvät kaikkiin suunnitelmiin ja laskelmiin.

4 LASKELMAT

4.1 Kunnan tuloslaskelma

Sisäiset ja ulkoiset tulot ja menot 1000 e	TP2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATULOT	9 233	8 012	8 009	7 846	7 902	7 902
Myyntituotot	5 597	4 535	4 630	4 126	4 146	4 146
Maksutuotot	814	727	640	692	692	692
Tuet ja avustukset	174	248	273	233	233	233
Muut toimintatuotot	2 647	2 502	2 466	2 795	2 831	2 831
TOIMINTAMENOT	-28 473	-26 892	-27 402	-27 525	-14 800	-13 800
Henkilöstökulut	-9 009	-8 597	-8 601	-8 576	-6 828	-6 828
Palvelujen ostot	-15 191	-15 49	-15 752	-15 729	-15 856	-15 856
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 808	-1 191	-1 162	-1 336	-1 336	-1 336
Avustukset	-492	-315	-332	-291	-291	-291
Muut toimintakulut	-1 973	-1 639	-1 555	-1 595	-1 590	-1 590
TOIMINTAKATE	-19 240	-18 880	-19 393	-19 678	-6 898	-5 898
VEROTULOT	8 217	8 676	8 422	8 327	5 087	5 003
Kunnan tulovero	7 195	7 566	7 178	7 179	4062	3983
Kiinteistövero	660	696	754	729	716	716
Osuus yhteisöveron tuotosta	363	414	490	419	309	309
VALTIONOSUUEDET	11 257	12 311	11 760	12 513	3 498	3 501
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	315	312	60	152	101	101
Korkotuotot	10	68	60	38	38	38
Muut rahoitustuotot	784	298	250	350	300	300
Korkokulut	-205	-209	-200	-200	-200	-200
Muut rahoituskulut	-273	-475	-50	-37	-37	-37
VUOSIKATE	549	2 419	848	1 313	1 788	2707
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1166	-1 272	-960	-1 125	-1 000	-1 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-1166	-1 272	-960	-1 125	-1 000	-1 000
Arvonalentumiset						
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT						
Satunnaiset tuotot						
Satunnaiset kulut						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-617	1 147	-111	188	788	1 707
Kumulatiivinen alijäämä	-1745	-598	-709	-521	267	1 974

Vuoden 2019 toimintakatteen lukuihin sisältyy kaukolämpö- ja viemärlaitoksen toiminta. Rahoitustuottoihin ja -kuluihin ei sisälly vuoden 2020 alussa tapahtuvan yhtiöittämisen samansuuruisen kauppahinnan ja lainasaamisen lukuja, koska arvot määräytyvät vasta siirron toteutuessa.

4.1 Kunnan rahoituslaskelma

1000 e	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022
Toiminnan rahavirta	757	2 380	669	1 312
Vuosikate	549	2 420	859	1 312
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjauserät	208	-40	-190	0
Investointien rahavirta	-4029	-2 235	-784	-798
Investointimenot	-6281	-2 591	-1345	-878
Rahoitusosuudet investointimenoihin	158	285	201	70
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2094	46	360	10
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 272	145	-115	514
Rahoituksen rahavirta	699	27	115	-1510
SVOP-rahastosijoitusten lisäykset	-680			
Antolainauksen muutokset	68	27	-3800	150
Antolainasaamisten lisäys			-4000	
Antolainasaamisten vähennys	68	27	200	150
Lainakannan muutokset	-213	-443	3915	-1660
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000	6 170	6844	1500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 557	-3 567	-3044	-3200
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 655	-3 046	115	40
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset	1524			
Vaikutus maksuvalmiuteen	-2573	-270	0	47

Talousarviovuonna 2022 pitkäaikaisia lainoja lyhennetään lainojen lyhennysohjelmien mukaisesti niin nykyisten kuin tulevien lainojen osalta.

Antolainauksen muutoksissa vuoden 2021 talousarviossa varauduttiin Kiinteistö Oy Reisjärven Teollisuushallit –tytäryhtiön vastaanottohallin rakentamiseen tarkoitettuun lainaan (Valt 7.5.2019 § 33), Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokratalot –tytäryhtiön toisen rivitalon rakentamisen rahoittamiseen sekä Reisjärven Lämpö Oy:n arvioimiin rahoitustarpeisiin. Vuodelle 2022 antolainauksen lisäyksiä ei ole ennakoitu.

Talousarviovuoden 2022 rahoitustarvetta on ennakoitu tarvittaessa katettavaksi pitkäaikaisella lainalla, mutta myös lyhytaikaisella kuntatodistustalainalla.

Toiminnan rahavirta osoittaa, missä määrin kunta on pystynyt tilikauden aikana toiminnan avulla saamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun.

Investointien rahavirrat osoittavat sen rahavarojen käytön, joiden avulla kunta järjestää palvelutuotannon edellytykset ja kerryttää tulevia rahavirtoja pitkällä aikavälillä.

Toiminnan ja investointien rahavirran positiivinen (ylijäämäinen) välitulos osoittaa, kuinka paljon varoja jää käytettäväksi nettoantolainaukseen, lainojen lyhennykseen ja rahavarojen lisäykseen. Negatiivinen (alijäämäinen) välitulos taas osoittaa, kuinka paljon menoja joudutaan kattamaan olemassa olevia rahavaroja vähentämällä tai lainoja lisäämällä.

Rahoituksen rahavirrat osoittavat antolainasaamisten ja vieraan pääoman muutokset tilikauden aikana.

Vaikutus maksuvalmiuteen kuvaa kunnan maksuvalmiuden kehittymistä. Positiivinen arvo tarkoittaa kunnan maksuvalmiuden vahvistumista ja negatiivinen sen heikkenemistä. Vaikutus maksuvalmiuteen ei saa olla arvoltaan negatiivinen enempää kuin kunnan rahavarojen arvioidaan olevan talousarviovuoden alussa eli talousarvion laadintavuoden tilinpäätöksessä.

5 INVESTOINTISUUNNITELMA

Pysyvien vastavien luovutustulot eivät sisällä myyntivoittoja/-tappioita					
INVESTOINTISUUNNITELMA 2022		KUST.ARVIO	KÄYTTÖ -2020	INV. 2021	INV. 2022
10	Korvausinvestoinnit				
	113 KI / Kiinteät rakent. ja lait.				
	9304 Sähköautojen lataustolpat				
	Menot	0	0	0	-50 000
	9305 Kuituverkko/Rivitalot				
	Menot	0	0	0	-70 000
	113 KI / Kiinteät rakent. ja lait. yhteensä				
	Menot	0	0	0	-120 000
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	0	0	0	-120 000
10	Korvausinvestoinnit yhteensä				
	Menot	0	0	0	-120 000
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	0	0	0	-120 000
20	Laajennusinvestoinnit				
	211 LI / Rakennukset				
	9201 Viljamäki 1 peruskorjaus				
	Menot	0	0	-285 000	-204 000
	9202 Honkalinna sprinklausjärjestel				
	Menot	0	0	-160 000	0
	9203 Kuntotutkimus/Kunnantalo				
	Menot	0	0	-60 000	0
	9204 Kuntotutkimus/Rantapelto				
	Menot	0	0	-60 000	0
	9205 Niemenkartano liikuntasali ilm				
	Menot	0	0	-50 000	0
	9207 Hammashoitola				
	Menot	0	0	-280 000	0
	9213 Paloasema				
	Menot	0	0	0	-50 000
	9214 Rantaniemi				
	Menot	0	0	0	-80 000
	9215 Vasaralahti				
	Menot	0	0	0	-100 000
	9298 Asunnot				
	Menot	0	0	-150 000	-75 000
	9299 Muut rakennukset				
	Menot	0	0	-65 000	0
	211 LI / Rakennukset yhteensä				
	Menot	0	0	-1 110 000	-509 000
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	0	0	-1 110 000	-509 000
20	Laajennusinvestoinnit yhteensä				
	Menot	0	0	-1 110 000	-509 000
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	0	0	-1 110 000	-509 000

30	Uusinvestoinnit							
	300	UI / Aineettomat oikeudet						
	9001	Kuntamarkkinointi						
	Menot		0	0	-15 000	0		
	300	UI / Aineettomat oikeudet yhteensä						
	Menot		0	0	-15 000	0		
	Tulot		0	0	0	0		
	Netto		0	0	-15 000	0		
	310	UI / Maa- ja vesialueet						
	9002	Kiinteä omaisuus						
	Tulot		0	0	10 000	0		
	310	UI / Maa- ja vesialueet yhteensä						
	Menot		0	0	0	0		
	Tulot		0	0	10 000	0		
	Netto		0	0	10 000	0		
	311	UI / Rakennukset						
	9216	Terveyskeskus/suunnittelu						
	Menot		0	0	0	-50 000		
	311	UI / Rakennukset yhteensä						
	Menot		0	0	0	-50 000		
	Tulot		0	0	0	0		
	Netto		0	0	0	-50 000		
	313	UI / Kiinteät rakent. ja lait.						
	9301	Ranta- ja vesialueet						
	Menot		0	0	-200 000	-107 000		
	Tulot		0	0	100 000	80 000		
	Netto		0	0	-100 000	-27 000		
	9302	Kaavatiet						
	Menot		0	0	-135 000	-50 000		
	9303	Puistot,ulk.alueet, muut yl al						
	Menot		0	0	-60 000	0		
	313	UI / Kiinteät rakent. ja lait. yhteensä						
	Menot		0	0	-395 000	-157 000		
	Tulot		0	0	100 000	80 000		
	Netto		0	0	-295 000	-77 000		
	316	UI / Koneet ja kalusto						
	9101	Kalusto Ya ja lukio						
	Menot		0	0	-30 000	0		
	9102	Kisatien koulun tietokoneet						
	Menot		0	0	0	-42 000		
	9501	Ruokapalvelun kalusteet						
	Menot		0	0	-40 000	0		
	9502	Kiint.huollon kalusto						
	Menot		0	0	-10 000	0		
	9503	Jäämatti						
	Menot		0	0	-15 000	0		
	316	UI / Koneet ja kalusto yhteensä						
	Menot		0	0	-95 000	-42 000		
	Tulot		0	0	0	0		
	Netto		0	0	-95 000	-42 000		
30	Uusinvestoinnit yhteensä							
	Menot		0	0	-505 000	-249 000		
	Tulot		0	0	110 000	80 000		
	Netto		0	0	-395 000	-169 000		
RAPORTTI YHTEENSÄ			KUST.ARVIO	KÄYTTÖ -2020	INV. 2021	INV. 2022		
	Menot		0	0	-1 615 000	-878 000		
	Tulot		0	0	110 000	80 000		
	Netto		0	0	-1 505 000	-798 000		

6 HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

KUNNANHALLITUS	1.10.2020	2020>2021 muutos	TA 2021	TA 2022	2021>2022 muutos
Kunnanjohtaja	1		1	1	
Talous- ja henkilöstöjohtaja	1		1	1	
Hallintosihteeri	1		1	1	
Palvelusihteeri	1		1	1	
Toimistosihteeri	1		1	1	
Projektityöntekijä			1	1	
Kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja	1		1	1	
Johtava lomittaja	3		3	3	
Lomasihteeri	1		1	0	-1
Lomatoimenjohtaja	1		1	1	
Lomituspalvelupäällikkö	0,6		0,6	1	0,4
Maatalouslomittaja(kk-palkkaiset)	59	-1	58	54	-4
Yhteensä	71	-1	70,6	66	-4,6

SIVISTYSLAUTAKUNTA	1.10.2020	2020>2021 muutos	TA 2021	TA 2022	2021>2022 muutos
Erityisluokanopettaja					
Erityisopettaja	5	-1	4	4	
Esikoulunopettaja	2		2	2	
Lastenhoitaja	5		5	9	4
Koulunkäynninohjaaja	10	-1	9	9	
Koulukuraattori	1		1	1	
Koulupsykologi	ostopalvelu		0	0	
Koulusihteeri	1		1	1	
Koulutyöntekijä	2		2	2	
Varhaiskasvatuksen opettaja	5		5	6	1
Lehtori / tuntiohjaaja	15		14	14	
Luokanopettaja	14		14	14	
Palvelusihteeri	1		1	1	
Perhepäivähoitaja	3		3	3	
Rehtori	1		1	1	
Sivistysjohtaja-rehtori	1		1	1	
Päiväkodin johtaja	1		1	1	
Päiväkotiavustaja	1		1	1	
Ryhmäavustaja	1		1	1	
Ryhmäperhepäivähoitaja				4	4
Yhteensä	69	-2	66	75	9

VAPAA-AIKATOIMI	1.10.2020	2020>2021 muutos	TA 2021	TS 2022	2021>2022 muutos
Etsivä nuorisotyö	0,5 (ostop)		0,5	0,5	
Kirjastotoimenjohtaja	1		1	1	
Kirjastovirkailija	1,5	-0,5	1	1	
Vapaa-aikasihteeri	1		1	1	
Yhteensä	4	-0,5	3,5	3,5	

TEKNINEN TOIMI	1.10.2020	2020>2021 muutos	TA 2021	TA 2022	2021>2022 muutos
Vakinaiset	23	-5,25	17,75	17,75	1
Keittiöhenkilökunta	8,8	-3,5	5,3	4	-1,3
Kiinteistöjen hoitohenkilökunta	3	-1	2	2	
Liikunta-alueiden hoitaja	1,5		1,5	1,5	
Ravitsemis- ja siivoustyönjohtaja	1		1	1	
Siivooja	6,2	-0,75	5,45	6,75	1,3
Tekninen johtaja	1		1	1	
Rakennusmestari				1	1
Toimistosihteerit	1		1	1	
Ulkoalueiden kunnossapitotyöntekijä	0,5		0,5	0,5	
Määräaikaiset	4,12	0	4,12	5,12	1
Kalustonhoitaja	1		1	0,5	-0,5
Rakennusmies	0		0	0,5	0,5
Siivooja	0,62		0,62	0,62	
Keittiöapulainen	0,5		0,5	0,5	
Ulkotyöntekijä	1		1	1	
Projektipäällikkö	1		1	2	1
Työllistetyt	2	0	1	1,5	0,5
Astiahuoltaja/keittiö avotyöllistetty	0,5		0,5	0,5	
Ulkotyöntekijä avotyöllistetty	0,5		0,5	0,5	
Ulkotyöntekijä palkkatuki	1	-1	0	0,5	
Yhteensä	29,12	-5,25	22,87	24,37	1,5

7 KONSERNIN TYTÄRYHTIÖT

KUNTAKONSERNIN RAKENNE

Tytäryhteisöt	Osuus, %	Tytäryhteisöt	Osuus, %
Asunto Oy Reisjärven Keskus-Rivi	52,10	Kiinteistö Oy Reisjärven Santala	100
Asunto Oy Reisjärven Viljamäki II	70,94	Kiinteistö Oy Reisjärven Teollisuushallit	100
Asunto Oy Reisjärven Viljamäki III	79,81	Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokratalot	100
R-Net Oy	60,00	Reisjärven Lämpö Oy	100

KUNTAKONSERNIN TYTÄRYHTIÖIDEN ASETTAMAT TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET:

7.1 Asunto Oy Reisjärven Keskus-Rivi

7.2 Asunto Oy Reisjärven Viljamäki II

Tehtävä

Asuntoyhtiö on perustettu täydentämään kunnan vuokra-asuntokantaa, jossa kunta on ottanut päävastuun merkitsemällä aluksi kaikki osakkeet. Myöhemmin kunta myymällä ko. huoneistojen hallintaan oikeuttavia osakkeita samalla myös vahvistaa kunnan omistusasuntokantaa.

Toiminnan kuvaus

Yhtiö on perustettu asunto-osaakeyhtiömuotoiseksi vuokrataloksi, jossa vuokralaisella on mahdollisuus omaksi lunastaa huoneiston hallintaan oikeuttavat osakkeet ja tulla näin yhdeksi omistaja-osakkaaksi. Yhtiö toimii normaalin asunto-osaakeyhtiön tapaan, jolloin kaikki kulut katetaan osakkailta perittävillä yhtiövastikkeilla.

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Kiinteistöjen kunnan ja arvon säilyttäminen	Kiinteistöjen kunnan aktiivinen seuranta ja ennakoivat korjaustoimenpiteet, kuntotutkimukset.	Kiinteistöjen ja ympäristön kunto
Huoneistojen ja asuinympäristön toiminnallisuuden ja viihtyvyyden säilyttäminen ja kehittäminen	Asukas- ja kiinteistöstrategian laatiminen, kuntokatselmuksset.	Asukastyytyväisyys Osakastyytyväisyys

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- haluttomuus vastikkeiden korottamiseen tai lainan ottamiseen
- tyydytään nykyiseen tilanteeseen ja muutosvastarinta
- korjausvelan kasvaminen liian suureksi

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- keskustelu kunnossapidon tärkeydestä ja siihen varautumisesta
- maltilliset vastikekorotukset ja kohtuullinen korjausraha kartuttaminen
- vuosikorjausten jatkuva ja suunnitelmallinen suorittaminen

Taloudelliset tavoitteet

Tavoitteen määrittely	Mittari	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Vastiketulot		32 883	22 047	22 709
Hoitomenot		21 405	22 047	22 709
Rahoitusmenot		11 478	0	0
Tilikauden tulos		0	0	0

Merkittävimmät investoinnit 2022-2024

- terassin ovien uusiminen
- kylpyhuoneremonttien vedeneristykset
- lämminverivaraajien uusiminen tarvittaessa

7.3 Asunto Oy Reisjärven Viljamäki III**Tehtävä**

Asuntoyhtiö on perustettu täydentämään kunnan vuokra-asuntokantaa, jossa kunta on ottanut päävastuun merkitsemällä aluksi kaikki osakkeet. Myöhemmin kunta myymällä ko. huoneistojen hallintaan oikeuttavia osakkeita samalla myös vahvistaa kunnan omistusasuntokantaa.

Toiminnan kuvaus

Yhtiö on perustettu asunto-osaakeyhtiömuotoiseksi vuokrataloksi, jossa vuokralaisella on mahdollisuus omaksi lunastaa huoneiston hallintaan oikeuttavat osakkeet ja tulla näin yhdeksi omistaja-osakkaaksi. Yhtiö toimii normaalin asunto-osaakeyhtiön tapaan, jolloin kaikki kulut katetaan osakkailta perittävillä yhtiövastikkeilla.

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Kiinteistöjen kunnan ja arvon säilyttäminen	Kiinteistöjen kunnan aktiivinen seuranta ja ennakoivat korjaustoimenpiteet, kuntotutkimukset.	Kiinteistöjen ja ympäristön kunto
Huoneistojen ja asuinympäristön toiminnallisuuden ja viihtyvyyden säilyttäminen ja kehittäminen	Asukas- ja kiinteistöstrategian laatiminen, kuntokatselmukset.	Asukastyytyväisyys Osakastyytyväisyys

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- haluttomuus vastikkeiden korottamiseen tai lainan ottamiseen
- tyydytään nykyiseen tilanteeseen ja muutostarinta
- korjausvelan kasvaminen liian suureksi

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- keskustelu kunnossapidon tärkeydestä ja siihen varautumisesta
- maltilliset vastikekorotukset ja kohtuullinen korjausraha kartuttaminen
- vuosikorjausten jatkuva ja suunnitelmallinen suorittaminen

Taloudelliset tavoitteet

Tavoitteen määrittely	Mittari	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Vastiketulot		34 636	22 142	22 585
Hoitomenot		21 708	22 142	22 585
Rahoitusmenot		12 928	0	0
Tilikauden tulos		0	0	0

Merkittävimmät investoinnit 2022-2024

- terassin ovien uusiminen
- kylpyhuoneremonttien vedeneristykset
- lämminverivaraajien uusiminen tarvittaessa

7.4 Kiinteistö Oy Santala**Tehtävä**

Tarjota kunnan palveluille hyvät edellytykset toimia laadukkaissa tiloissa ja ympäristössä hyvällä käyttöasteella taloudellisesti kannattavasti.

Toiminnan kuvaus

Yhtiö hallinnoi kiinteistöä, jossa tuotetaan mm. kirjasto- ja nuorisotila palveluita. Yhtiön toimintaan olennaisimpana osana kuuluu kiinteistön pito ja yhtiön talouden asianmukainen hoitaminen.

7.5 Kiinteistö Oy Reisjärven Teollisuushallit**Tehtävä**

Muiden kiinteistöjen vuokraus ja hallinta

Toiminnan kuvaus

Yhtiö rakentaa ja hallinnoi teollisuuden kiinteistöjä Reisjärven kunnassa

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Yrittäjien toiminnan helpottaminen Reisjärven kunnan alueella	Rakennuttaminen	Valmistuuko rakennuksia.
Teollisuushallin laajennus	Rakennuttaminen	Valmistuuko laajennus

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- Rahoituksen riittävyys
- Korkea hintataso

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Neuvotellaan kunnan kanssa tulevien hankkeiden rahoituksesta

Taloudelliset tavoitteet

Tavoitteen määrittely	Mittari	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Kustannustehokas rakennuttaminen	Hinta	500 000	30 000	30 000

Merkittävimmät investoinnit 2022-2024

- Teollisuushallin laajennusosan rakennuttaminen
- Muut mahdolliset kunnan rakennushankkeet

7.6 Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokratalot**Tehtävä**

Kuntakonsernin vuokra-asuntojen omistus ja hallinta

Toiminnan kuvaus

Asuinhuoneistojen vuokraaminen ja asukkaiden valitseminen kunnanhallituksen hyväksymien kriteerien perusteella.

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Toiminnan vakiinnuttaminen taloudellisesti kestäväälle pohjalle	Riittävän kassavirran saaminen asuntokantaa lisäämällä.	Yhtiön käyttökate
Kunnan vuokra-asuntojen siirtäminen yhtiön hallintaan	Vuodesta 2022 alkaen fuusioidaan ensin kunnan 100 % omistamat asuntoyhtiöt. Jatkossa muuta asuntokantaa	kpl asuntoja/kunnan kaikki asuinhuoneistot

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi

- Rahan riittävyys. Nykyinen kiinteistömässä ei riitä kattamaan yhtiön kaikkia toimintakuluja ja lainahoitokuluista n. 70-80 %.
- Riittävää kiinteistömässä ei saada riittävän nopeasti yhtiöön.
- Yhtiöön siirtyy huonokuntoisia kiinteistöjä, joista syntyy suuret korjaus- tai purkukustannukset.

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Fuusiosuunnittelun aloittaminen heti vuoden 2022 alussa.
- Omistajaohjaus yhtiön tavoitteista ja kehittämisestä sekä käytettävissä olevista resursseista.

Taloudelliset tavoitteet

Tavoitteen määrittely	Mittari	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Korkea käyttöaste	vuokrausaste	95	95	95
Kiinteistömässä lisääminen	huoneistojen määrä	30	50	70
Kannattavuuden parantaminen	käyttökate	32 %	40 %	45 %

Merkittävimmät investoinnit 2022-2024

- Investointeja ei suunnitteilla. Mikäli tarvetta ilmenee, voidaan Lindberginkujan kolmannen rivitalon suunnittelu aloittaa.

7.7 R-Net Oy

Tehtävä

Yhtiö rakentaa, hallinnoi ja vuokraa tietoliikenneverkkoja Reisjärven kunnan alueella.

Toiminnan kuvaus

Yhtiö vuokraa valokuituverkon tilaajaliittymiä PyhäNet Oy:lle, mikä toteuttaa R-Netin valokuituverkkoa hyödyntäen Reisjärven kunnan alueen kuluttaja- ja yritysasiakkaille tietoliikenneyhteyksiä.

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Valokuituverkon vuokrauksen jatkaminen PyhäNetille.	Jatketaan olemassa olevan sopimuksen mukaisesti.	Laajakaistapalvelu käyttöön otettavissa kaikille liittymille.
Uusien valokuituliittymien täydennysrakentaminen yhteistyössä PyhäNetin kanssa.	Valokuituliittymien rakennuttaminen kysynnän mukaan.	Uudet tilatut valokuituliittymät on pystytty toteuttamaan.
Aktiivinen laajakaistapalveluiden myynti yhteistyössä PyhäNetin kanssa.	Markkinointi niin digitaalisissa kuin printtimedioissa.	Käytössä olevien valokuituliittymien määrä nousee.

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi

- Alhainen liittymien käyttöaste
- Pankkilainan korkoriski

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Ajantasainen talouden seuranta
- Aktiivinen myynti ja markkinointityö
- Pankkilainan korkosuojaus

Taloudelliset tavoitteet

Tavoitteen määrittely	Mittari	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Kannattavuus	Liiketulos	158 €	7740 €	7740 €

Merkittävimmät investoinnit 2022-2024

- Ei näköpiirissä olevia merkittäviä investointeja.

7.8 Reisjärven Lämpö Oy

Tehtävä

Reisjärven Lämpö Oy vastaa kaukolämmön tuotannosta ja jakelusta, sekä viemärlaitoksen ja viemäriverkon toiminnasta.

Toiminnan kuvaus

Yhtiöllä on kaksi laitosta ja kaksi verkostoa

- Lämpölaitos ja kaukolämpöverkosto
- Viemärlaitos ja viemäriverkosto

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Omavaraisuuden saavuttaminen kotimaisilla polttoaineilla	Kapasiteetin nosto biokattilalla < MW kattilalla Tai muilla uusiutuvilla energiantuotantotavoilla	Ulkoa ostettu energia ja öljyllä tuotettu energia 0 €
Vuotovesien johtumisen estäminen viemäriverkostoon	Runkolinjojen ja kaivojen uusimisia ja saneeraamisia	Ohijuoksutuksia ei tarvitse laitokselta suorittaa

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi

- Investoinneille ei saada riittävää rahoitusta
- Yhtiön ja kunnan välisiä lyhennyksiä ja korkoja ei saada sille tasolle, jolla toiminta yleensä on mahdollista

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Saada rahoituspäätös mahdollisimman aikaisin jo suunnitteluvaiheessa
- Yhtiön ja kunnan välisien lainojen ja korkojen järjeistäminen

-

Taloudelliset tavoitteet

Tavoitteen määrittely	Mittari	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Uudella yhtiöllä valtavan korjausvelan alla selviäminen ja kehittyminen	Tilikauden tulos positiivinen	11 430	27 873	28 345

Merkittävimmät investoinnit 2022-2024

- Uuden biokattilan hankinta 400 000–1 200 000 €
(käytetty/uusi)
- Lämpölaitoksen pakolliset korjaukset: 92 000 €
 - kiertovesipumppu
 - jäännöshappimittaus
 - kattilan helmat
 - tuhkanpoistojärjestelmä
 - kattilan muuraukset
 - kattilanseinämän paksuuden mittaukset
 - automatiikan ja kentälaitteiden saneeraaminen/ uusiminen
 - kaukolämpöverkon uusinta, vaihe 4 90 000 €
 - kaukolämpöverkon uusinta, vaihe 5 180 000 €
- Viemäriverkon ja -kaivojen uusinta- ja korjaustyöt 30 000 €

Dokumentin sisältö

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN KEHITYS VALTUUSTOKAUDELLA 2017 - 2020

-1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi
-2 Painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi
-3 Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset

OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VALTUUSTOKAUDELLE 2021 - 2025

-4 Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset
-5 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat
-6 Hyvinvointisuunnitelma

OSA III VALTUUSTOKÄSITTELY

-7 Suunnitelman laatijat
-8 Suunnitelman hyväksyminen

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN KEHITYS VALTUUSTOKAUDELLA 2017 - 2020

JOHDANTO

Kuntalaki edellyttää kunnilta asukkaiden hyvinvoinnin edistämistä.

Terveydenhuoltolaki puolestaan velvoittaa kuntia laatimaan hyvinvointikertomuksen. Lain mukaan kunnan on valmisteltava laaja hyvinvointikertomus valtuustokausittain.

Reisjärven kunta on sitoutunut Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisopimukseen, jonka mukaisesti Reisjärven kunta osaltaan edistää ja kehittää pohjoispohjalaisten ihmisten hyvinvointia. Yhteisen hyvinvointikäsityksemme mukaan pohjoispohjalainen ihminen voi hyvin silloin, kun hän kokee elävänsä hyvää arkea ja mielekästä elämää.

Hyvinvointiin vaikuttavat jokapäiväiset arjen tarpeet, askareet, yhteisö ja ympäristö, joissa eletään ja toimitaan. Toiminta ja arjen valinnat vaikuttavat omaan, läheisten ja tulevien sukupolvien hyvinvointiin. Toiveena on tulla kuulluksi, nähdyksi, hyväksytyksi ja ymmärretyksi ihmisenä enkä yksittäisten tarpeiden kautta. Sopimusta voidaan tarkistaa vuosittain sovittavilla konkreettisimmilla yhteiskehittämisen teemoilla. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisopimus on laadittu vuosille 2019-2025.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisopimus 2019-2025

Hyvinvointikertomus prosessina

VALTUUSTOKAUSITTAIN TOISTUVA SYKLI

VUOSITTAIN TOISTUVA SYKLI

Huomioi

Valtuustokauden lopussa laaja hyvinvointikertomus kuvaa hyvinvoinnin tilaa, kokoaa tehdyn työn ja ehdottaa pitkän aikavälin tavoitteet seuraavalle valtuustolle. Uusi valtuusto tarkentaa laajan hyvinvointikertomuksen vuosittaiset tavoitteet ja seuraa niiden toteutumista.

Reisjärven kunnan laaja hyvinvointikertomus on kerran valtuustokaudessa valtuustolle laadittava asiakirja, joka sisältää katsauksen kuntalaisten hyvinvointiin ja hyvinvoinnin edistämiseksi toteutetuista toimenpiteistä. Asiakirja koostuu kolmesta osasta. Ensimmäinen osa kuvaa väestön hyvinvoinnin kehitystä valtuustokaudella 2017-2020. Toinen osa sisältää suunnitelman kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi valtuustokaudella 2021-2025. Kolmas osa on hyvinvointikertomuksen valtuustokäsittely.

1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

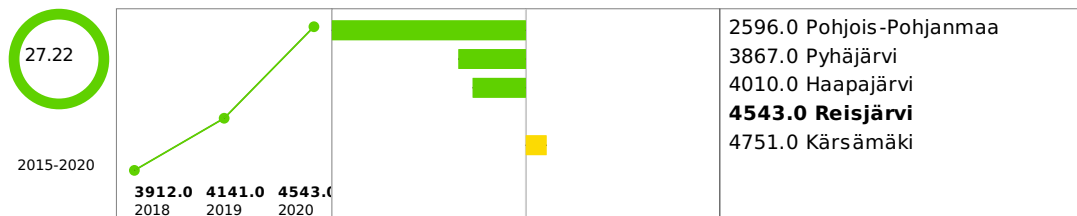
Hyvinvointikertomuksen pohjana on käytetty Kuntaliiton ylläpitämää sähköistä hyvinvointikertomus -työkalua, josta on poimittu kuntalaisten hyvinvointia kuvaavia indikaattoreita. Indikaattoritietojen valinnassa on hyödynnetty Terveyden ja hyvinvoinninlaitoksen julkaisemaa ehdotusta hyvinvointikertomusten minimietosisällöksi. Vertailukuntina Reisjärvellä ovat Haapajärvi, Kärsämäki ja Pyhäjärvi sekä Pohjois-Pohjanmaa. Lisäksi kertomusta on täydennetty keräämällä tietoa Reisjärven kuntalaisille tehtyjen kyselyjen kautta.

TALOUS JA ELINVOIMA

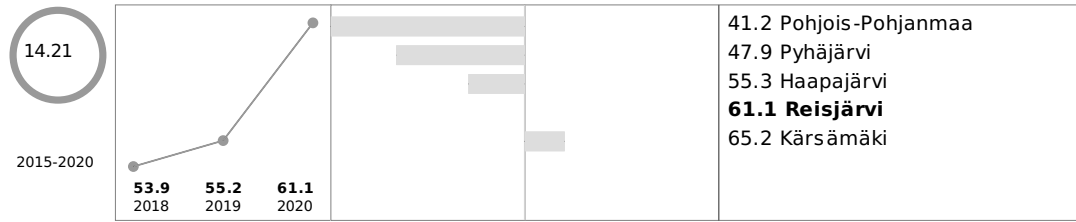
Talous

Tulot

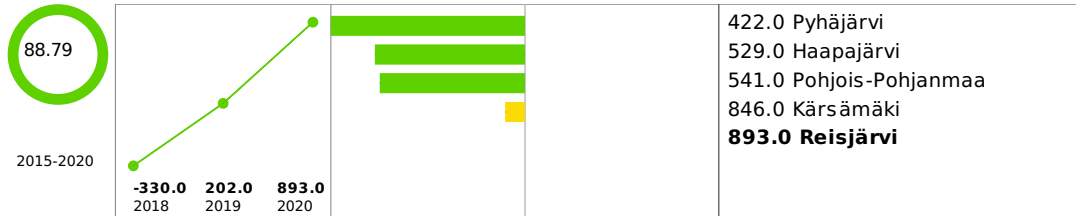
Valtionosuudet yhteensä euroa / asukas

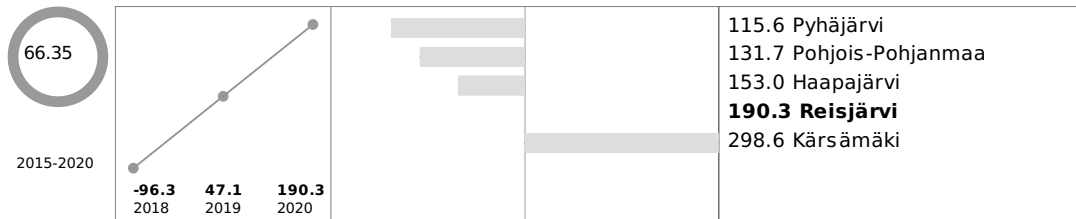
Valtionosuudet, % nettokustannuksista

Vuosikate, euroa / asukas

Vuosikate, % poistoista

Lainakanta, euroa / asukas

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

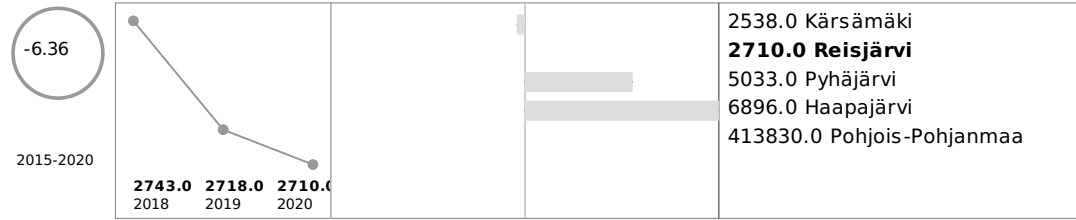
Verotulot, euroa / asukas

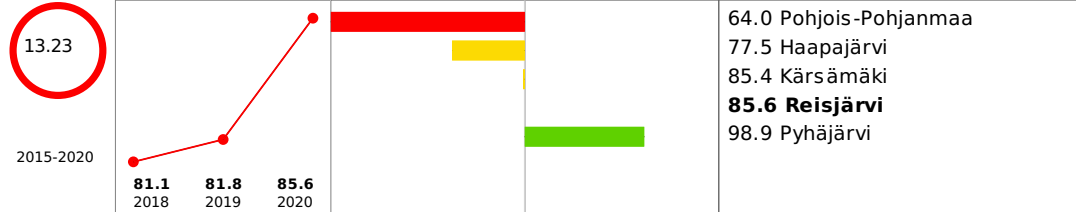
Elinvoima

Väestö

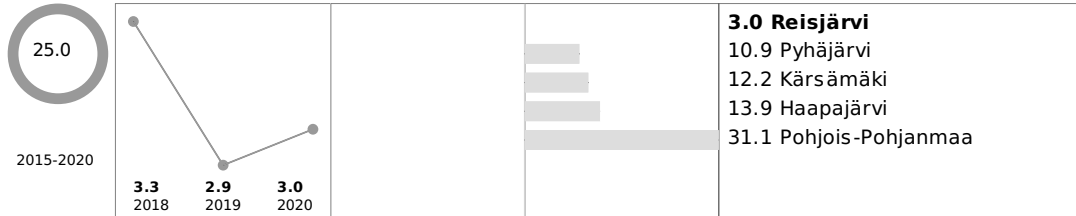
Väestö 31.12.

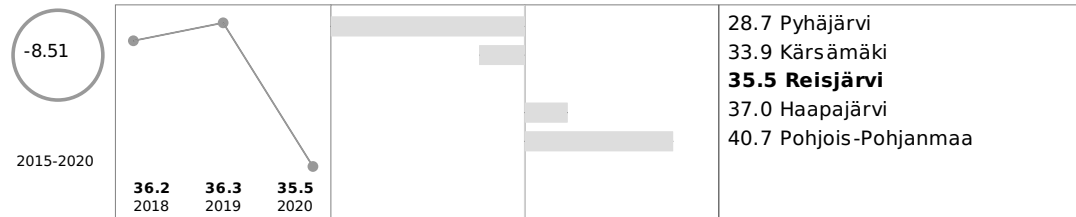
Huoltosuhte, demografinen

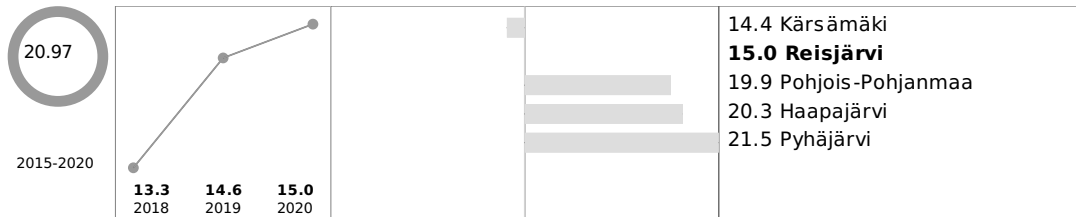
Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta

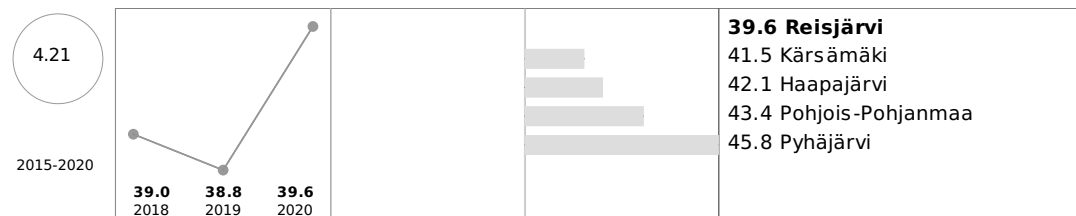
Lapsiperheet, % perheistä

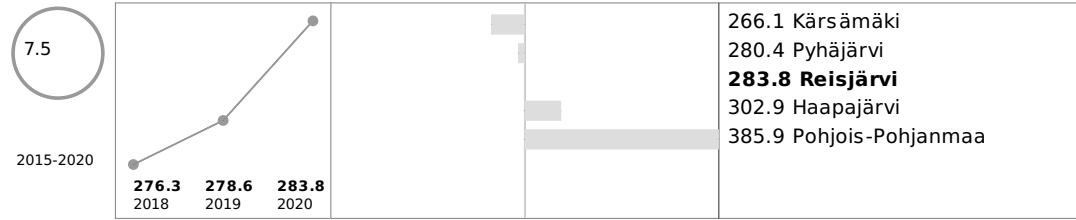
Yhden vanhemman perheet, % lapsiperheistä

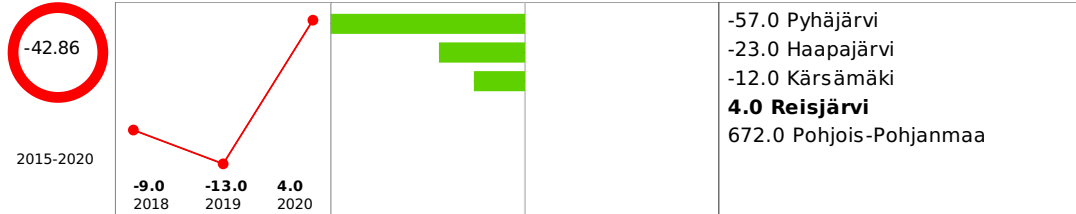
Yhden hengen asutokunnat, % asutokunnista

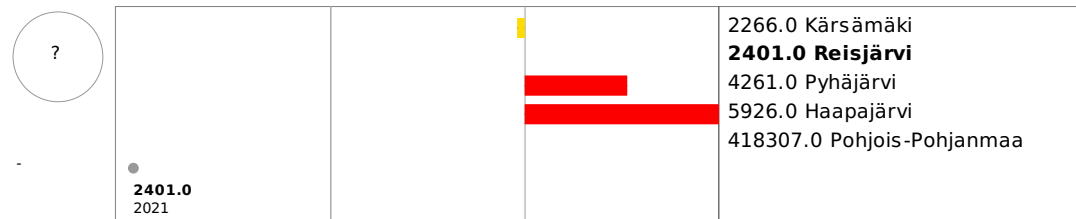
Koulutustasomittain

Syntyneiden enemmitys

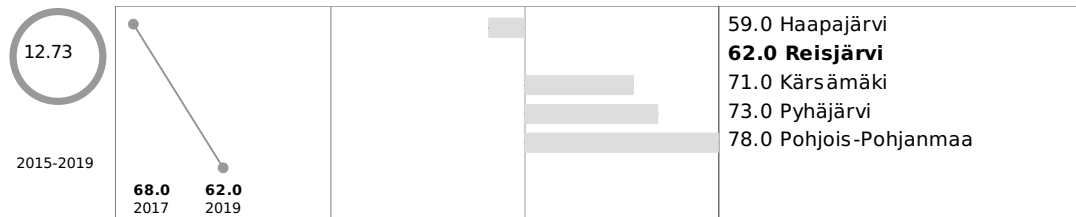
Väestöennuste 2030

Kuntien välinen nettomuutto / 1 000 asukasta

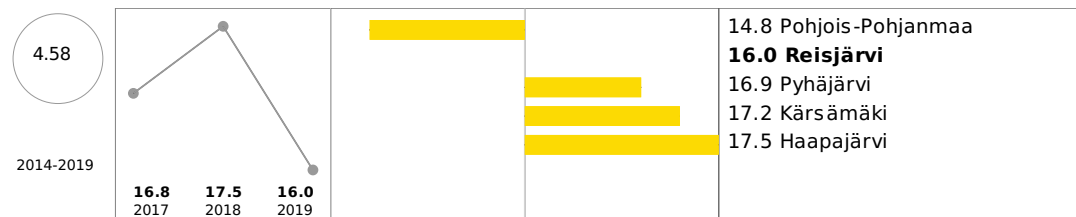

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntajohdossa - TEA, pistemäärä

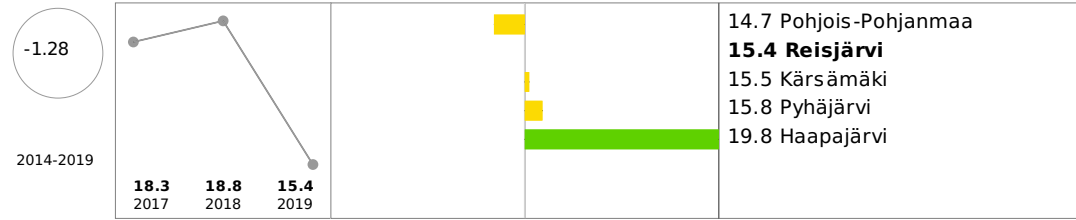

Elinvoima

Kunnan yleinen pienituloisuusaste

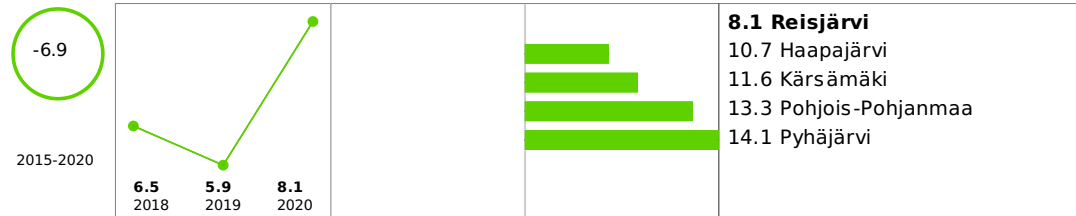
Lasten pienituloisuusaste

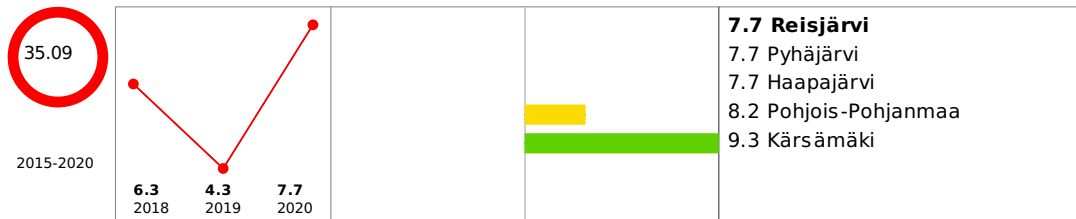
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

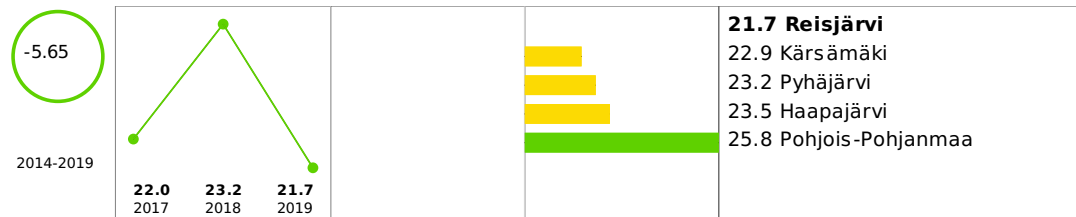
Työttömät, % työvoimasta

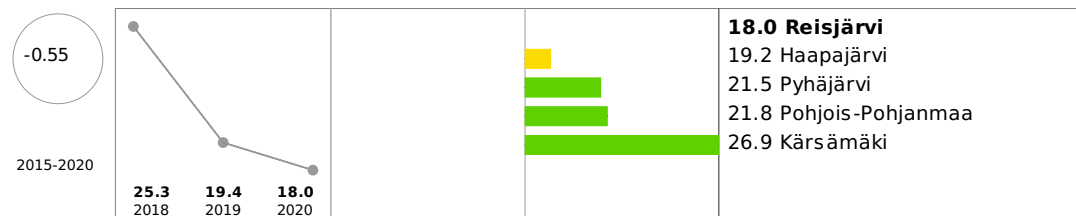
Toimeentulotukea saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä

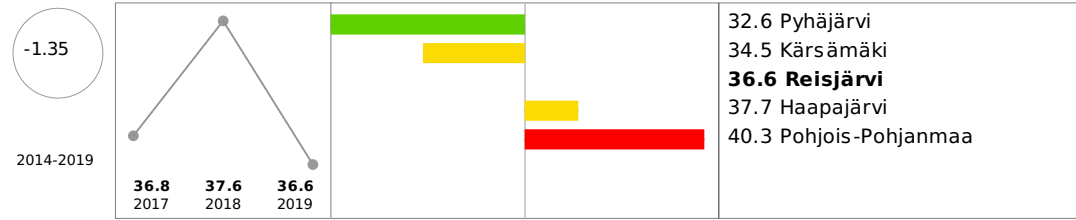
Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot

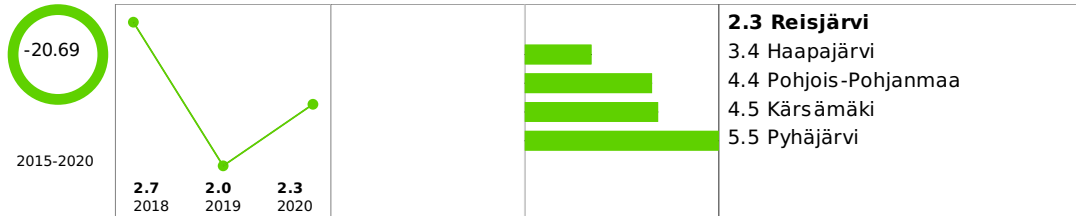
Pitkäaikaistyöttömät, % työttömistä

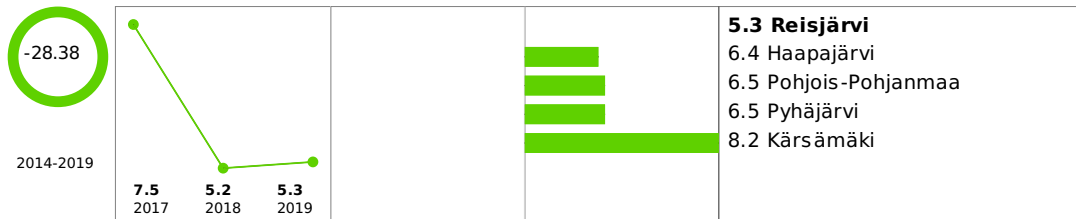
Työlliset, % väestöstä (vuosi 2019 ennakkotieto)

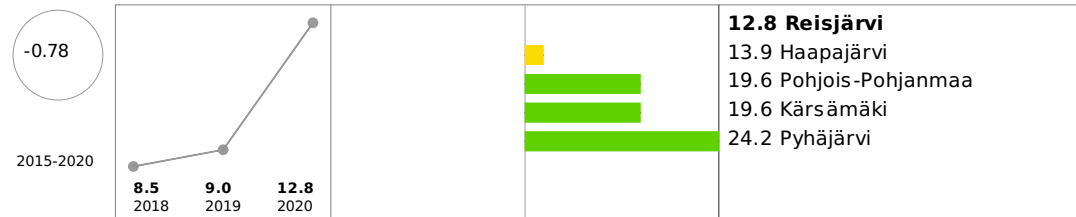
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15 - 64-vuotiaista

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta

TALOUS JA ELINVOIMA - Yhteenveto

Valtuustokauden 2017-2021 aikana Reisjärven kunnan saamissa valtionosuuksissa asukasta kohden on ollut hienoista nousua.

Reisjärven kunnan vuosikate kävi välillä negatiivisena noussen kuitenkin takaisin positiiviseksi. Vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää jäljelle, käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Vuonna 2020 vuosikatteen määrä Reisjärvellä oli 893 e/asukas.

Lainakanta ja suhteellinen velkaantuneisuus ovat kasvaneet menneellä valtuustokaudella. Osittain tämä selittyy merkittävillä investoinneilla, joista suurimpia ovat olleet uusi yläkoulu ja lukio 2017, uusi alakoulu 2019 ja uusi päiväkotiki 2020.

VÄESTÖ

Reisjärven asukasluku oli 2710 henkeä 31.12.2020 (2743 vuonna 2018). Kuntien välinen nettomuutto on ollut negatiivista. Reisjärvellä on vuosittain muuttanut vähemmän uusia kuntalaisia kuin kunnasta on muutettu pois muille paikkakunnille. Lapsiperheiden osuus perheistä on hieman laskenut vuodesta 2018 (36,2 %) vuoteen 2020 (35,5 %).

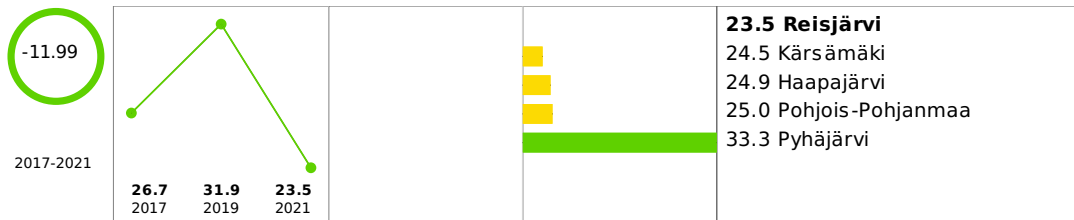
ELINVOIMA

Kunnan yleinen pienituloisuusaste on pysynyt lähes ennallaan ollen v. 2019 16 %. Indikaattori ilmaisee pienituloisiin kotitalouksiin kuuluvien henkilöiden osuuden prosentteina kaikista alueella asuvista henkilöistä. Toimeentuloa saaneiden lapsiperheiden osuus on kasvanut vuodesta 2019 (4,3 %) vuoteen 2020 (7,7 %). Myös toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden 25-64 -vuotiaiden määrä on hieman kasvanut. Työttömien osuus työvoimasta on jonkin verran kasvanut (v. 2020 8,1 %). Tilanne on kuitenkin vertailukuntia parempi. Pitkäaikaistyöttömien määrä on laskenut.

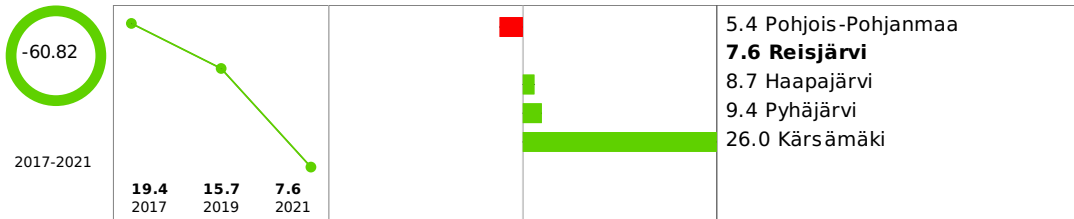
LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET *Hyvinvointi*

Elämänlaatu ja osallisuus

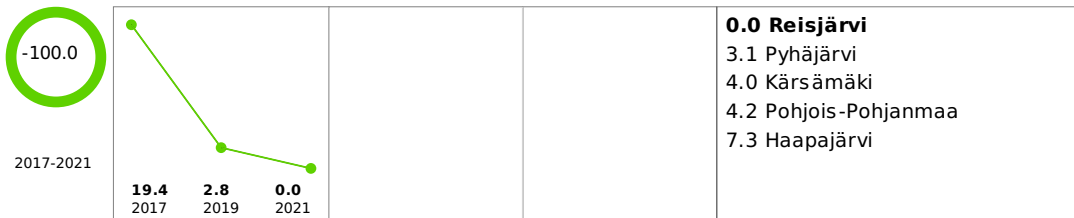
Kokee terveydentilansa keskimertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Tupakoi päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Nuuskaa päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

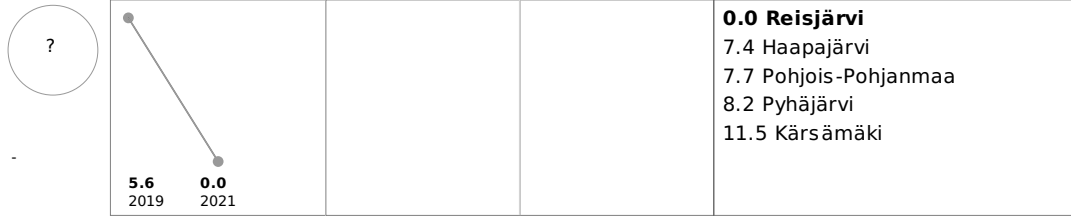
Ei yhtään läheistä ystävää, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista

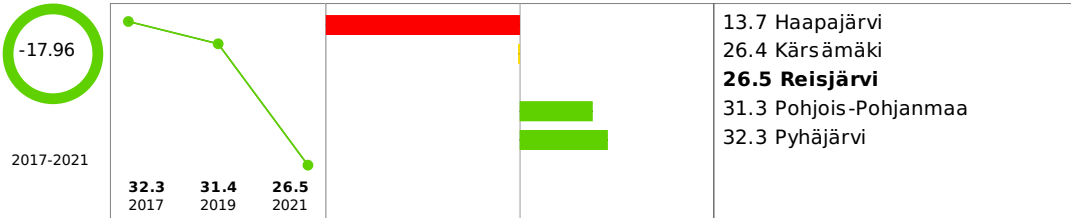
Keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista

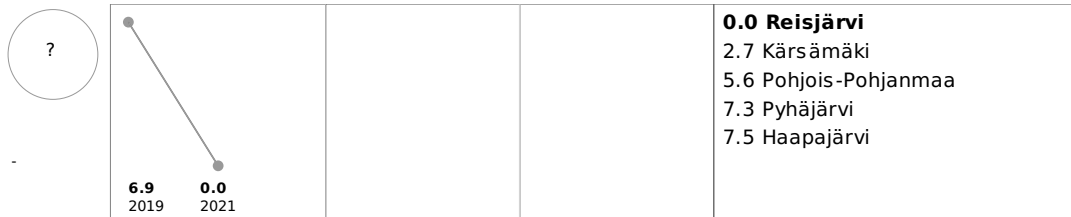
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

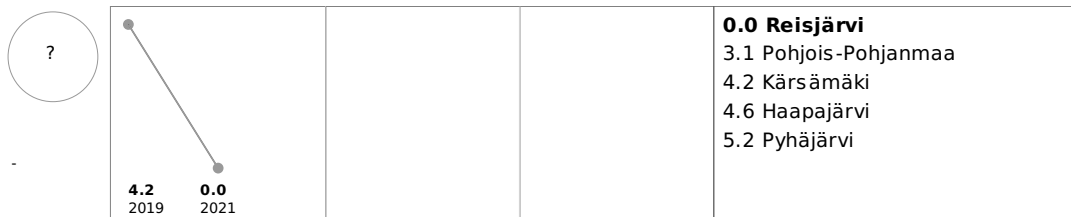
Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

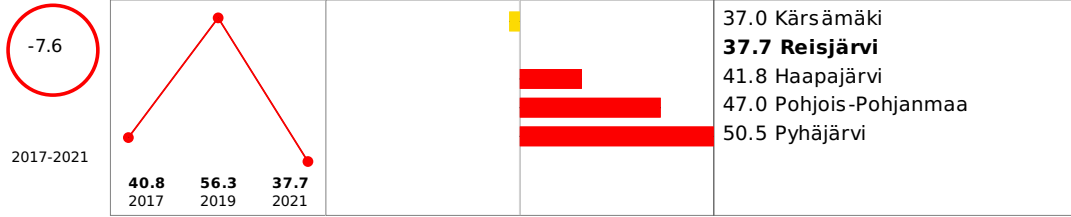
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Pelaa rahapelejä viikoittain, % 8. ja 9. luokan oppilaista

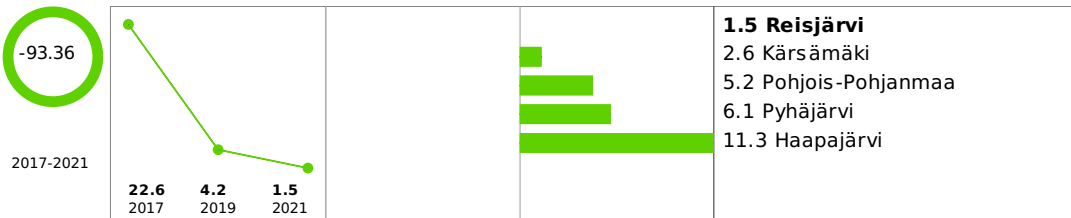
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

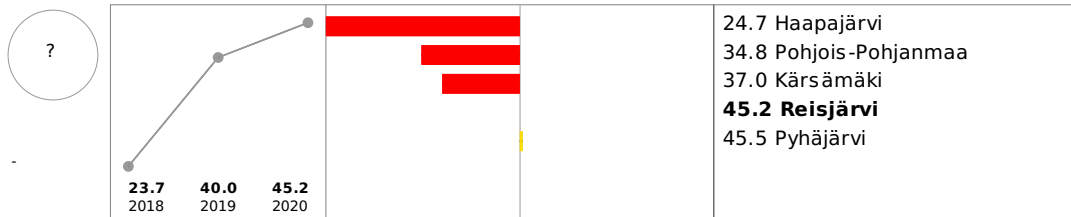
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

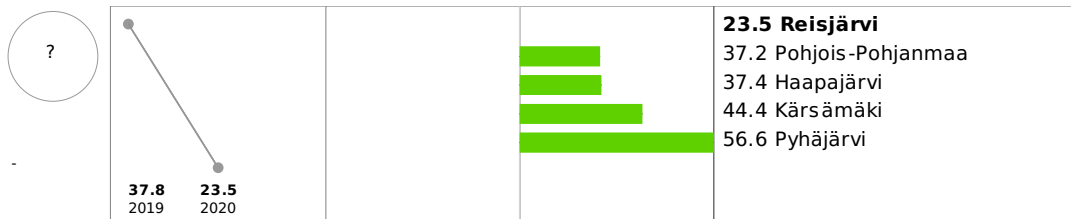
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

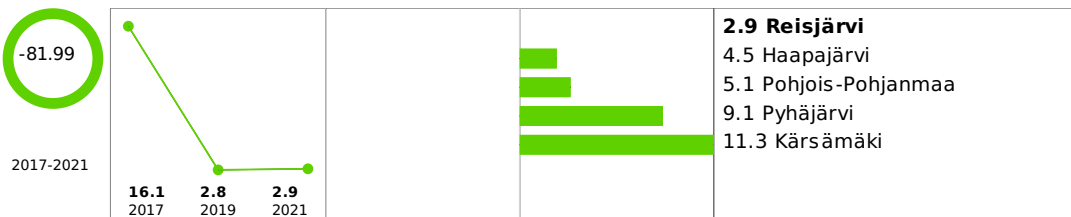

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

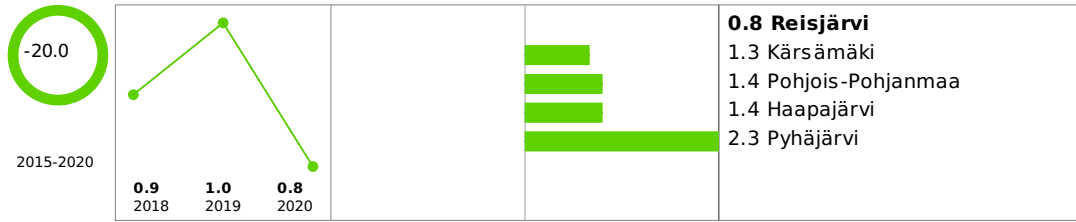

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

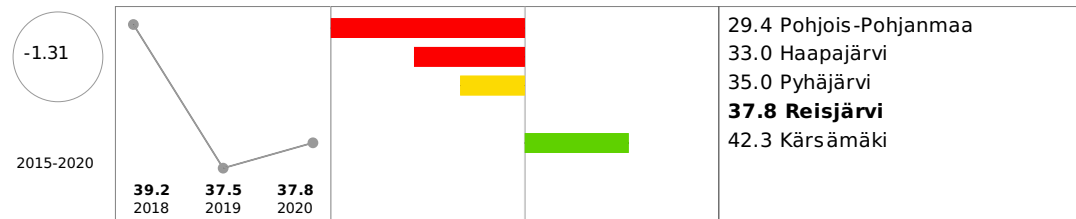
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0 - 17-vuotiaat, % vastaavankäisestä väestöstä (THL)

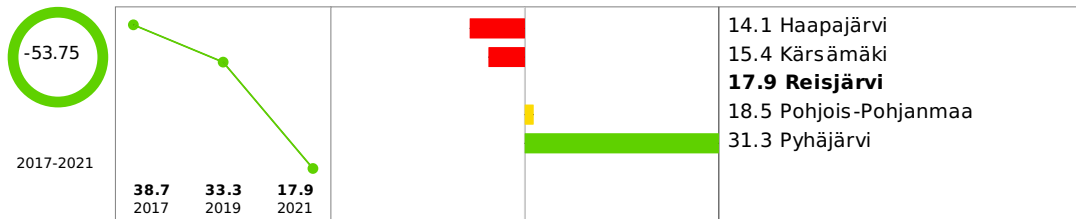
Lastensuojeluilmoitusten lukumäärä (THL)

Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista

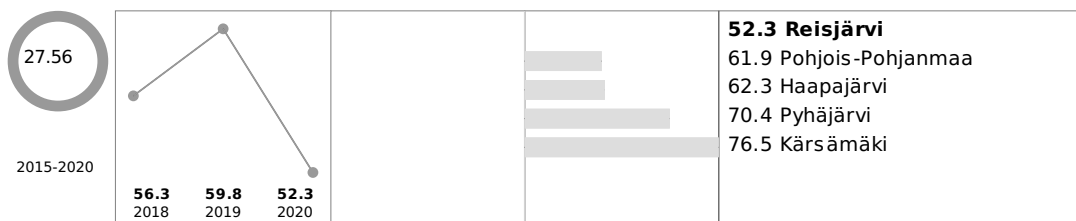
Tapaturma koulussa tai koulumatkalla lukuvuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista

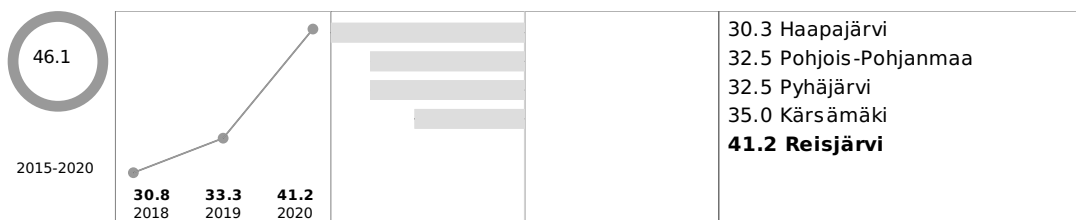
Kunnan palvelut

Päivähoito

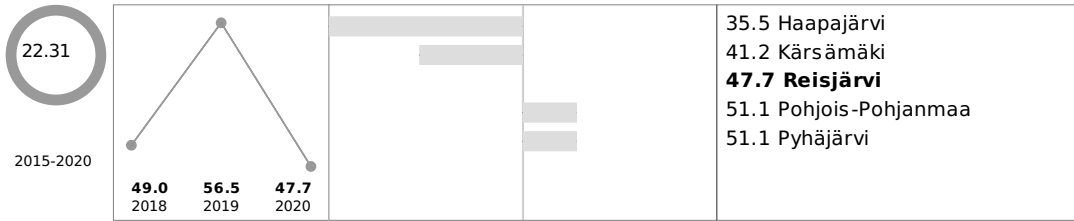
Varhaiskasvatukseen 31.12. osallistuneet 3 - 5-vuotiaat % vastaavankäisestä väestöstä, kunnan kustantamat palvelut

Kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen 31.12. osallistuneet 1 - 2-vuotiaat, % vastaavankäisestä väestöstä, kunnan kustantamat palvelut

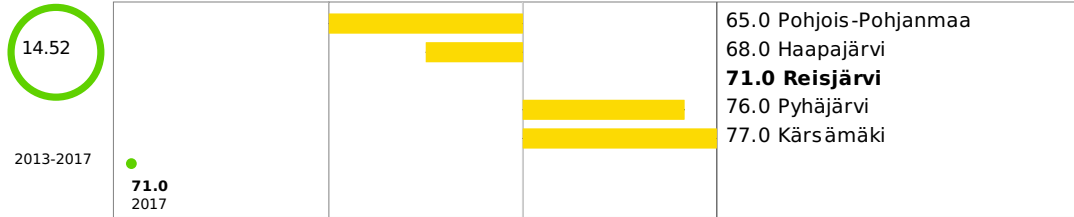

Kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen 31.12. osallistuneet 3 - 5-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä, kunnan kustantamat palvelut

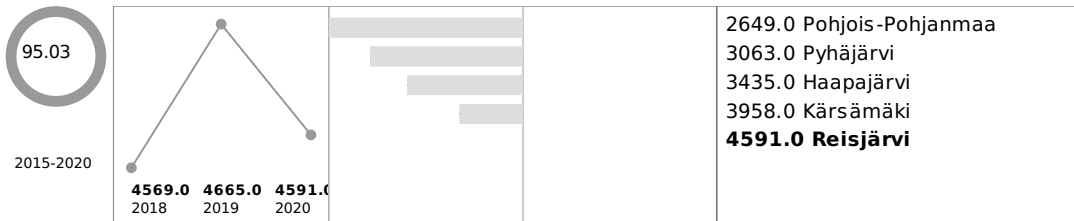
Koulu

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa - TEA, pistemäärä

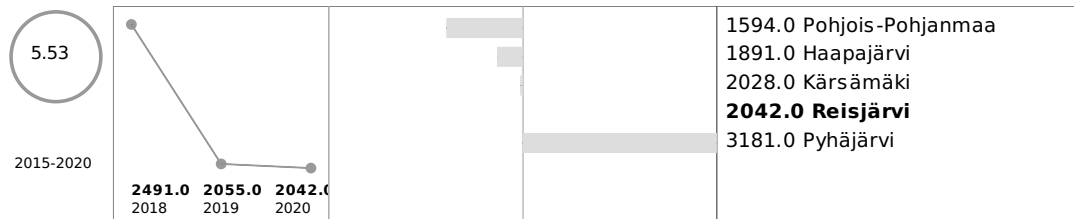

Sosiaali- ja terveydenhuolto

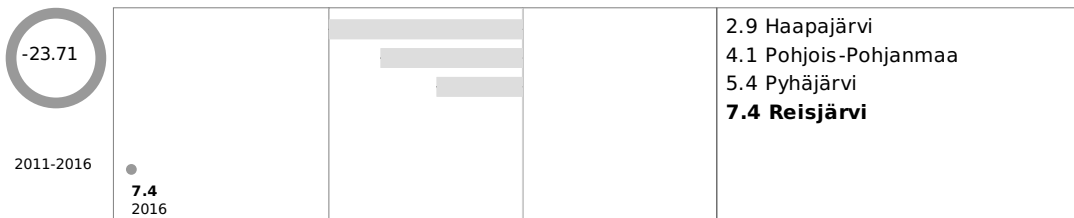
Perusterveydenhuollon lastenneuvolan käynnit yhteensä / 1 000 0 - 7-vuotiasta

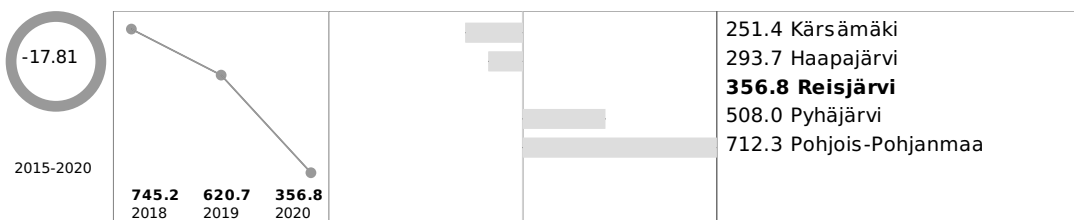
Perusterveydenhuollon kouluterveydenhuollon käynnit / 1 000 7 - 18-vuotiasta

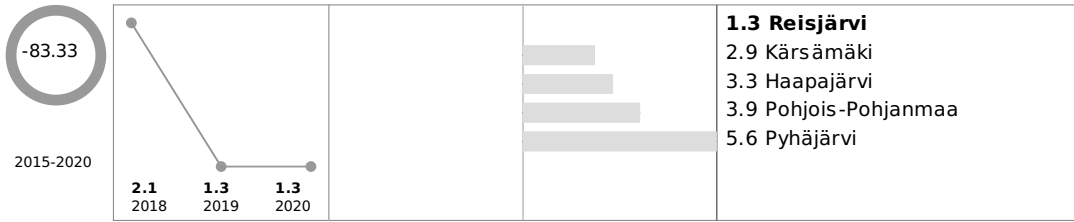
Mielenterveyden häiriöihin sairaalahoitoa saaneet 0 - 17-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä (vuosi 2018 ennakkotieto)

Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit, nuorisopsykiatria / 1 000 13 - 17-vuotiasta (vuosi 2018 ennakkotieto)

Lastensuojelun avohuollon asiakkaat, 0 - 17-vuotiaat vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)

Muut palvelut

Talous

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET - Yhteenveto

Elämän laatu ja osallisuus

- +Kouluterveyskyselyn mukaan 8. ja 9. luokan oppilaista päivittäin tupakoivien osuus on merkittävästi laskenut vuoden 2017 19,4 %:sta vuoden 2021 7,6 %:iin.
- Terveystilansa keskikertaiseksi tai huonoksi kokevien 8. ja 9. luokkalaisten osuus on vaihdellut (v. 2017 26,7 %, v. 2019 31,9 % ja v. 2021 23,5 %) ollen kuitenkin hieman parempi vertailukuntiin nähden.
- +Ylipainon %osuus 8. ja 9. luokan oppilaista on laskenut vuoden 20,3 %:sta 11,1 %:iin
- Korkeintaan 1 h viikossa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla harrastavia 8. ja 9 luokan oppilaista oli v. 2021 29,9 %, verrokkikunnissa suunnilleen sama
- +Vähintään tunnin päivässä liikkuvien osuus 8. ja 9. luokan oppilaista oli kasvanut vuodesta 2019 (18,3 %) vuoteen 2021 (23,5 %)
- +Lasten ja nuorten fyysistä toimintakykyä mittaavan MOVE-testin tulosten mukaan % osuus 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky, oli laskenut vuodesta 2019 (37,8 %) vuoteen 2020 (23,5 %), tulos verrokkikuntien paras
- MOVE-testin tulosten mukaan 5. luokan oppilaista oli v. 2020 heikko fyysinen toimintakyky 45,2 %:lla, osuus on melko jyrkästi kasvanut vuodesta 2018, jolloin se oli vain 23,7 %. Tilanne huonompi kuin muissa verrokkikunnissa Pyhäjärveä lukuunottamatta.
- Vähintään tunnin päivässä liikkuvien osuus 4. ja 5. luokan oppilaista oli laskenut vuodesta 2019 (56,3 %) vuoteen 2021 (37,7 %)

Turvallisuus, asuminen, ympäristö

- +Kouluterveyskyselyn mukaan % 8. ja 9. luokan oppilaista koulukiusaaminen on laskenut vuoden 2017 16 prosentista 2,9 %:iin. Tilanne parempi verrokkikuntiin nähden.
- Ahtaasti asuvia on Reisjärvellä vuonna 2020 ollut 37,8 % lapsiasuntokunnista. (Asunto on ahtaasti asuttu, jos siinä asuu enemmän kuin yksi henkilö huonetta kohti, kun keittiötä ei lasketa huonelukuun (määritelmä vuodesta 1990 lähtien)).

Kunnan palvelut, päivähoito

Syntyvyys v. 2020 kaksinkertaistui edellisvuoteen nähden. V. 2019 syntyneitä oli 20, v. 2020 syntyneitä oli 42. Tämä vaikuttaa siihen, että pienten (alle 3-vuotiaiden) osuus varhaiskasvatuksessa kasvoi ja tulee näillä näkymin kasvamaan.

Reisjärven varhaiskasvatuksen asiakastyytyväisyyskysely toteutettiin maaliskuussa 2020.

- Kyselyyn vastanneet olivat tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä varhaiskasvatukseen kokonaisuudessaan. Vain yksi oli tyytymätön.
- Varhaiskasvatuksen toiminnasta ja tapahtumista toivottiin saatavan tietoa lähinnä sähköpostitse tai vaihdettaessa päivittäisiä kuulumisia hoitopaikassa henkilökunnan kanssa

- Vanhemmille tarjottuihin osallistumismahdollisuuksiin, mm lapsen varhaiskasvatuksen suunnitteluun yhdessä henkilökunnan kanssa oltiin tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä
- Sähköistä asiointimahdollisuutta toivottiin (hoitopaikan hakemisessa, muutossilmoitusten tekemisessä ja hoitoaikojen ilmoittamisessa)

Tämä toteutuikin sitten vuoden 2021 alkupuolella DaisyFamilyn käyttöön oton myötä.

Koulu

Reisjärven kunta on mukana Jyväskylän yliopiston Koulutusjohtamisen instituutin ja oppimis- ja ohjauskeskus Valterin yhteistyössä järjestämässä koulutusprosessissa, jossa tuetaan kuntia kehittämään oppilaan tuen järjestämistä. Koulutuksessa oli järjestäjien taholta kiinnitetty huomiota Reisjärven kunnan hyvään tulokseen. Erityisopetuksen tilastojen mukaan erityisen tuen oppilaiden määrä Reisjärven kunnassa on huomattavan alhainen (1,7 %) valtakunnan tasolla. Tämä kertoo siitä, että on tehty oikeita asioita ja tavoitteena oleva varhainen tuki on toteutunut. Pääpaino tukitoimissa on pystytty pitämään yleisessä ja tehostetussa tuessa, jolloin on voitu välttää turhia erityiseen tukeen siirtymisiä.

Oulun eteläinen

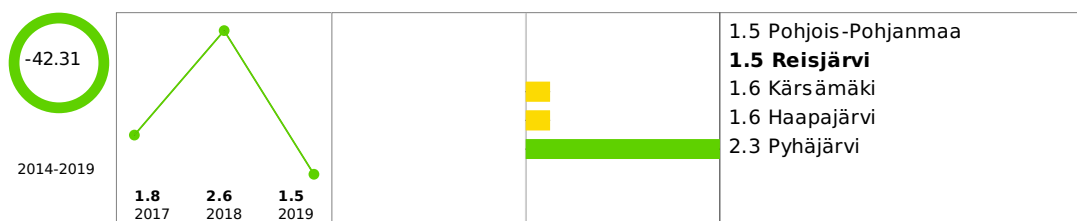
Oulun eteläisen alueella perheiden tulot ovat hyvin lähellä alueen keskiarvoa, mutta asumisväljyys on koko tulevan hyvinvointialueen keskiarvon alapuolella. Se ei kuitenkaan ole vaikuttanut tulevan hyvinvointialueen asukkaille tehdyn kyselyn mukaan nuorten luottamukseen tulevaisuutensa suhteen.

Oulun eteläisen asukkaiden kokemus omasta arjestaan ja elämästään kokonaisuutena on varsin positiivinen, 86,1 % kokee arkensa ja elämänsä hyväksi tai erittäin hyväksi. Toimintakyky, kyky vaikuttaa elämän kulkuun ovat erityisesti nuorilla korostuvia hyviksi koettuja tekijöitä. Työikäiset taas ovat tyytyväisiä sujuvaan arkeen ja ikäihmiset elintapoihinsa. Kaikki ovat tyytyväisiä asuntoonsa, turvallisuuden tunteeseensa, ihmisuhteisiinsa ja lähiympäristöönsä. Elämän osa-alueista heikoimmiksi koetaan harrastumahdllisuudet ja taloudellinen toimeentulo. Ikäihmisillä korostuu tämän lisäksi fyysisen terveyden kokemus, kun taas nuorilla ja nuorilla aikuisilla mielenterveyden haasteet.

NUORET JA NUORET AIKUISET *Hyvinvointi*

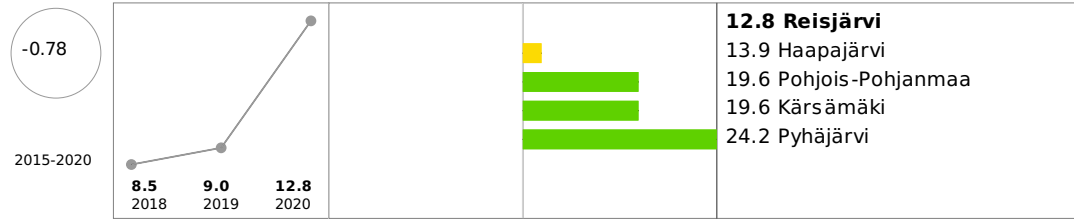
Elämänlaatu ja osallisuus

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Opiskelu, työ ja toimeentulo

Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta

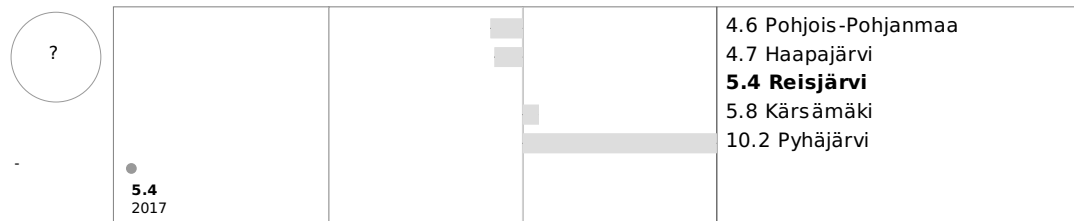

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Kunnan palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Lastensuojelun avohuollon asiakkaat, 18 - 20-vuotiaat vuoden aikana, % vastaavankäisestä väestöstä (THL)

Muut palvelut

Talous

NUORET JA NUORET AIKUISET - Yhteenveto

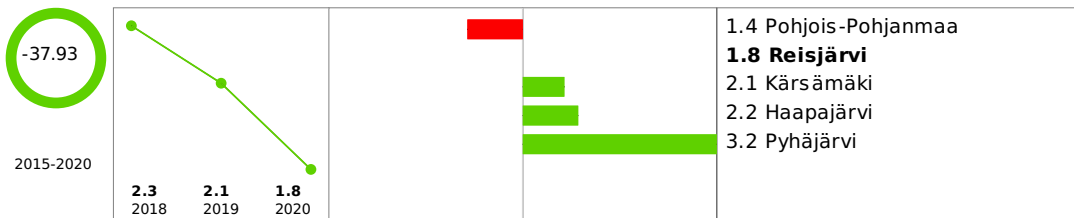
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavien 16-24 -vuotiaiden osuus vastaavankäisestä väestöstä on hieman laskenut.

Nuorisotyöttömien osuus 18 - 24 -vuotiaasta työvoimasta on hieman kasvanut, verrokkikuntiin nähden tilanne kuitenkin hieman parempi.

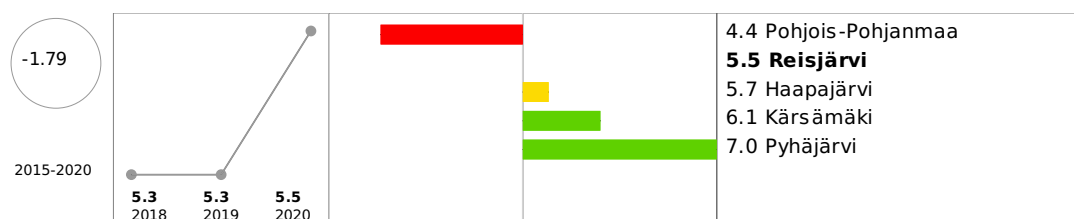
TYÖIKÄISET **Hyvinvointi**

Elämänlaatu ja osallisuus

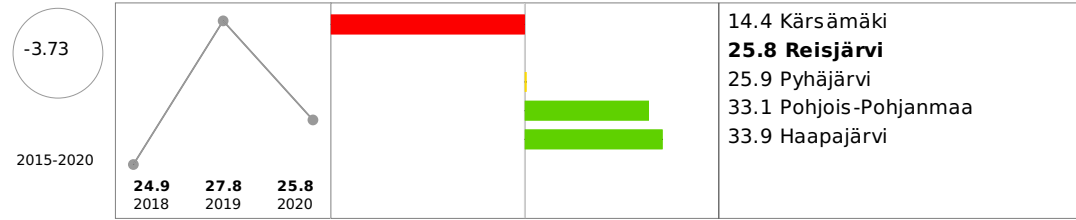
Tuki- ja liikuntaelinten- sekä sidekudosten sairauksien vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16 - 64-vuotiaista

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavankäisestä väestöstä

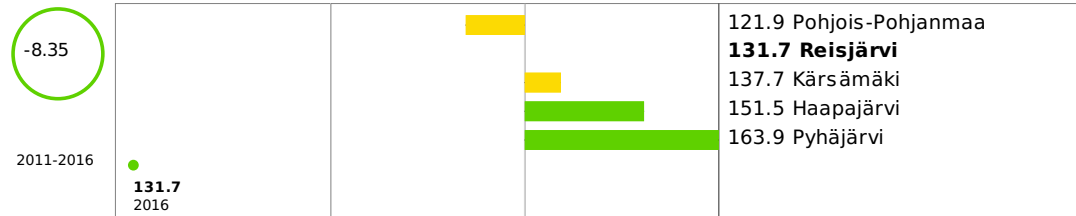
Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

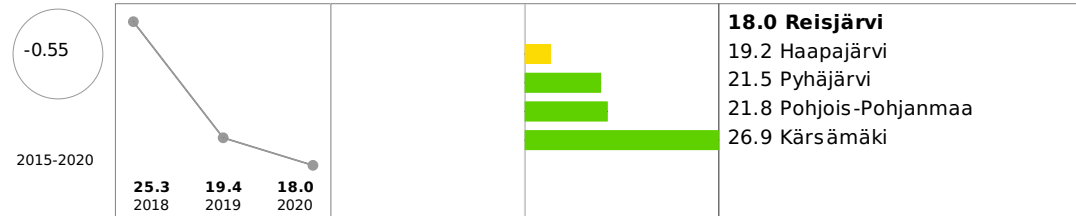

THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu

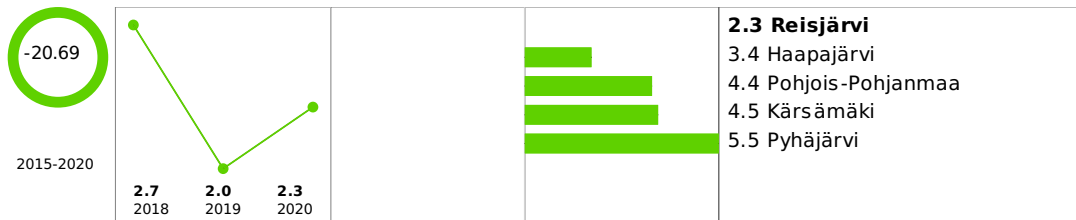

Opiskelu, työ ja toimeentulo

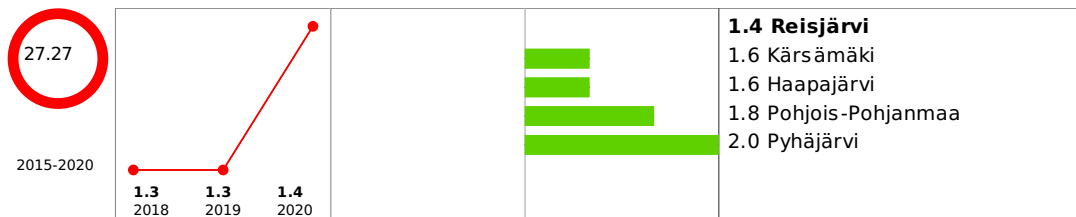
Pitkäaikaistyöttömät, % työttömistä

Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15 - 64-vuotiaista

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

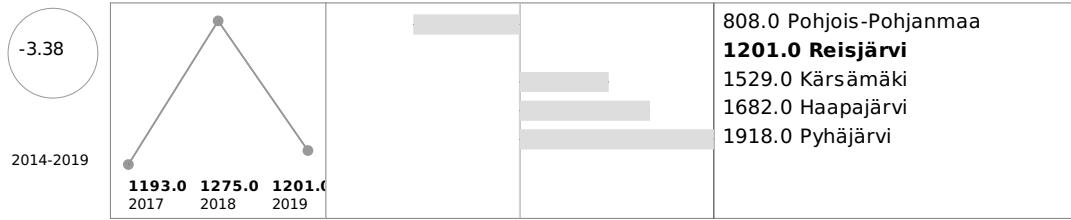

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

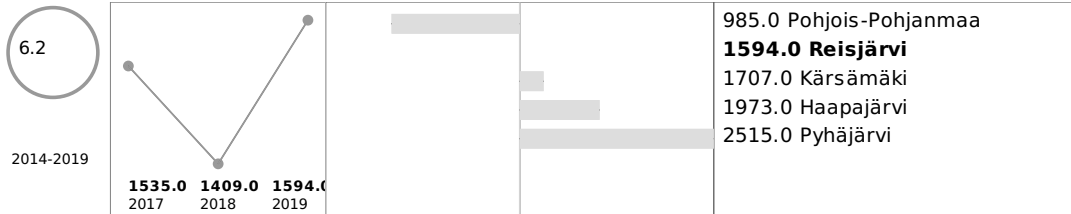
Kunnan palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

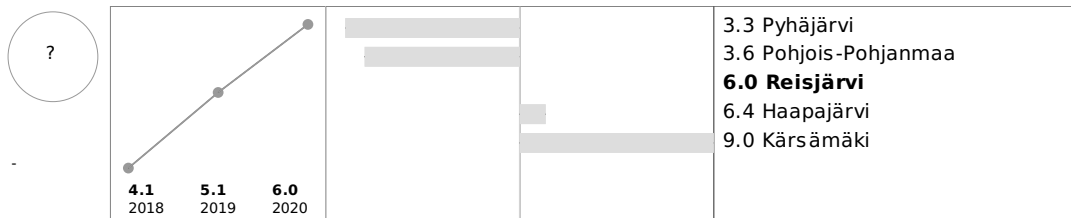
Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 15 - 49-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 50 - 64-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä

Päihteiden vuoksi sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilla hoidossa olleet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä (vuosi 2018 ennakkotieto)

Muut palvelut

Talous

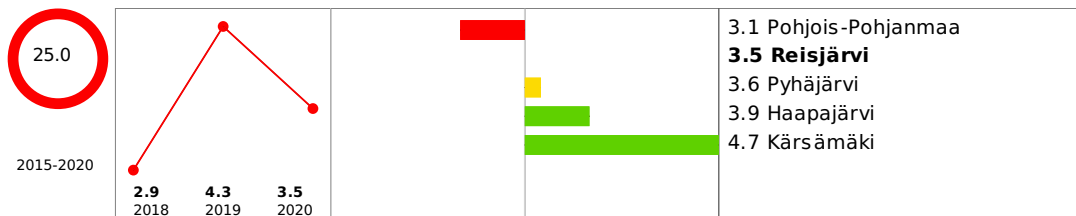
TYÖIKÄISET - Yhteenveto

Tuki- ja liikuntaelinten- sekä sidekudosten sairauksien vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavien 16 - 64 -vuotiaiden osuus vastaavanikäisestä väestöstä on vähentynyt. Mutta mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavien 25 - 64 -vuotiaiden osuus on hieman kasvanut.

IKÄIHMISET Hyvinvointi

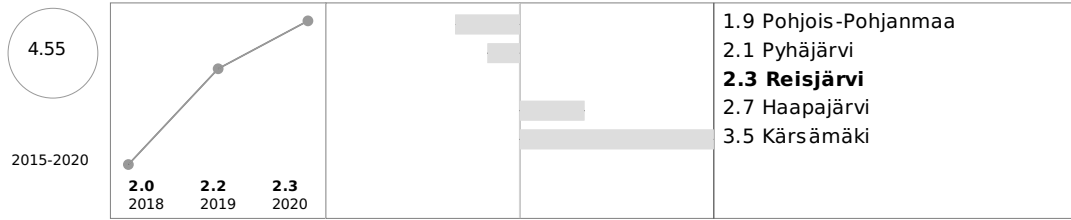
Elämänlaatu ja osallisuus

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin psykoosin vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä

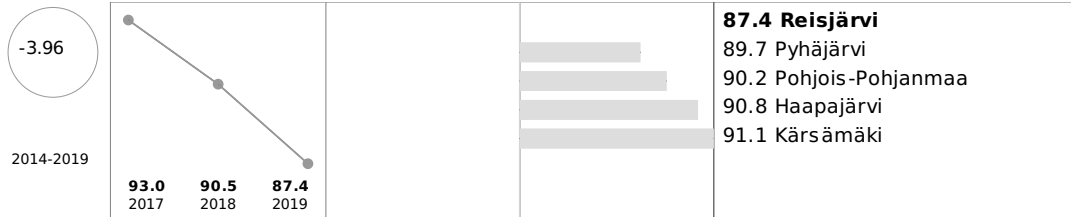
Opiskelu, työ ja toimeentulo

Täyttä kansaneläkettä saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä

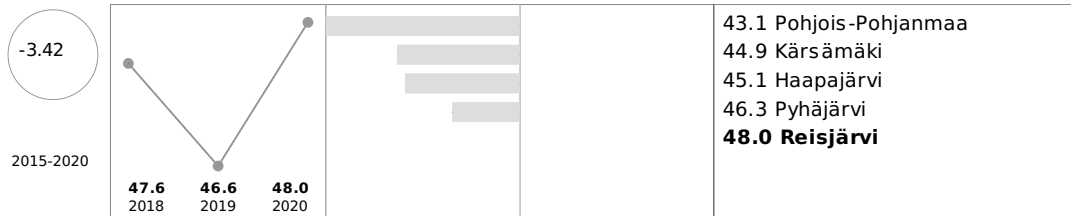

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä

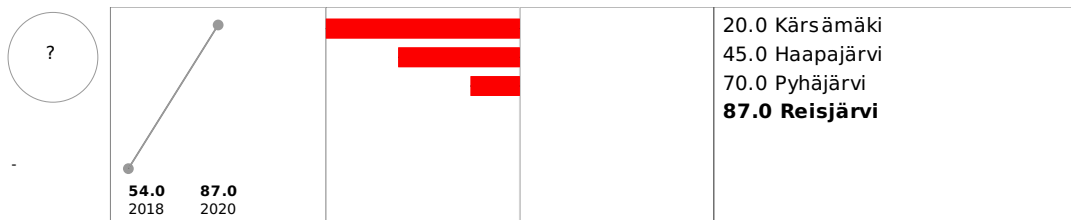
Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä

Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavanikäisestä väestöstä (vuosi 2018 ennakkotieto)

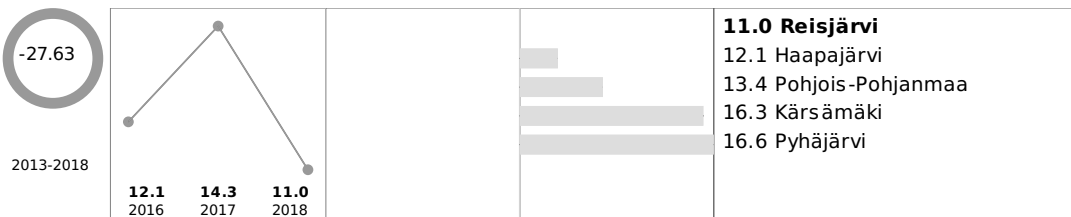
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä, skaalattu HYTE-indikaattori

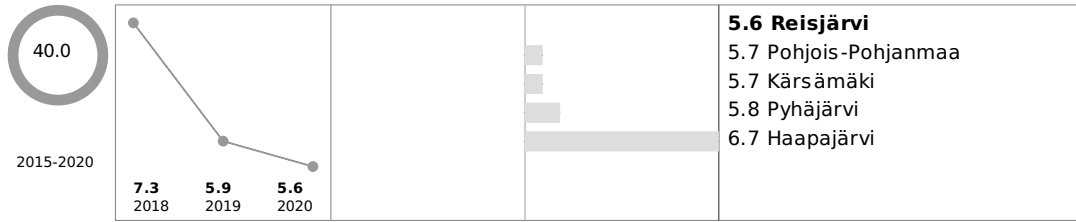
Kunnan palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

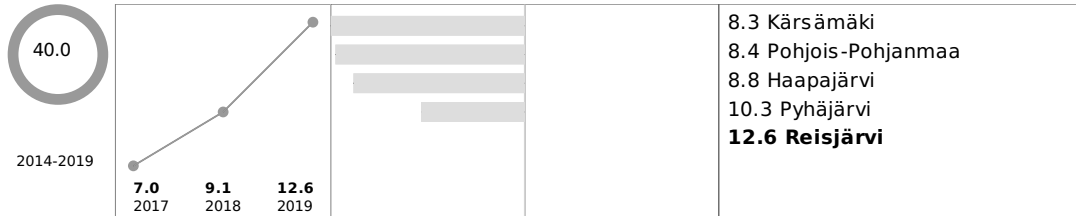
Säännöllisen kotihoidon piirissä 30.11. olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (-2018)

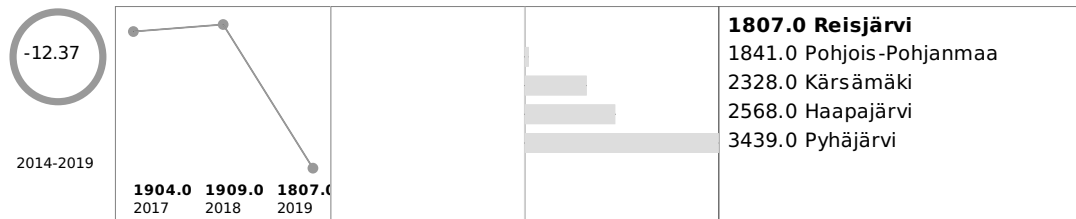
Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet hoidettavat vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä

Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 65 vuotta täyttäneillä / 1 000 vastaavanikäistä

Muut palvelut

Talous

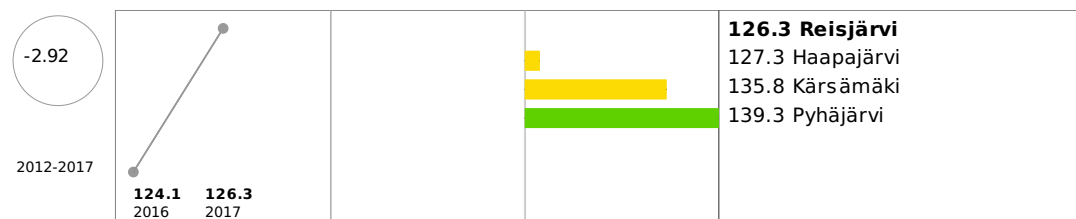
IKÄIHMISET - Yhteenveto

- Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus vastaavanikäisestä väestöstä on hieman laskenut, kun taas ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneiden asiakkaiden osuus on noussut.
- Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä ovat kasvaneet.

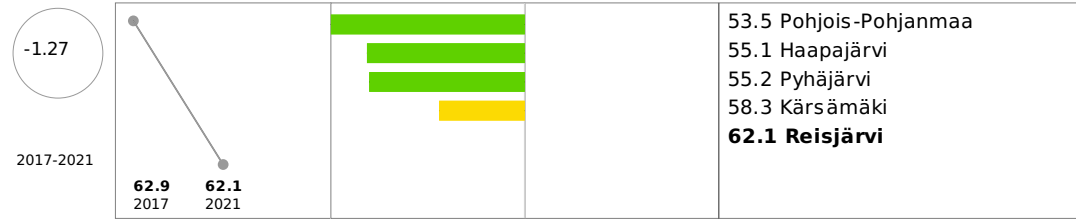
KAIKKI IKÄRYHMÄT *Hyvinvointi*

Elämänlaatu ja osallisuus

Kelan sairastavuusindeksi, ikävakioitu (-2017)

Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, %

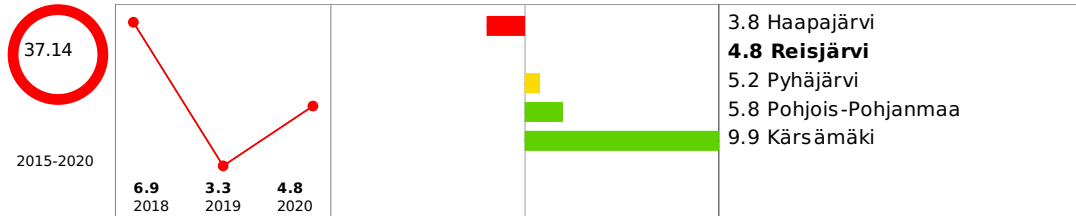
Opiskelu, työ ja toimeentulo

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Pitkäaikaistyöttömät, % työvoimasta

Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta

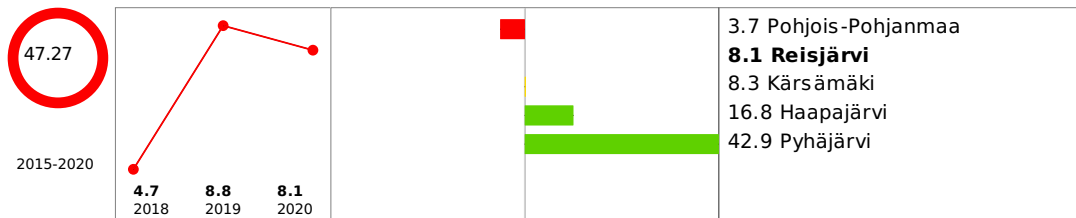
Kunnan palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta

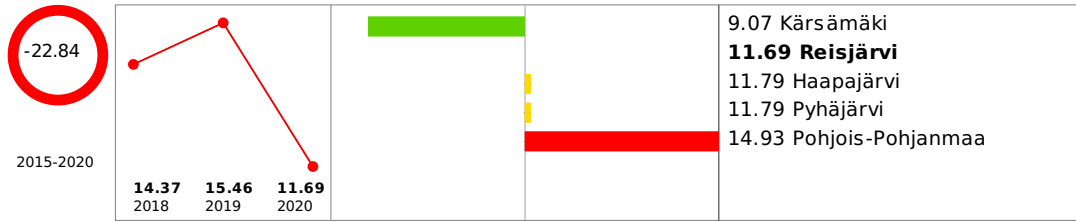

Päihdehuollon avopalveluissa asiakkaita / 1 000 asukasta

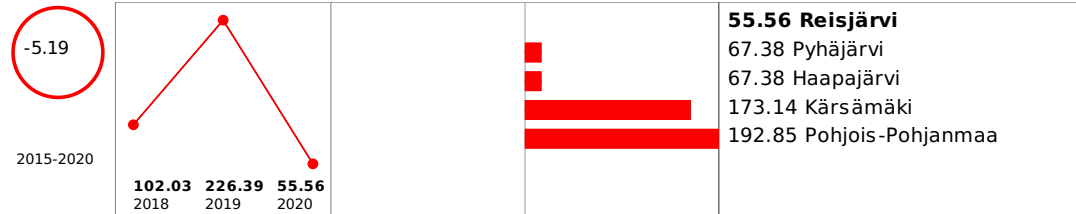

Vapaa-aika

Kirjasto, kokonaislainaus / asukasluku

Kirjasto, tapahtumien osallistujamäärä / (asukasluku/1000)

Muut palvelut

Talous

Vapaa-aika

KAIKKI IKÄRYHMÄT - Yhteenveto

- Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa on pysynyt suunnilleen samana ollen hieman parempi verrokkikuntiin nähden.
- Kunnan kustantamia päihdehuollon avopalveluita vuoden aikana A-klinikoilla tai nuorisoasemilla käyttävien asiakkaiden määrä on noussut vuodesta 2018 (4,7 %) vuoteen 2020 (8,1 %).
- Kirjaston tekemä hyvinvointityö tukee ennen kaikkea kuntalaisten henkistä hyvinvointia tarjoamalla virikkeitä ja mielen virkistystä. Paitsi lukemisharrastuksen tukemista, kirjasto tarjoaa yhteyksiä virtuaaliverkkoon, digitukea sekä ohjausta kaikille kuntalaisille tavoitteenaan kansalaisten tasavertaisuus tietoyhteiskunnassa. Kirjastossa on järjestetty terveystapahtumia yhdessä yhdistysten kanssa (v. 2019 kävijöitä 211), terveysaiheisia luentoja, satumusiikkituokioita, kirjailijavierailuja, konsertteja ja lauluiltoja. Vuonna 2020 korona pysäytti tapahtumatuotannon ja sulki kirjastot valtakunnallisesti, joten lainausluvut ja kävijämäärät romahtivat.

Kokemuksellinen hyvinvointi

MINUN ARKENI JA ELÄMÄNI

Toukokuussa 2021 Pohjois-Pohjanmaalla toteutettiin Minun arkeni ja elämäni -kysely, johon osallistui vastaajia 28 kunnasta. Reisjärveltä kyselyyn vastasi kaikkiaan 104 henkilöä. Reisjärvellä oli asukaslukuun suhteutettuna kuudenneksi suurin vastausprosentti.

Kyselyn perusteella reisjärviset ovat keskimäärin varsin tyytyväisiä elämäänsä, mutta suurin osa kaipaa silti elämäänsä pientä tai isompaa muutosta. 42 % reisjärvisistä kokee arkensa ja elämänsä riittävän hyväksi eikä kaipaa muutosta. 48 % kaipaa pientä muutosta ja 10 % isoa muutosta elämäänsä.

Reisjärvisien vastaajien osalta parhaimmiksi arvioidut elämän osa-alueet:

1. Asunto
2. Turvallisuus
3. Kyky käyttää tarvitsemiaan etäpalveluita
4. Ihmissuhteet
5. Asunnon lähiympäristö

1. Kyselyn osa-alueista tyytyväisimpiä oltiin asumiseen. Monet kokivat oman asumismuotonsa vastaavan omia tarpeitaan. Isompia vuokra-asuntoja tarvittaisiin etenkin lapsiperheiden tarpeisiin.
2. Reisjärvi koetaan paikkakunnaksi, jossa on turvallista asua. Toisaalta poliisin näkyvämpää läsnäoloa kaivattaisiin etenkin liikenteen valvontaan ja yleisestikin esille nousi huoli poliisin sekä palo- ja pelastushenkilöstön saatavuudesta.
3. Kunnassa on panostettu valokuituverkon saatavuuteen ja vastaajat olivatkin pääsääntöisesti tyytyväisiä nettiyhteyksiin sekä kykyynsä käyttää tarvitsemiaan etäpalveluita esimerkiksi uutisten lukemiseen tai tiedon hankintaan.
4. Hyvät perhe- ja ihmissuhteet koetaan voimavaraksi ja etenkin oman ydinperheen merkitys korostui vastaajissa. Toisaalta moni vastaaja toi esille tukiverkoston puuttumisen ja yksinäisyyden. Monet paikkakunnalle muualta muuttaneet kokivat, että Reisjärvellä on vaikeaa tutustua uusiin ihmisiin ja saada ystäviä.
5. Vastaajat kuvailivat asuinympäristöään rauhalliseksi ja viihtyisäksi. Mukavat naapurit ja lähellä oleva luonto tulivat esille useissa vastauksissa. Leikkipuistojen kunnostamista toivottiin. Samoin pientä ympäristön siistimistä ja järvien kunnostusta toivottiin jatkettavan. Sivukylillä teiden huono kunto huolettaa ja vaikeuttaa arkielämää.

Reisjärvien vastaajien osalta huonoimmiksi arvioidut osa-alueet:

1. Taloudellinen toimeentulo
2. Harrastukset
3. Avun ja palvelun saanti silloin, kun niitä tarvitsee
4. Seksuaalinen hyvinvointi
5. Fyysinen terveys

1. Taloudellinen toimeentulo huoletti monia ja huonon rahatilanteen koettiin vaikuttavan myös siihen, ettei ole varaa panostaa omaan hyvinvointiin.
2. Omassa arkielämässään moni koki, ettei aikaa jää tarpeeksi harrastuksille. Kunnasta löytyy erinomaiset puitteet luonnossa liikkumiseen, hiihtämiseen, kuntosalilla käymiseen sekä hyvät tilat ja kentät harrastaa, mutta kulttuuritarjontaa toivottiin lisää sekä lapsille että aikuisille.
3. Terveyspalveluihin pääsy koettiin haastavana. Lapsiperheiden palveluihin kuten perhetyöhön ja kotipalveluun sekä mielenterveystyöhön toivottiin lisää resursseja.
4. ja 5. Vastaukset näihin lähinnä henkilökohtaisella tasolla, ei yleisiä huomioita.

SELKEÄT HUOMIOT AVOIMISTA VASTAUKSISTA:

- Työpaikoista ja toimeentulosta ollaan huolissaan. Työpaikkoja toivotaan etenkin oman kunnan alueelle. Työn todettiin olevan voimakkaasti yhteydessä myös yksilön hyvinvointiin.
- Nuorille suunnatut palvelut ja toiminnot koetaan riittämättömiksi. Nuorisotyöhön toivottaisiin lisää resursseja sekä toimintaan että ennaltaehkäisevään työhön.
- Vanhusväestön sujuvaan arkeen toivottaisiin apua. Vanhuksille toivottaisiin virikkeellistä toimintaa ja yhteisiä tilaisuuksia, joihin helppo päästä.
- Lapsiperheille tarvittaisiin lisää tukea esimerkiksi perhetyön kautta sekä toimintaa ja tapahtumia lapsiperheille. Leikkikenttien kunto paremmaksi. Lastenhoitoon apua iltaisin ja viikonloppuisin. Kohtuuhintaisia asuntoja lapsiperheiden tarpeisiin.
- Monipuolisempia harrastusmahdollisuuksia kaivataan, myös muuta kuin liikuntaa ja urheilua. Esimerkiksi kulttuuritarjontaa saisi monen mielestä olla enemmän.
- Moni kokee yksinäisyyttä. Etenkin paikkakunnalle muualta muuttaneet kokevat, että on vaikeaa tutustua uusiin ihmisiin ja saada ystäviä. Toivotaan yhteisiä kokoontumisia yksinäisille.
- Luonnosta ja ympäristöstä huolehtiminen koetaan tärkeäksi.
- Lähipalveluiden saanti turvattu. Monet ovat huolissaan riittävien terveyspalveluiden saatavuudesta tulevaisuudessa.

2 Painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi

Edellisen valtuustokauden (2017 - 2020) suunnitelman toteutuminen			
1. Kuntalaisten aktiivisuuden lisääminen oman ja läheisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi			
Tavoitteet	Toimenpiteet ja vastuutaho	Arviointimittarit	Toteutuminen
Järjestöjen keskinäisen yhteistyön sekä kunnan ja järjestöjen yhteistyön lisääminen ja tiivistäminen	Kunnan ja järjestöjen yhteistyötapaamiset. Hyvinvointitapahtuman järjestäminen, vapaa-aikatoimen ja liikuntajärjestöjen vuosittaiset tapaamiset, yhteistyö.	Toteutuneet tapaamiset ja tapahtumat.	Toteutunut useampia tapaamisia ml. terveys- ja hyvinvointipäivät, messut. Reisjärven kunnan hallinnoima hanke Kynntilät esiin vakan alta keskittyy kehittämään pysyviä yhteistyömalleja Reisjärven järjestö-, seura- ja yhdistyskentässä.
Kuntalaisten aktivoiminen osallistumaan järjestötoimintaan	Järjestöjen yhteystietojen päivittäminen kunnan nettisivuille/vastuu järjestöillä. Tiedot ilmoitetaan kunnan yhdyshenkilölle. Tiedotus avustushakemusten yhteydessä.	Järjestöjen näkyvyys kunnan nettisivuilla.	Kunnalla uusi info- ja markkinointisivusto muutamaalle.fi Kunnan nettisivuilta linkki Nihakin yritysrekisteriin.

<p>Terveysliikunnan lisääntyminen ja ylipainon vähentyminen</p>	<p>Kunta mukana Liikkuva koulu -hankkeessa. Tiedotus lasten ja nuorten ulkoliikunnan tärkeydestä; tiedottaminen liikuntamahdollisuuksista/ koulu- ja vapaa-aikatoimi, neuvola, järjestöt.</p> <p>Kuntalaisten liikunta-aktiivisuuden seuranta, ravitsemusneuvontaa koululaisille.</p> <p>Alakoulujen yhteinen liikunta- ja toimintapäivä/koulutoimi.</p> <p>Muumi-hiihtokoulu/Maaselän Latu</p> <p>Elämäntapojen korjaus, ennaltaehkäisy/ppky Selänne</p> <p>Painonhallintaan saatava yksilöohjaus/Ppky Selänne</p> <p>Tulpparyhmätoiminta /ppky Selänne</p>	<p>Näkyvyys vapaa-aikatoimen nettisivuilla, paikallislehdissä, liikuntapaikoilla.</p> <p>Uusien liikuntapaikkojen käyntimäärät.</p> <p>TEA-viisari kysely/tulokset</p> <p>Kouluterveyskysely/tulokset</p> <p>Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista</p>	<p>Vapaa-aikatoimen facebook ja nettisivuilla tietoa liikuntapaikoista, tiedotukset paikallislehdessä ja liikuntapaikoilla.</p> <p>Kuntoportaatt valmistuivat Petäjämäelle.</p> <p>Tykkilumiladun käyttö lisääntynyt kuntoilijoiden keskuudessa.</p> <p>Koulujen lomaviikoilla liikuntatiloja tarjottu maksuttomaan käyttöön (koulun vuoroilla)</p> <p>v. 2017 29 % v. 2019 43,7 % v. 2021 29,9 %</p> <p>Ppky Selänneessä on käytössä Neuvokas perhemenetelmä, joka on valtakunnallinen lapsiperheiden elintapaohjausmenetelmä. Neuvokas perhe toimintaa jatkettiin neuvoloissa elintapaohjauksen tukena. Hyvinvointineuvolan suunnittelu ja toiminnan kehittäminen on edennyt yhteistyössä kouluterveydenhuollon, lastenneuvolan ja Reisjärven kunnan kanssa.</p>
<p>2. Päihdehaittojen ehkäiseminen</p>			
<p>Tavoite</p>	<p>Toimenpiteet ja vastuutahot</p>	<p>Arviointimittarit</p>	<p>Totetuminen</p>
<p>Päihteettömät kunnan tilat, alueet ja tilaisuudet</p> <p>Päihteiden käyttö vähenee</p>	<p>Savuton kunta ja savuttomat tilat /Reisjärven kunta</p> <p>PAKKA-ohjelman mukaisen toiminnan huomiointi/ päihdeyhdyshenkilö</p>	<p>Ihmisten viihtyminen ja hyvinvointi.</p> <p>Kyselyt</p>	<p>Tupakointi on kielletty kunnan hallinnoimissa sisätiloissa sekä piha- ja liikunta-alueilla.</p> <p>Kouluterveyskyselyn mukaan alkoholin,</p>

	<p>Valistus/koulu- ja vapaa-aikatoimi, terveydenhuolto, järjestöt</p> <p>Mini-invertio eli päihteidenkäytön puheeksi ottaminen ja ongelman tunnistaminen</p>	<p>Mini-invertioiden määrä</p>	<p>tupakoinnin ja nuuskan käyttö on vähentynyt.</p> <p>Koululla annettu valistusta mm. kannabiksesta</p> <p>Nuoren kohdalla lastensuojelu ohjaa huumesuoihin aikaisempaa herkemmin.</p> <p>Korjaavassa päihdetyössä näkynyt päihteiden käytön lisääntymistä, alkoholin rinnalle tullut huumeiden käyttöä ja sekakäyttöä. Peliongelmat lisääntyneet.</p> <p>Toteutettu eri toimijoiden yhteistyönä ennaltaehkäisevän päihdetyön viikolla useita erilaisia tapahtumia hyvinvointiin liittyen. Järjestettiin mm. tietoiskuja, jalkauduttiin kauppoihin ja kaduille tekemään näkyvyyttä ennalta ehkäisevälle päihdetyölle. Selänteen ja kunnan toimijoiden parissa järjestettiin koulutusta kannabiksesta Ehyt Ry:n kautta.</p> <p>Äitiysneuvolassa tuetaan vanhempia päihteettömyyteen ja ehkäistään täten sikiövaurioita. Odottavalle äidille tehdään AUDIT-kysely alkoholin käytöstä ja keskustellaan sen pohjalta. Myös odottavien äitien tupakoinnin lopettamista tuetaan. Tarvittaessa voidaan tehdä lähete äitiyspoliklinikalle, jos huoli herää äidin päihteidenkäytöstä. Neuvolassa tehtävien laajojen terveystarkastusten (18kk ja 4v) yhteydessä lasten huoltajia pyydetään täyttämään AUDIT-kysely,</p>
--	--	--------------------------------	---

			joka käydään läpi ja keskustellaan kyselyn pohjalta perheen päihteidenkäytöstä, asenteista ja tottumuksista. Tarpeen mukaan vanhempia ohjataan päihdehuollon avun piiriin. Opiskeluterveydenhuollossa tehty aktiivisesti ehkäisevää päihdetyötä mm. terveystarkastusten yhteydessä.
3. Lasten, lapsiperheiden ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen			
Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutahot	Arviointimittarit	Toteutuminen
Lapset ja nuoret saavat riittävästi tukea	Lapsi- ja perhetyön muutosohjelma LAPE LPNP neuvonpito työmenetelmä Etsivä nuorisotyö/kuntouttava työtoiminta: syrjäytymisvaarassa olevien nuorten tavoittaminen ja heidän elämänhallintansa tukeminen Kunta tukee nuorten kesätyöllistymistä	Lasten huostaanottojen vähentyminen, lastensuojeluilmoitusten vähentyminen Ilman koulupaikkaa tai työpaikkaa olevien nuorten määrän vähentyminen.	Lapsiperheet osallistettu palvelujen arviointiin ja kehittämiseen lapsiperheiden kyselyn avulla. Lapsiperheiden kotipalvelua toivottiin lisää, samoin tiedottamista eri palveluista. LPNP neuvonpito työmenetelmä käytössä neuvolassa, varhaiskasvatuksessa ja koulutoimessa. Voimaperheet-toimintamalli käytössä. Voimaperheet-toimintamalli on Turun yliopiston lastenpsykiatrian kehittämä varhaisen vaiheen ja matalan kynnyksen vanhemmuuden tukiohjelma. Ppky Selänteessä Voimaperheet-toimintamallia tarjotaan ensisijaisesti neljävuotiaiden lasten perheille. Käytössä myös kolmevuotiaiden universaali, digitaalinen ohjausmenetelmä. Korona on aiheuttanut huolta ja ahdistusta eri-ikäisten ihmisten keskuudessa. Koronan

<p>Laadukas kotimainen kouluruoka</p>	<p>Lähiruoan suosiminen kaikissa kunnan järjestämissä ruokailuissa</p>	<p>aikaan koulujen opetuksen siirtyminen etäopetukseen lisäsi kuormitusta kodeissa. Lapsiperheille pystyttiin järjestämään hyvin apua ja tukea koteihin lapsiperheiden kotipalvelun ja perhekeskusten kohtaamispaikkojen yksilöllisen tuen ja avun turvin. Mielenvireyskeskus järjesti henkisen tuen ensiapua varten virka-aikaan toimivan ensiapunumeron. Lisäksi ihmisille jaettiin tietoa Suomen Mielenveysseuran ympärivuorokauden toimivasta kriisipuhelimesta.</p> <p>Kouluterveydenhuoltoa ja neuvolapalveluita on ollut saatavilla koko ajan normaalilla tavalla koronasta huolimatta.</p> <p>Peruspalvelukuntayhtymä Selänteessä otettiin alkuvuodesta 2020 käyttöön Esikko- ja Voimaperheet -menetelmät. Esikko tarjoaa tukea ja apua varhaiseen kielen- ja puheenkehitykseen.</p> <p>Lastensuojeluilmoitusten määrä on pysynyt tasaisena, pienoista laskua on ollut nähtävissä. Huostaanottojen määrä ei ole lisääntynyt Reisjärvellä.</p> <p>Ppky Selänne on ottanut käyttöön sosiaalisen kuntoutuksen toimintamallin. Toimintamallin avulla yksilöllistä elämänhallinnan tukea on voitu järjestää tavoitteellisesti myös silloin, kun kuntouttava työtoiminta ei ole ollut mahdollista. Yhteistyötä on</p>
---------------------------------------	--	---

			tehty Reisjärvellä toimivan sosiaalisen kuntoutuksen Arki haltuun -hankkeen kanssa . Tekninen toimi työllistänyt nuoria kesäisin ulkoalueiden kunnossapitoon. Lähiruokapäivä (3.9.21) kouluissa lisää aluetaloutta ja edistää omavaraisuutta. Hävikki viikko (13.-19.9.21) nostaa ruoan arvostusta ja korostaa ruokahävikin vähentämisen tärkeyttä arjessa. Ravitsemusterapeutti luennoit Kivatien koululla 7. luokkalaisille kouluruokailun ravitsemuksellisesta merkityksestä.
4. Työikäisen väestön hyvinvointi			
Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutahot	Arviointimittarit	Totetuminen
Tuetaan työssä jaksamista	Kiinnitetään huomio työskentelyolosuhteisiin /työnantajat ja -tekijät Luentoja ihmisten työkykyyn ja hyvinvointiin liittyen Ravintoon, sokerin käyttöön liittyvä ohjaus Henkilöstön koulutus /työnantaja Työikäisille suunnatut työhyvinvointi-illat. Inbody-mittaukset /kunta, järjestöt Työttömien terveystarkastukset/ ppsy Selänne Kuntouttava työtoiminta	Toimenpiteet ja kyselyt. Sairaspoissaolojen seuranta Työterveyshuollon työpaikkakäynnit Pidetyt luennot Diabeteksen väheneminen Osallistujamäärä Työttömien terveystarkastuksiin osallistuneiden määrä Työtoimintaan osallistuneiden määrä	Terveet toimitilat: uudet koulut ja uusi päiväkot. Sairaspoissaoloja seurattu. Työterveyshuollosta tehty tarvittaessa työpaikkakäyntejä. Inbody-mittauksia tehty vuosittain v. 2019 10 hlöä v. 2017 21 v. 2018 23 v. 2019 17 v. 2018 6,5 %
Työttömien työkyvyn ylläpitäminen			

	/kunta, ely-keskus, työpajatoiminta Sosiaalisen kuntoutuksen kehittämishanke Arki haltuun.	Työttömyysaste Pitkäaikaistyöttömien osuus työttömistä Kelalle maksettavan sakkomaksun väheneminen	v. 2019 5,9 % v. 2020 8,1 % v. 2018 25,3 % v. 2019 19,4 % v. 2020 18,0 % Työmarkkinatuen kuntaosuus on alentunut vuoden 2018 lukemasta (115 170 e) vuoden 2020 lukemaan (68540 e) (Kela, raportit) Ppky Selänne on järjestänyt kehitysvammaisille päivä- ja työtoimintaa sekä tuettua asumista kotona selviytymisen tueksi. Näillä toimenpiteillä ylläpidetään ja kuntoutetaan toimintakykyä sekä edistetään hyvinvointia työikäisten kehitysvammaisten parissa. Korona kevään aikana päivä- ja työtoimintaa ei järjestetty perinteisellä tavalla, vaan sen toimintatapoja uudistettiin vastaamaan asiakkaiden yksilöllisiä tarpeita. Toimintaa järjestettiin esimerkiksi asiakkaiden kotona. Lisäksi lisättiin tuetun asumisen tukea sitä tarvitseville asiakkaille. Asiakkaille annettiin yksilöllistä korona ohjeistusta mm. suojainten ja hygienian osalta.
--	---	--	---

5. Ikääntyneen väestön hyvinvointi

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutahot	Arviointimittarit	Toteutuminen
Tuetaan ikääntyneen väestön kotona asumista ja toimintakyvyn ylläpitämistä.	Terveystarkastukset /Ppky Selänne Kotiin annettavat palvelut Yksilölliset palvelutarpeenselvitykset Toimintakyvyn arviointi Seniorineuvolatoiminta Ohjattua ikäihmisten päivätoimintaa		Korona aiheutti haasteita 2020 ikääntyneiden palveluiden tuottamiseen ja lisäksi lisäsi yksinäisyyttä valtakunnallisten rajoitusten myötä. Teknologia tuli avuksi monessa palvelussa. Terveystarkastukset suoritetaan seniorineuvolassa

Säännöllisen kotihoidon piirissä olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Ikäntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat % vastaavanikäisestä väestöstä.

Huomioidaan ikäihmisten ruokasuositukset tarjottavissa aterioissa.

Ikäihmisten ravitsemusluento ruokapalveluiden sidoryhmille

omaishoitajille ja kaikille 70-vuotta täyttäneille, jotka sitä haluavat ja lisäksi 80-vuotiaille, jotka eivät ole palveluiden piirissä, tehdään hyvinvoinnin kotikäynnit.

Aina kun asiakas ohjautuu palvelutarpeen arviointiin hänelle tehdään yksilöllinen palvelutarpeen arviointi, jossa arvioidaan toimintakyky kansallisella RAI-mittaristolla.

Ikäihmisten päivätoimintaa on Reisjärvellä kolmena päivänä viikossa ja se on tavoitteellista

päivätoimintaa (fyysinen psyykinen ja sosiaalinen kuntoutus) Mansikan ryhmäkodin tiloissa. Lisäksi

keskustassa toimii matalan kynnyksen palvelupiste, jossa on tietoa

ikäntyneiden palveluista. Kotiin annettavia palveluita

ovat kotihoito, tukipalvelut (ateriapalvelu, kuljetuspalvelut, turvapalvelut)

Hyvinvointiteknologian palveluita on saatavilla kaikille kotihoidon

asiakkaille. KotiTV -ohjelmat

näkyvät arkipäivisin

Reisjärven alueella

POPSote-hankkeen kautta,

ohjelma on ikäntyneille

suunniteltua

ennaltaehkäisevää

toimintaa kuntoutusta ja

kulttuuritoimintaa.

Säännöllisen kotihoidon

piirissä olleita 75 v

täyttäneitä asiakkaita oli

v. 2019 25,8%

v. 2020 24,4%

(vastaavanikäisestä

wäestöstä)

Ikäntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 v

			<p>täyttäneitä asiakkaita oli v. 2018 9,1 % vastaavanikäisestä väestöstä v. 2019 12,6 % v. 2020 9,8%</p> <p>Huomioitu ikäihmisten ruokasuositukset tarjottavissa aterioissa.</p> <p>Ikäihmisten ravitsemusluento ruokapalveluiden sidosryhmille 30.3.21</p>

3 Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset

KESKEISET HYVINVOINNIN VAHVUUDET JA HAASTEET

VAHVUUDET

- + Reisjärven kunta on panostanut terveisiin tiloihin ja asumismahdollisuuksiin: yläkoulu, lukio ja liikuntahalli valmistuivat syksyllä 2017, alakoulu valmistui syksyllä 2019 ja päiväkotitilat elokuussa 2020; uusi vuokratilasto. Lisäksi kuntaan on rakennettu valokuituverkko.
- Minun arkeni ja elämäni kyselyssä 2021 tyytyväisimpiä oltiinkin asumiseen.
- + Varhaiskasvatukseen on saatu pätevä ja sitoutunut henkilöstö.
- Syntyvyyden vaihtelu tuo haasteensa varhaiskasvatuksen tilatarpeen määrittämiseen.
- + Yhdistykset ovat tärkeä yhteistyötaho kunnalle. Ne tukevat kunnan yhteisöllisyyttä ja osallisuutta järjestämällä harrastus- virkistystoimintaa ja tapahtumia. Kunta ja yhdistykset ovat jatkaneet yhdessä järjestettäviä tilaisuuksia. V. 2020 aloittanut Kynttilät esiin vakan alta -hanke pyrkii kehittämään kolmannen sektorin toimintaa Reisjärvellä tukemalla ja aktivoimalla reisjärvisiä yhdistystoimintaa sekä rakentamaan pysyviä yhteistyömalleja toimivan järjestö-, seura- ja yhdistyskentän tueksi.
- + Terveysliikunnalle on hyvät mahdollisuudet monipuolisten liikuntamahdollisuuksien myötä, esimerkiksi Niemenkartanon ja Kisatien koulujen ulkoalueet sekä Petäjämäen maastohiihto ja ulkoliikunta-alue ovat vilkkaassa käytössä.
- + Kisatien koulun liikuntahalli (n. 1000 m²) ja Niemenkartanon liikuntasali (n. 500 m²) sekä molempien koulujen kuntosalit tarjoavat kunnan väestömäärään suhteutettuna huppeat sisäliikuntatilat. Tilojen vuokra on huokea, millä pyritään mahdollistamaan ja kannustamaan kuntalaisia tilojen aktiiviseen käyttöön.
- + Reisjärvi on koettu turvalliseksi paikaksi elää
- + Lapsiperheille pystyttiin järjestämään hyvin apua ja tukea koteihin lapsiperheiden kotipalvelun ja perhekeskusten kohtaamispaikkojen yksilöllisen tuen ja avun turvin.
- + Subjektiviivista varhaiskasvatusoikeutta käytetään aktiivisesti. Kokonaisuutena varhaiskasvatus on houkutteleva, mm. tilojen puolesta.

- + Lapsiparkki ja perhekerho on koettu hyväksi toiminnaksi.
- + Yhteistyö on jo vahvuus ja sitä voidaan vielä kehittää.
- + Monitoimisuus on näkynyt mm. ehkäisevän päihdetyön kentällä.
- + Koulussa lapsen omaan ryhmään tuotu erityisopetus ja tuki on onnistunut hyvin.
- + Etätyön hyvät mahdollisuudet
- + Asumiskustannukset edulliset
- + Kunnassa ollaan valmiita panostamaan laadukkaisiin asuntoihin, joilla voidaan edistää hyvinvointia

HUOLENAIHEITA, KEHITETTÄVÄÄ

- Asukasluvun lasku, työikäisten määrän väheneminen ja huoltosuhteen huononeminen
- Taloudellinen toimeentulo, työpaikkoja lisää
- Monipuolisempia harrastusmahdollisuuksia, mm kulttuuritarjontaa toivottu lisää sekä lapsille että aikuisille. Kunnan kulttuuritoimen toimintamäärärahat ovat minimaalisella tasolla.
- Perhetyöhön, kotipalveluun sekä mielenterveystyöhön lisää resursseja
- Leikkikenttien kunto
- Yhteisiä kokoontumisia yksinäisille
- Huoli poliisin sekä palo- ja pelastushenkilöstön saatavuudesta
- Sivukylillä teiden kunto huolettaa ja vaikeuttaa arkielämää
- Ikäihmiset toivovat ohjausta kuntosalin laitteiden käyttöön muutoinkin kuin kirjallisilla ohjeilla.
- MOVE-testin tulosten mukaan 5. luokan oppilaista oli v. 2020 heikko fyysinen toimintakyky 45,2 %:lla, osuus on melko jyrkästi kasvanut vuodesta 2018, jolloin se oli vain 23,7 %
- Vähintään tunnin päivässä liikkuvien osuus 4. ja 5. luokan oppilaista oli laskenut vuodesta 2019 (56,3 %) vuoteen 2021 (37,7 %)
- Asuinrakennusten ja perusinfraan korjausvelka ja tästä johtuva kustannusten nousu ovat toisaalta tulevaisuuden uhkakuvia esimerkiksi kuntaan muuttamiselle ja kunnassa asumiselle.
- Seurakunnalta ovat kuntalaiset toivoneet lisää toimintoja, kuten kerhoja 3-vuotiaille. Joillekin perheille se olisi riittävä tuki.

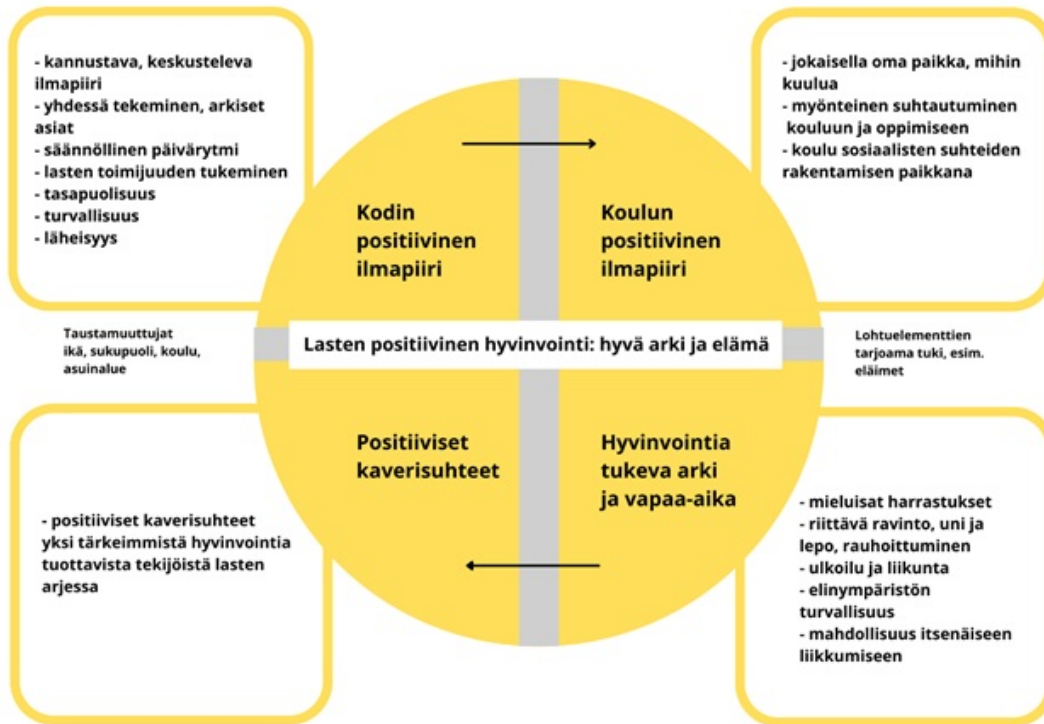
REISJÄRVISTEN LASTEN POSITIIVINEN HYVINVOINTI

Viime vuosina on alettu kiinnittää yhä enemmän huomiota lasten itsensä tuottaman hyvinvointitiedon kartoittamisen tärkeyteen. Tilastolliset indikaattorit osoittavat, mitä puutteita lasten hyvinvoinnissa on, mutta on tärkeää tunnistaa myös ne lapsille merkitykselliset asiat, joita kannattaa tukea ja vahvistaa. Tutkittaessa lasten hyvinvointia käyttäen käsiteparia positiivinen hyvinvointi saadaan tietoa niistä asioista, jotka vahvistavat lapsen hyvinvointia.

Reisjärven kunta ja Kynttilät esiin vakan alta -hanke toteuttivat keväällä 2021 yhdessä Niemenkartanon alakoulun kanssa osallisuustehtävän teemalla ”Millainen on hyvä arki? Reisjärvien lasten ajatuksia hyvästä arjesta.” Tarkoituksena oli kerätä tietoa niistä asioista, jotka vaikuttavat lasten elämään positiivisesti tuottaen lapsille kokemuksen hyvinvoinnista ja mitkä tekijät nimenomaan lasten omasta perspektiivistä tukevat lasten hyvää arkea ja elämää.

Tehtävänanto jätettiin tarkoituksella väljäksi, jotta se mahdollisti koululla hyvinkin erilaiset toteuttamistavat. Aineistoa kerrytettiin useilla menetelmillä: Lapset kirjoittivat kirjoitelmia yksin tai ryhmissä, kirjasivat paperille

hyvinvointiin liittyviä asioita ja myös piirsivät hyvään arkeen ja hyvinvointiin liittyviä kuvia. Aineiston analysointi toteutettiin nostamalla teemoittelun avulla esiin tutkimustehtävän kannalta keskeisiä asiakokonaisuuksia. Teemojen avulla muodostettiin kaavio mukaillen Poikolaisen (2014) kaaviota lasten positiivisesta hyvinvoinnista.

Lähde: Poikolainen, Jaana (2014) Lasten positiivisen hyvinvoinnin tutkimus – metodologisia huomioita. Nuorisotutkimus 32 (2), s. 3–22.

OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VALTUUSTOKAUDELLE 2021 - 2025

4 Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset

Reisjärven kunnan strategia 2035 on hyväksytty valtuustossa 30.1.2019. Tämän jälkeen valtuusto on 18.10.2021 hyväksynyt strategian päivityksen yhteydessä kunnan tavoitteet ja toimenpiteet vuosille 2021-2025. Kunnan vision sisältö ja strategiset päämäärät ovat säilyneet ennallaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

Teema 1. Elinvoiman edistäminen-Yrittäjyydestä ylpeä Reisjärvi

Tarkoittaa elinkeinojen ja yritystoiminnan edistämistä. Yritysten kasvun ja kehittymisen edellytykset tukevat kuntalaisten toimeentuloa ja hyvinvointia paikkakunnalla. Siihen liittyvät työpaikat, yritystilat, teiden kunto, osaaminen ja markkinointi. Kaavoitus, tontit ja maapolitiikka.

Tavoitteet: Monipuolistuva ja verkostuva yrityscenttä. Kunta tukee yritysten toimintaympäristön ja -edellytysten kehitystä ja osaamista ja koulutusta paikallisesti ja alueellisesti. Paikallisen yrittäjyyden verkostoituminen ja monipuolinen kehittäminen nähdään vahvuutena, jonka kautta alueelle syntyy uusia työpaikkoja.

Teema 2. Terveet tilat ja hyvinvoivat kuntalaiset - puhdas Reisjärvi vetää puoleensa

Reisjärvi tekee aktiivista työtä sen puolesta, että kuntalaiset voisivat työskennellä ja asua terveissä tiloissa. Tavoitteena hyvinvoiva ja terveempi kuntalainen. Puhdas Reisjärvi vetää puoleensa.

Tavoitteet: Suunnitellaan ja rakennetaan kunta, jossa on viihtyisä ja terve asuin- ja elinympäristö nykyisille ja tuleville asukkaille. Kuntalaisten aktiivisuutta ja omatoimisuutta tuetaan yhdessä kolmannen sektorin ja muiden toimijoiden kanssa. Elinympäristöä kehitetään kestävästä kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Teema 3. Väestö ja perhe keskiössä - Reilu ponnahtuslauta elämään

Väestö- ja perhepolitiikka tarkoittaa toimivien lähipalveluiden järjestämistä niin, että ne palvelevat eri ikäisten tarpeita riittävästi sekä kuntalaisten huomioimista päätöksenteossa. Reisjärvisyys tarkoittaa toisen kunnioittamista, kohteliaisuutta, koulutuksen kautta hankittua tietotaitoa ja hyviä valmiuksia elämään.

Tavoitteet: Vetovoimaisten lähipalvelujen järjestäminen, kulttuurin merkityksen vahvistuminen ja harrastusmahdollisuuksien tarjoaminen kaikenikäisille kuntalaisille ja väestökehityksen hallittu suunnanmuutos positiiviseksi suunnitelmakauden loppuun mennessä.

Kunnassa järjestetään lasten yksilöllisen kehityksen huomioivaa varhaiskasvatusta, monipuolista esi- ja perusopetusta ja erikoistuvaa lukiokoulutusta. Lähipalveluja ovat myös kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut, jotka varmistavat kuntalaisten henkisen ja fyysisen viihtyvyyden.

5 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat

Kuntastrategia

Päihdeohjelma KHALL 22.6.2009

Savuton Reisjärvi VALT 11.10.2011

Reisjärven kunnan varhaiskasvatussuunnitelma 2019

Alueellinen turvallisuussuunnitelma

Reisjärven liikenneturvallisuussuunnitelma 2005

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma VALT 21.3.2017

Reisjärven kunnan laaja hyvinvointikertomus 2017-2020

Reisjärvi - VUOSITTAINEN RAPORTTI 2019

6 Hyvinvointisuunnitelma

Tulevan valtuustokauden aikana tavoitteena on jatkaa yhteistyötä järjestöjen kanssa. Kynntilät esiin vakan alta -hankkeen yhtenä tavoitteena on ensi vuoden aikana laatia kunnan ja järjestöjen yhteistyötä ohjaavat periaatteet yhteistyöasiakirjaksi. Asiakirjaan kirjataan yhteistyön rakenteet ja käytännöt, tilayhteistyö, yhdistysavustukset sekä yhdistysten osallistumismahdollisuudet esimerkiksi kunnan strategia- ja hyvinvointityöhön. Kunnan hyte-ryhmässä tulee olla mukana järjestöedustus. Järjestöjen tuottamaa kokemustietoa ja järjestöjen asiantuntemusta hyödynnetään kunnan hyvinvointityössä sekä palvelujen kehittämisessä. Pyritään kehittämään ppy Selänteen ja järjestöjen yhteistyötä Reisjärvellä esimerkiksi matalan kynnyksen palvelupistetoiminnan puitteissa. Järjestöjen kanssa yhteistyössä on tavoitteena myös kehittää Salmensuun virkistysaluetta sekä mahdollisesti järjestää yhteistyössä kirjaston kanssa järjestöjen toiminnan ja siihen liittyvän kirjallisuuden esittelyjä. Lisäksi pyritään luomaan perinne kristillisen opiston kanssa järjestettävästä joulutapahtumasta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen pyritään myös saamaan osaksi kaikkea kunnan toimintaa talous- ja toimintasuunnitelman kautta. Liikkeelle lähdetään pienillä askelilla, kuten lisäämällä työntekijöiden hyvinvointia ja kirjaamalla ylös arkisia hyvinvointia lisääviä tekoja ja kehitysideoita, kuten toisten tervehtiminen työpaikoilla, koulujen loma-aikojen tapahtumien järjestäminen tai katujen kunnossapito.

Yhteistyötä tehdään tiiviisti myös hyvinvointialueen kanssa. Tavoitteena on luoda sellainen työnjako, että kunnan ja hyvinvointialueen palvelut tukevat toisiaan, mutta eivät ole päällekkäisiä. Tavoitteena on kumppanuusajattelu niin kunnan sisällä kuin suhteessa yhteistyötahoihin. Tavoitteena on luoda toimiva yhteistyö myös seurakunnan kanssa ihmisen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämiseksi.

Nuorisovaltuuston, vanhus- ja vammaisneuvoston sekä muiden kuntalaisten vaikuttamiskanavien avulla hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ideoita ja ajatusten vaihtoa pyritään saamaan jatkuvaksi vuoropuheluksi kuntalaisten kanssa.

Yhtenä tavoitteena voidaan pitää myös yleisen hyte-kertoimen saamista hieman paremmaksi. Tällä hetkellä se on 51 (Sotkanet 0-100 kohdassa). Kertoimeen vaikuttavat mm. elintavat, asiakasraadit ja foorumit, liikunta, oppilaiden poissaolot, liikuntavälitunnit, kouluruokailu, ympäristö, koulutus, terveystiedon saaminen, toimeentulotuki, työttömyyseläkkeet sekä kaatumiset ja putoamiset yli 65 vuotta täyttäneillä.

Kehitetään perheiden arkea ja hyvinvointia tukevia toimintamuotoja. Tavoitteena on saada hyvinvointineuvola Reisjärvelle kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyönä. Hyvinvointineuvolassa voi tutun terveydenhoitajan avulla saada monialaista tukea ja apua sekä terveydenhoidon että muiden palvelujen kautta esim. kunnan liikuntapalveluista ja liikuntaneuvojalta.

Ehkäisevän mielenterveyshyönteilyn linkittäminen kaikkiin palveluihin ja sopivan tuen polun löytäminen tarvittaessa. Tavoitteena se, että palvelut ja avun saa, kun niitä tarvitsee.

Ikäihmisten liikkumisen aktivointi ja kannustaminen liikkumaan. Tässä voitaisiin tehdä yhteistyötä järjestöjen kanssa, esimerkiksi siten, että järjestöt varaavat vuoron, jolloin kynnys lähteä on pienempi. Myös vertaiskouluttajien kouluttaminen voisi kannustaa lähtemään mukaan kuntosalille ja muihin liikuntamuotoihin. Tässä voitaisiin tehdä yhteistyötä järjestöjen ja hyvinvointialueen kanssa. Etsivä vanhustyö voi ennaltaehkäistä tulevaa palvelutarvetta ja tuoda lisää hyvinvointia ikääntyneiden Reisjärven kuntalaisten elämään, sekä voisi toimia yhdyshenkilönä järjestöjen kanssa.

Kumaha-hankkeen avulla voidaan saada kulttuuripalvelut nykyistä paremmin esille ja ihmisten tietoisuuteen. Kulttuuriin liittyviä tapahtumia ja harrastusmahdollisuuksia on toivottu myös kyselyssä.

Osallisuutta ja ihmislähtöisyyttä paikallista yhteistyötä edistämällä -hankkeen avulla pyritään kohentamaan 15-64 -vuotiaiden työelämän ulkopuolella olevien heikommassa asemassa olevien ihmisten hyvinvointia.

Jelppi-verkon etsivän nuorisotyön avulla on saatu ehkäistä nuorten syrjäytymistä. Yhteistyö kuntouttavan ja muun sosiaalityön kanssa on myös tiivistä.

Harrastus joka lapselle -hanke koulussa on tuonut mahdollisuuden järjestää ilmaisia harrastuksia jokaiselle koululaiselle. Hankkeen kautta on saatu aikaan myös yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa. On myös osa kaikki kasvattavat -ajatusta. Harrastuksen kautta on myös helpompaa saada tuttuja ja ystäviä.

Mummo ja pappa -toiminta varhaiskasvatuksessa olisi myös hyvä saada koronan jälkeen käyntiin. Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen ja koordinointi olisi tärkeä saada sujuvaksi ja osaksi työtä.

Arjen sujuminen on yksi tärkeimpiä hyvinvoinnin ja terveyden tekijöitä. Yhteistyön ohella se on toinen tulevan kauden painopistealue.

Yhteistyö

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Toimivaa yhteistyötä kehitetään	Toimialat kirjaavat jo olemassa olevat yhteistyöt ja niitä kehitetään koordinoitusti.	Toimialajohtajan johdolla koko toimialan henkilöstö.	Kirjaukset yhteistyöstä ja sen avulla tehdyistä tapahtumista ja muusta työskentelystä.
	Hankkeiden kautta järjestöjen kanssa tehdyn yhteistyön kehittäminen.	Hanketyöntekijä ja toimialojen henkilöstö	Yhteistyökäsikirja
Yhteistyökumppaneiden piiri laajenee	Hankkeiden ja muun toiminnan kehittämisen ja kehittymisen kautta etsitään uusia yhteistyökumppaneita.	Toimialajohtajan johdolla koko henkilöstö.	Toiminnan kehittymisen ja kehittämisen kautta tehdyt tapahtumat sekä alkaneet uudet yhteistyöt.

Arjen hyvinvointi

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Arjen työn kirjaamisen kehittäminen	Vuosikellon avulla kirjataan toimialoilla tehtävä työ	Koko henkilöstö	Kirjaukset
Hyte-työ osana taloutta ja toimintaa talousarvion ja toimintakertomuksen, strategian ja muiden toimintaa ohjaavien asiakirjojen kautta.	Hyte-työ osaksi toimintasuunnitelmaa, tavoitteet strategiasta	Koko henkilöstö	TOimintasuunnitelman ja toimintakertomuksen kirjaukset
Kuntalaisten arjen haasteisiin vastaaminen yhteistyöllä	Kuntalaisten kuuleminen eri tavoin ja esille nousseisiin haasteisiin vastaaminen.	Koko henkilöstö	Kuntalaisaloitteet, -palautteet ja muu vuorovaikutus ja sen kautta tapahtunut työskentely ja sen kirjaaminen

OSA III VALTUUSTOKÄSITTELY

7 Suunnitelman laatijat

Marjut Silvast, kunnanjohtaja
Marianne Ahmaoja, talous- ja henkilöstöjohtaja
Ulla Pietilä, kunnanhallituksen edustaja
Markku Puronhaara, sivistysjohtaja-rehtori
Anita Aho, kirjastotoimenjohtaja
Teijo Haapaniemi, vapaa-aikasihteeri
Marja Kinnunen, päiväkodin johtaja
Ville Repo, tekninen johtaja
Merja Luomanen, ravitsemis- ja siivoustyönjohtaja
Minna Malila, hyvinvointipalvelujohtaja ppky Selänne
Hannele Koski, terveys- ja vanhuspalvelujohtaja ppky Selänne
Satu Oikarinen, projektipäällikkö
Päivi Paalavuo, työryhmän sihteeri

8 Suunnitelman hyväksyminen